
NOTAT 2010–7

Økonomien i jordbruket på Vestlandet

Trender og økonomisk utvikling 1999–2008

Verdiskaping i jordbruk, skogbruk og tilleggsnæringar i

Hordaland og Sogn og Fjordane

Torbjørn Haukås

Anastasia Olsen

Heidi Knutsen

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Serie	Notat
Redaktør	Agnar Hegrenes
Tittel	Økonomien i jordbruket på Vestlandet. Trendar og økonomisk utvikling siste tiåret, 1999–2008. Verdiskaping i jordbruk, skogbruk og tilleggsnæringar i Hordaland og Sogn og Fjordane
Forfattarar	Torbjørn Haukås, Anastasia Olsen og Heidi Knutsen
Prosjekt	Publisering av distriktstal (D223)
Utgjevar	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgjevingsstad	Oslo
Utgjevingsår	2010
Tal sider	86
ISBN	978-82-7077-771-6
ISSN	0805-9691

Litt om NILF

- Forsking og utgreiing om landbrukspolitikk, matvaresektor og -marknad, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innan landbruket; dette omfattar m.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og dei årlege driftsgranskingane i jord- og skogbruk.
- Utviklar hjelpemiddel for driftsplanlegging og rekneskapsføring.
- Er finansiert av Landbruks- og matdepartementet, Noregs forskingsråd og gjennom oppdrag for offentleg og privat sektor.
- Hovudkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

«Driftsgranskingar i jord- og skogbruk» er ei årleg rekneskapsgransking som omfattar omlag 900 bruk over heile landet. Grunnlagsmaterialet for denne granskinga er omfattande, og mange data vert det ikkje plass til i den landsdekkande publikasjonen. Dette notatet inneheld lokale data frå Vestlandet. I tillegg inneheld notatet kvart år eit eller fleire spesialtema som er interessante for regionen. Årets tema er verdiskaping i jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring i Hordland og Sogn og Fjordane.

Notatet er basert på driftsgranskingsdata frå dei tre vestlandsfylka Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Det deltek 164 bruk frå Vestlandet i granskinga, omlag 55 bruk frå kvart fylke.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk er eit årleg fellesprosjekt, som krev stor innsats av medarbeidarar ved alle kontora til NILF. Distriktskontoret i Bergen har ansvaret for tala frå Vestlandet.

Anastasia Olsen og Torbjørn Haukås har skrive notatet. Heidi Knutsen har skrive kapittel fem og har lese og kommentert notatet. Anne Bente Ellevold har ferdigstilt notatet for trykking.

Oslo, mars 2010
Ivar Pettersen

Innhold

SAMMENDRAG	1
1 INNLEIING	3
2 DRIFTSRESULTATET I JORDBRUKET PÅ VESTLANDET 2008	5
3 TRENDAR OG ØKONOMISK UTVIKLING SISTE TIÅRET	9
3.1 Resultatmål i jordbruket	9
3.1.1 Driftsoverskot	9
3.1.2 Vederlag til arbeid og egenkapital (jordbruksinntekta)	12
3.1.3 Lønsevne per time	14
3.1.4 Mjølkeproduksjon og sauehald på Vestlandet samanlikna med landsgjennomsnittet	15
3.2 Skogbruket	18
3.3 Totaløkonomi	19
3.3.1 Nettoinntekt	19
3.4 Nettoinvestering	21
3.5 Gjeld	23
3.6 Soliditet - egenkapitalprosent	24
4 SKATT	25
4.1 Inntektsverknad av jordbruksfrådrag	25
4.2 Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital (jordbruksinntekta)	27
5 VERDISKAPING I JORDBRUK, SKOGBRUK OG TILLEGGSNÆRINGAR I HORDALAND OG SOGN OG FJORDANE	29
6 TABELLSAMLING 2004–2008	33
7 FORKLARING PÅ FAGUTTRYKKA I TABELLSAMLINGA	85

Figurar

Figur 2.1 Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timar i Vestlandsjordbruket og gjennomsnittstal for landet i perioden 2000–2008	7
Figur 3.1 Driftsoverskot per bruk for heile landet og Vestlandet	10
Figur 3.2 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike driftsformer på Vestlandet	11
Figur 3.3 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike storleiksgrupper på Vestlandet	11
Figur 3.4 Jordbruksinntekt per årsverk for heile landet og Vestlandet	12
Figur 3.5 Jordbruksinntekt per årsverk for driftsformene mjølk/ gris, mjølk/ storfekjøtt og mjølk/ sau	13
Figur 3.6 Jordbruksinntektene per årsverk for driftsformene sau og frukt	14
Figur 3.7 Lønsevne per time for heile landet og for Vestlandet	14
Figur 3.8 Lønsevne per time for dei ulike driftsformene	15
Figur 3.9 Driftsoverskot per bruk i skogbruket på Vestlandet	18
Figur 3.10 Nettoinntekt i middel per bruk for heile landet og for Vestlandet	19
Figur 3.11 Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien på Vestlandet	20
Figur 3.12 Nettoinvesteringar for heile landet og Vestlandet	21
Figur 3.13 Nettoinvesteringar for driftsformene mjølk svin, mjølk/storfe, sau og frukt	22
Figur 3.14 Gjeld i middel per bruk for ulike driftsformer	23
Figur 3.15 Egenkapitalprosent for dei ulike driftsformene	24

Figur 4.1	Skattejusterte jordbruksinntekter og jordbruksinntekter før justering per årsverk for heile landet og Vestlandet	27
Figur 5.1	Verdigskaping fordelt etter driftsform, Hordaland	30
Figur 5.2	Verdigskaping fordelt etter driftsform, Sogn og Fjordane	31

Tabellar

Tabell 2.1	Samla oversikt for 2008	7
Tabell 3.1	Mjølke/storfeproduksjon, Vestlandet og landet, 2008	16
Tabell 3.2	Saueproduksjon på Vestlandet og i heile landet, 2008	17
Tabell 4.1	Jordbruksfrådrag gruppert etter region	25
Tabell 4.2	Jordbruksfrådrag gruppert etter driftsformer, Vestlandet	26
Tabell 4.3	Jordbruksfrådrag gruppert etter bruksstorleik	26

Tabellsamling

Tabell 1	Landsdeltal, Vestlandet	34
Tabell 2	Fylkestal, Hordaland	37
Tabell 3	Fylkestal, Sogn og Fjordane	40
Tabell 4	Fylkestal, Møre og Romsdal	43
Tabell 5	Vestlandet, storleiksgruppe I (under 50 daa), alle driftsformer	46
Tabell 6	Vestlandet, storleiksgruppe II (50–100 daa), alle driftsformer	49
Tabell 7	Vestlandet, storleiksgruppe III (100–200 daa), alle driftsformer	52
Tabell 8	Vestlandet, storleiksgruppe IV (200–300 daa), alle driftsformer	55
Tabell 9	Vestlandet, storleiksgruppe V (over 300 daa), alle driftsformer	58
Tabell 10	Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon	61
Tabell 11	Vestlandet, driftsformer, sauehald	64
Tabell 12	Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin	67
Tabell 13	Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau	70
Tabell 14	Vestlandet, driftsformer, frukt	73
Tabell 15	Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe under 15 årskyr	76
Tabell 16	Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe 15–19,9 årskyr	79
Tabell 17	Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe fra og med 20 årskyr	82

Samandrag

NILF utfører årlege «Driftsgranskingar i jord- og skogbruk». Formålet med desse er å vise resultat og utvikling i økonomiske tilhøve for gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang. Driftsgranskingane skal vise økonomiske resultat for ulike grupper av bruk med omsyn til storleik, driftsform og geografisk plassering. Totaløkonomien for brukarfamilien vert også presentert. Resultata vert publiserte i ein landsdekkande publikasjon og fleire regionale publikasjonar. Årets notat for Vestlandet viser lønsemda i jordbruket i 2008 og trendar og økonomisk utvikling siste tiåret og tabellsamling for dei siste fem åra. I tillegg er det presentert eit kapittel om skatt, og eitt kapittel om verdiskaping i jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring i Hordaland og Sogn og Fjordane i 2007.

For 2008 omfattar utvalet 164 bruk for Vestlandet. Hovudtendensane er at det var nedgang i jordbruksinntekta for mjølkeproduksjon, auke for sauehaldbøndene og fruktbøndene. Det var svært høge nettoinvesteringar, særleg på bruk med mjølkeproduksjon.

Jordbruksinntekta, målt i vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, var på kr 188 000 i middel per bruk for Vestlandet. Det var stor auke i produksjonsinntektene, men stor kostnadsauke kombinert med auke i renter medførte om lag uendra resultat frå 2007 målt i faste kroner. Blant dei presenterte driftsformene kjem kombinasjon mjølk og svin best ut med kr 251 000 per årsverk. Det er ein auke på omlag fem prosent frå 2007. Mjølkeproduksjon kombinert med storfekjøtt er den største driftsforma i driftsgranskingsmaterialet for Vestlandet. Jordbruksinntekta gjekk ned med 7 prosent per årsverk for denne driftsforma. Fruktbruka hadde ein stor auke i jordbruksinntekt med 23 prosent til kr 215 000 per årsverk. Dette skuldast gode avlingar i 2008. Sauebruka hadde ein inntektsauke på 47 prosent til kr 144 000 per årsverk. Likevel har sauebruka lågast årsverkinntekt blant dei presenterte driftsformene.

Vestlandet har hatt positiv nettoinvestering kvart år gjennom tiårsperioden, med unatak av år 2000. Vestlandsbonden hadde i snitt ei nettoinvestering på kr 76 800 per bruk i 2008. Det er ein auke på 52 prosent i samanlikna med 2007, og det klart høgaste nivået i løpet av tiåret.

I 2008 auka samla gjeld på Vestlandet med kr 163 000 (14 %) i snitt per bruk. Størst auke (43 %) er det blant fruktbøndene, men bruka med denne driftsforma har saman med sauebruka det lågaste gjeldsnivået av dei presenterte driftsformene. Gjeldsprosentsen for Vestlandsbruka er 40, fem prosentpoeng lågare enn snittet for landet.

I kapittelet om skatt har vi sett nærare på jordbruksfrådraget. I gjennomsnitt for driftsgranskingsbruka på Vestlandet vart skattereduksjonen for 2008 kr 30 300 per bruk. Den største inntektsverknaden per årsverk fekk sauebruka med kr 29 200. Lågast inntektsverknad per årsverk fekk bruk med kombinasjonen mjølk/sau.

Kapittelet om verdiskaping i jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring i Hordaland og Sogn og Fjordane kartlegg den totale verdiskapinga i desse næringane i dei to fylka. I Hordaland er verdiskapinga i jordbruket rekna ut til 562,5 mill. kroner, og det er Voss som har høgast verdiskaping i jordbruket med kr 78,5 mill. kroner. I Sogn og Fjordane er verdiskapinga rekna ut til 606 mill. kroner, og det er Gloppen som har høgast verdiskaping av kommunane med 73 mill. kroner. Mjølkeprodusentane står for den største verdiskapinga i begge fylka. Verdiskapinga i primærskogbruket er rekna ut til 21 mill. kroner i Hordaland og 12 mill. kroner i Sogn og Fjordane. Verdiskaping frå tilleggsnæring er rekna ut til 87,8 mill. kroner

i Hordaland og 90,4 mill. kroner i Sogn og Fjordane. Leigekjøring er den mest utbreidde tilleggsnæringa i begge fylka.

Sysselsetting i landbruket (jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring) er rekna ut til 3 515 årsverk i Hordaland og 3 884 årsverk i Sogn og Fjordane i 2007.

1 Innleiing

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk har ei lang historie. Noregs Vel starta driftsgranskingar alt i 1911. Granskinga vart overteken av Noregs landbruksøkonomiske institutt (NLI)¹ ved opprettinga i 1947.

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise resultat og utvikling i økonomiske tilhøve på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang. Driftsgranskingane skal vise økonomiske resultat for brukarfamilien og for ulike bruk med omsyn til storleik, driftsform og geografisk plassering. Vidare skal driftsgranskingane gje grunnlag for samanlikning med anna nasjonal og internasjonal statistikk, gje grunnlag for forskning og utgreiing, gje hjelp til rådgjeving og undervisning og innspel til offentleg politikk og forvaltning. Granskingane skal også gje grunnlag for dokumentasjon for den samfunnsøkonomiske verdiskapinga i landbruk og tilknytte næringar.

Etter 1950 har det kvart år vore med om lag 1 000 bruk i driftsgranskingane, nokre færre dei siste åra. Ved utval av bruk, er det lagt vekt på at driftsgranskingane skal vere representative for den delen av landbruket der storparten av inntekta kjem frå bruket. Nye bruk til driftsgranskingane vert rekrutterte ut frå lister over bruk som er tilfeldig trekte ut frå tilskotsregisteret til Statens landbruksforvaltning. Uttrekte bruk skal ha eit standard dekningsbidrag som minst svarar til 8 ESU, eller 70 000–80 000 kroner. Det er produksjonsomfanget, og ikkje det økonomiske resultat på det enkelte bruket som er kriterium for utvalet. Deltaking i driftsgranskingane er frivillig, og det er inga grense for kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 67 år. Kvart år vert om lag 10 prosent av deltakarbruka skifta ut.

Oppbygging av notatet

I 2008 var det i alt med 861 bruk i driftsgranskingane. Av desse kom 164 bruk frå Vestlandet. Dette notatet tar for seg den økonomiske utviklinga i jordbruket på Vestlandet dei siste 10 åra med hovudvekt på rekneskapsåret 2008.

Kapittel to inneheld den årlege pressemeldinga for Vestlandet som omhandlar driftsresultatet i jordbruket for året 2008. Kapittel tre viser utviklinga i økonomien i jordbruket, soliditeten og totaløkonomien til brukarfamilien dei siste ti åra. Trendane i denne perioden er presenterte i figurar, og alle bakgrunnsdata er deflaterte etter konsumprisindeksen. Fjerde kapittel inneheld informasjon om jordbruksfrådraget og inntektsverknad av dette. Kapittel fem inneheld ein kort artikkel frå eit prosjekt som er gjennomført ved distriktskontoret i Bergen. Der vart verdiskaping i landbruket i Hordaland og Sogn og Fjordane kartlagd. Kapittel seks er sjølv tabellsamlinga som inneheld tal frå driftsgranskingane for Vestlandet for dei siste fem åra. Tabellane er delte inn slik at ein kan finne tal for landsdelen, fylka, ulike storleiksgrupper og ulike produksjonar. Utvalet av bruk i driftsgranskingane skal ikkje vere representativt for jordbruket i kvar fylke, men for regionen. Alle dei økonomiske dataa i kapittel seks (tabellane) er nominelle tal for åra, og dermed ikkje inflasjonsjusterte.

Sist i notatet finn ein forklaringar på dei faguttrykka som er nytta.

¹ NILF vart oppretta i 1986 ved at NLI vart slege saman med Sekretariatet for Budsjett-nemnda i jordbruket

2 Driftsresultatet i jordbruket på Vestlandet 2008

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk er basert på eit tilfeldig utval av 861 bruk frå heile landet. Av desse kom 164 bruk frå Vestlandet.

Hovudtendensar:

- **Nedgang i jordbruksinntekta for mjølkeproduksjon, auke for sauehald**
- **Auke i prisar for viktige produkt som mjølk og kjøt**
- **Høg nettoinvestering, særleg på bruk med mjølkeproduksjon**

Vestlandsbonden oppnådde ei jordbruksinntekt, målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, på kr 187 900 i 2008. Det er ei auke på kr 6 100 (3 %) frå 2007. I gjennomsnitt for landet auka jordbruksinntekta med kr 8 700, til kr 212 800 per årsverk.

Utviklinga i jordbruksinntekt var noko ulik for dei vanlegaste driftsformene på Vestlandet. Medan mjølkeprodusentane fekk redusert jordbruksinntekta si med 7 prosent, auka saueprodusentane inntekta med 48 prosent og fruktprodusentane med 23 prosent frå 2007. Også bruk med kombinert mjølk og sau og mjølk og svin fekk auka jordbruksinntekta. Det var prisauke på viktige produkt som mjølk og kjøt, men også kostnadene auka.

Driftsgranskingane i jordbruket er basert på eit tilfeldig og representativt utval av 861 bruk over heile landet. I alt omfattar granskinga 164 bruk frå Vestlandet; 54 i Hordaland, 54 i Sogn og Fjordane og 56 i Møre og Romsdal. Jordbruksarealet for desse bruka var i middel 218 dekar, 6 dekar meir enn i 2007. Jordbrukskapitalen var i middel per bruk kr 1 615 400.

Mjølkeproduksjon har gjennom mange år vore basisen for landbruket på Vestlandet, og det er flest bruk i denne gruppa. For denne gruppa gjekk jordbruksinntekta ned med 7 prosent til kr 182 600 frå 2007 til 2008, men resultatet er likevel ca. kr 20 000 betre enn resultatet i 2006. Produksjonsinntektene auka frå 2007 til 2008, men kostnadsvekst både på driftsmiddel og renter førde til nedgangen i jordbruksinntektene.

Mjølkeproduksjonen auka med knappe 3 prosent, medan arbeidsinnsatsen var om lag uendra frå 2007. Mjølkeprisen auka med kr 0,21 per liter og prisen på storfekjøtt med kr 3,70 per kg. På kostnadssida var det kostnadene til kraftfôr som auka mest i kronebeløp, men også kostnader til maskinleige og energi var med på å dra kostnadene opp.

Det var høgt investeringsnivå på mjølkeproduksjonsbruka i 2008, med ei nettoinvestering på kr 171 700. Det vart investert mest i driftsbygningar og kjøp av mjølkekvote. Samla gjeld auka med kr 159 300, og dei samla renteutgiftene til brukarfamilien auka med kr 28 400 (61 %) frå 2007 til 2008.

Det var 63 bruk i denne driftsforma i 2008. Produksjonsomfanget var på 18,8 årskyr, dei omsette i gjennomsnitt 118 600 liter mjølk og 4 100 kg storfekjøtt (inkl. kukjøtt). Gjennomsnittleg jordbruksareal var 266 dekar.

Bruka med kombinert **mjølkeproduksjon og sauehald** fekk auka jordbruksinntekta med 3 prosent frå 2007 til 2008, men ligg likevel lågare i jordbruksinntekt per årsverk med kr 167 800 enn dei reine mjølkeproduksjonsbruka. Auka mjølkeproduksjon, pris-

auke på mjølk og kjøt førde til at jordbruksinntekta auka trass i kostnadsauke. Særleg var det kostnader til kraftfôr, handelsgjødsel og vedlikehald som auka mykje.

Gruppa omfatta 24 bruk i 2008. Gjennomsnittleg jordbruksareal var 260 dekar. Bruka hadde 14,1 årskyr og 81 vinterfôra sauer. Arbeidsinnsatsen var på 2,2 årsverk i 2008.

Bruka med **kombinert mjølkeproduksjon og svinhald** fekk auka jordbruksinntekta med 9 prosent, til kr 250 600 frå 2007 til 2008, og var i 2008 den driftsforma som oppnådde høgast jordbruksinntekt per årsverk. På desse bruka auka arealet med 25 dekar frå 2007 til 2008. Det var produksjonsauke både for mjølk og svinekjøt. Produksjonsauke, auka prisar på mjølk, svinekjøt og smågris for sal, saman med auka tilskot og redusert arbeidsinnsats, førde til auke i jordbruksinntekta for desse bruka, trass i auka kostnader.

Driftsforma omfatta i 2008 14 bruk med eit produksjonsomfang på 18,3 årskyr, 31,8 purker, 643 salbare smågrisar og 23 900 kg slaktegris.

Sauebruka på Vestlandet oppnådde den største auken i jordbruksinntekt frå 2007 til 2008 med kr 46 600 (48 %), til kr 144 500 per årsverk. Produksjonsomfanget var om lag som i 2007, men auka lammekjøtpris med kr 4,53 og sauekjøt med kr 3,92 per kg, førde til auke i produksjonsinntektene. Saman med moderat kostnadsauke og nedgang i arbeidsforbruket, førde det til den gode utviklinga i 2008. Sauehald er likevel den driftsforma som oppnår lågast jordbruksinntekt per årsverk på Vestlandet. Det var negativ nettoinvestering på sauebruka i 2008, det vil seie at avskrivningar og fråsal var større enn investeringane i driftsapparatet for desse bruka.

I 2008 omfatta driftsforma 19 bruk med eit gjennomsnittleg areal på 169 dekar og 100 vinterfôra sauer.

Fruktprodusentane hadde eit godt år i 2008, og fekk auka jordbruksinntekta med 23 prosent til kr 215 500 per årsverk. Fruktavlingane svingar mykje frå år til år, og jordbruksinntektene svingar meir frå år til år for denne driftsforma enn for andre driftsformer.

Samla gjeld har auka med 14 prosent frå 2007, og utgjorde i 2008 kr 1 356 900 for det gjennomsnittlige deltakarbruket på Vestlandet. Gjeldsprosenten auka frå 38 prosent til 40 prosent.

Driftsgranskingane viser at driftsoverskotet frå jordbruket og lønnsinntekt utgjorde like stor del av **familien sine samla inntekter** i 2008 med 42 prosent kvar. Anna næring med utgangspunkt i ressursane på bruket utgjorde 4 prosent. Resten, 12 prosent av dei samla inntektene, er anna næring, pensjonar, sjukeløn og kapitalinntekter. I 2008 var driftsoverskotet frå jordbruket og anna næring med utgangspunkt i bruket sine ressursar sin samla del av totalinntekta den same som i 2007. Delen frå lønsinntekt gjekk ned med to prosentpoeng og bidraget frå anna næring, pensjonar m.m. gjekk opp med to prosentpoeng.

Maksimalt **jordbruksfrådrag** var kr 142 000. Tek ein omsyn til inntektsverknad av jordbruksfrådraget, vert den skattekorrigerte jordbruksinntekta i 2008 kr 214 300 i gjennomsnitt per årsverk for bruka frå Vestlandet. Det er ein auke på 4 prosent frå 2007. I alt utgjør inntektsverknaden av jordbruksfrådraget kr 26 400 per årsverk. Det er ikkje teke omsyn til inntektsverknaden av jordbruksfrådraget i dei andre resultatmåla frå driftsgranskingane.

Alle dei presenterte resultata er middeltal frå grupper av bruk. Det er stor spreiding i materialet, noko som ikkje kjem fram her. Middeltala for dei 164 bruka gjev likevel ein god peikepinn på korleis den økonomiske utviklinga for jordbruket på Vestlandet har vore. Se tabell 2.1 og figur 2.1.

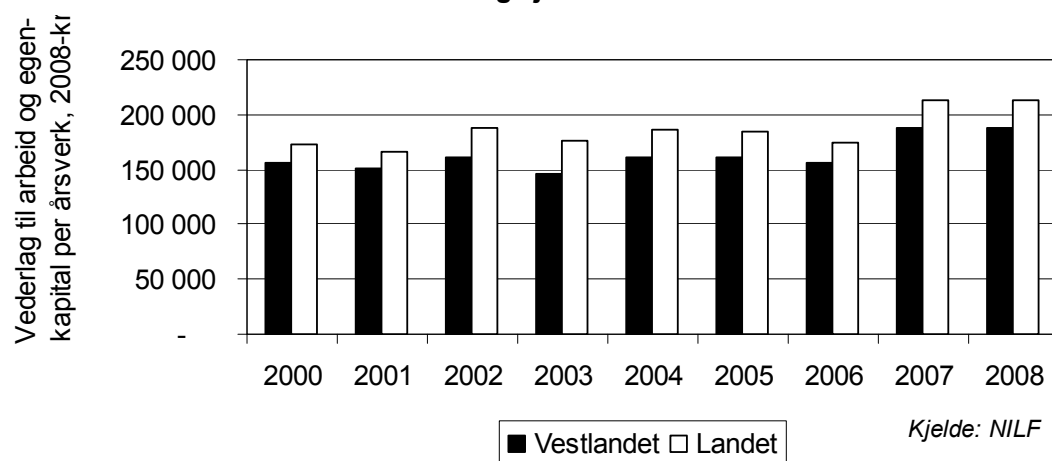
Tabell 2.1 Samla oversikt for 2008

	Tal bruk	Gj. areal dekar	Driftsoverskot per bruk		Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk		Skattekorrigert vederlag	
	2008		2007	2008	2007	2008	2007	2008
Vestlandet, alle	164	218	266 300	282 700	181 800	187 900	205 800	214 300
Bruk < 50 dekar	9	34	146 400	221 700	151 900	167 500	173 600	191 200
« 50 - 100 dekar	21	72	161 200	228 600	158 300	202 400	181 100	228 900
« 100-200 dekar	59	152	221 100	233 500	176 800	191 600	202 400	219 700
« 200-300 dekar	38	243	313 200	286 200	183 800	180 200	208 400	208 300
« 300-500 dekar	31	360	386 500	354 700	198 000	183 100	220 600	207 900
Mjølkeproduksjon	63	266	309 200	296 200	196 600	182 600	221 600	209 900
Mjølksauehald	24	260	286 400	300 800	162 900	167 800	184 900	190 500
Mjølksvinehald	14	252	536 400	578 700	230 300	250 600	253 700	275 400
Sauehald	19	169	82 700	119 200	97 800	144 400	120 400	173 500
Frukt m/sau	21	62	183 200	283 100	175 900	215 500	199 200	240 200
Mjølks Hordaland	14	207	271 800	261 900	188 700	187 400	210 300	216 400
Mjølks Sogn og Fjordane	15	201	273 900	241 100	200 900	177 000	229 800	203 900
Mjølks Møre og Romsdal	34	319	343 300	334 600	196 500	181 300	221 000	208 200

Alle beløpa i tabellen er oppgjevne i nominelle kroner.

Jordbruksinntekt per årsverk er definert som løn til alt arbeid og rente på egenkapitalen

Utvikling i jordbruksinntekt 2000-2008

Figur 2.1 Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timar i Vestlandsjordbruket og gjennomsnittstal for landet i perioden 2000–2008

3 Trendar og økonomisk utvikling siste tiåret

Dette kapitlet viser ein del trendar og utviklingstrekk i jordbruket på Vestlandet frå og med 1999 til og med 2008. Materialet er gruppert etter region, storleik og driftsform. Nokre av gruppene er små, og for dei kan utskifting av bruk og større investeringar på einskilte bruk gje utslag på resultata.

Alle resultata i dette kapitlet er omrekna til 2008-kroner etter konsumprisindeksen.

3.1 Resultatmål² i jordbruket

Figurane i dette avsnittet viser utviklinga for følgjande resultatmål i jordbruket: Driftsoverskot per bruk, vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk og lønsevne per time.

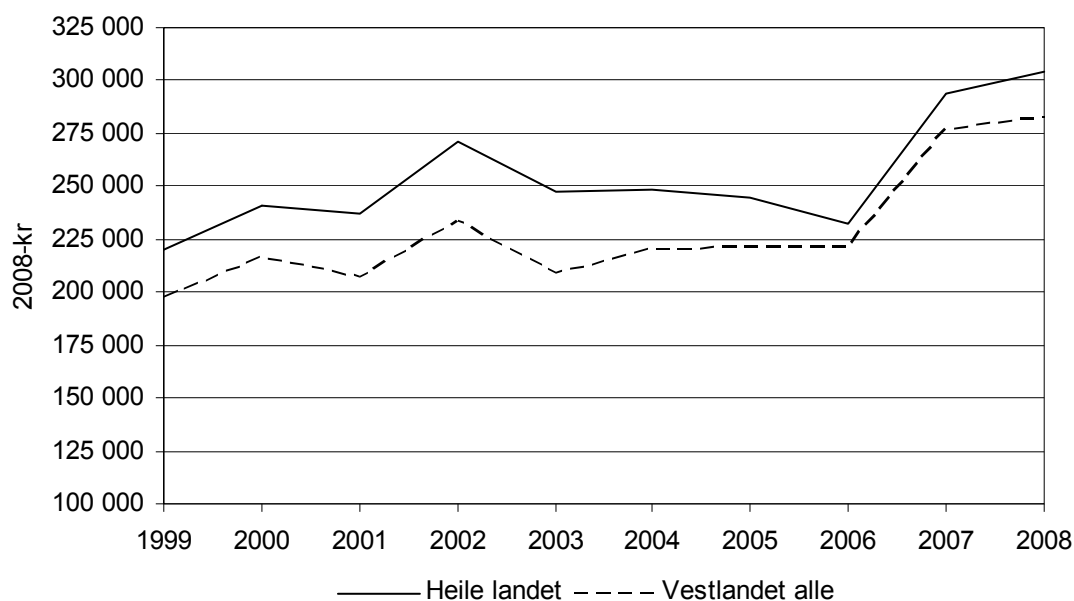
3.1.1 Driftsoverskot

Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader per bruk. Driftsoverskotet skal dekke løn til familien, og gje vederlag til både eigen og lånt kapital.

Utviklinga for Vestlandet har i hovudtrekk følgd same trenden som resten av landet i tiårsperioden, men ligg noko lågare enn landsgjennomsnittet. I 2008 auka gjennomsnittleg driftsoverskot på Vestlandet med seks prosent, medan landsgjennomsnittet auka med åtte prosent. Prisar på viktige produkt som mjølk, kjøt (storfe og sau) og smågris heldt fram å auke i 2008. Mest av alt auka prisar på saue- og lammekjøt med 14 prosent, for resten låg prisstiginga mellom seks og åtte prosent. Dette medførde auke i produksjonsinntektene på 12 prosent. Kostnadsauken på frå 2007 til 2008 var på heile 15 prosent. Mest auka kostnader til drivstoff (32 %) og leigd arbeid (22 %). Dobling i gjødselprisane i juli 2008 førte til ein kostnadsauke på gjødsel på 21 prosent samanlikna med 2008. Kraftfôrkostnadene auka med 13 prosent, noko som gjev stort utslag på resultatet for kraftfôrbaserte produksjonar.

For Vestlandet har driftsoverskotet halde seg jamt i overkant av kr 200 000 gjennom perioden (figur 3.1). Lågast driftsoverskot var det i 1999 med kr 191 000, medan i 2008 gav det beste resultatet i løpet av tiåret med kr 282 700.

² Sjå forklaringa på faguttrykk bakerst i notatet.

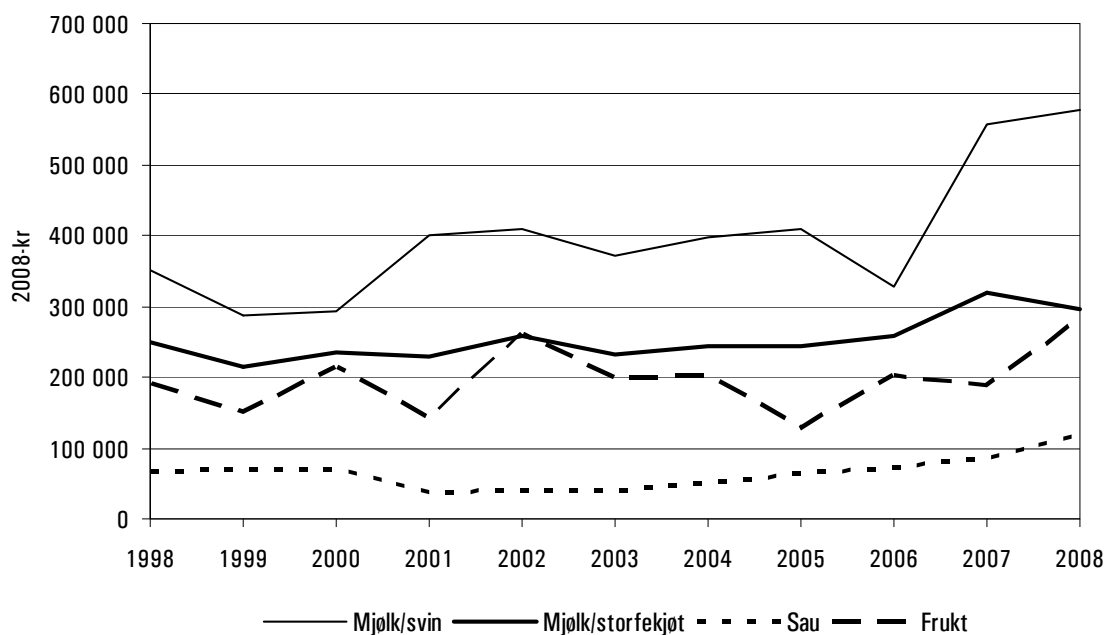
Figur 3.1 Driftsoverskot per bruk for heile landet og Vestlandet

Blant dei presenterte driftsformene kjem kombinasjon mjølk og svin best ut. Med ein auke i driftsoverskotet på fire prosent i høve til 2007, til kr 578 700, har driftsforma det klart beste resultatet i tiårsperioden (figur 3.2). Bruk med kombinasjonen mjølk og svin er relativt store bruk med 252 dekar innmark i middel, og med eit produksjonsomfang i middel på 18,3 årskyr og 32 purker.

Mjølkeproduksjon kombinert med storfekjøtt er den største driftsforma på Vestlandet i driftsgranskingsmaterialet. Gjennomsnittlig driftsoverskot for desse bruka gjekk ned med 4 prosent, og var på kr 296 000 i 2008. Auka kostnader til kraftfôr, gjødsel og plantevern er årsaker til nedgangen.

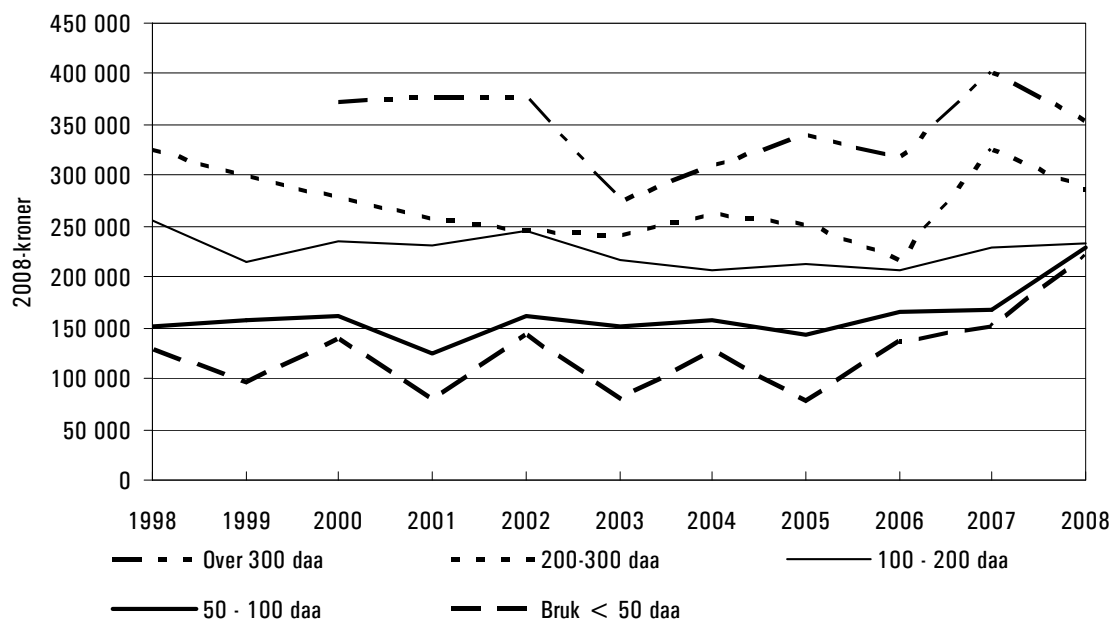
Økonomisk resultat på fruktbruk varierer mykje frå år til år. 2008 var eit godt år med høge avlingar, og det førte til ein auke i gjennomsnittleg driftsoverskot på 49 prosent. 2008 var det beste året i tiårsperioden med kr 283 000 i driftsoverskot

2008 var eit godt år for sauehald på Vestlandet. Kraftig prisauke på saue- og lamme kjøtt førte til det beste resultatet for dei siste 10 åra. Sauehald har hatt ein jamn auke i gjennomsnittleg driftsoverskot sidan 2001, og frå 2007 til 2008 steig det med heile 39 prosent og var på kr 119 000. Det er første gong driftsoverskotet for bruk med sauehald på Vestlandet er høgare enn kr 100 000 for dei som er med i driftsgranskingsane.

Figur 3.2 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike driftsformer på Vestlandet

Driftsoverskotet for ulike storleiksgrupper varierer. Dei minste bruka med areal under 50 daa og areal mellom 50 og 100 daa hadde den største auken i driftsoverskot, høvesvis 46 prosent og 37 prosent. I desse gruppene dominerer bruk med fruktproduksjon, sauehald og mindre bruk med mjølkeproduksjon. Gruppene med 200–300 daa og over 300 daa hadde ein nedgang i driftsoverskot med 11 prosent. I desse gruppene er det eit stort innslag av mjølk og noko mjølk kombinert med svinehald. Aukn i variable kostnader førte til at pris- og volumauken på store bruk ikkje førde til auke i driftsresultatet.

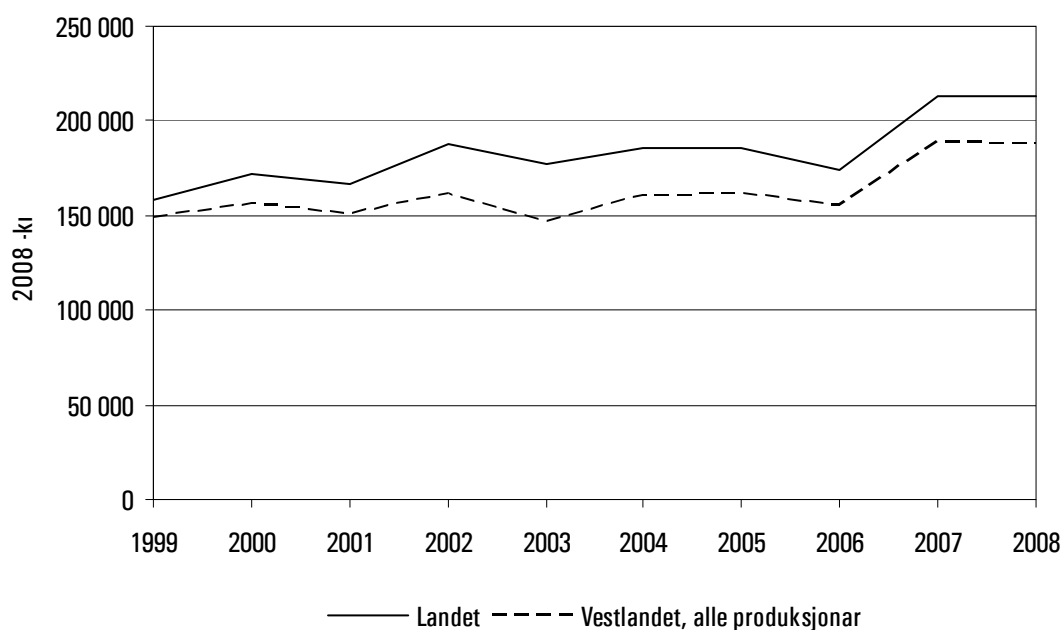

Figur 3.3 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike storleiksgrupper på Vestlandet

3.1.2 Vederlag til arbeid og egenkapital (jordbruksinntekta)

Jordbruksinntekta er her definert som vederlag til alt arbeid og rente på egenkapitalen, og viser kor mykje som er att til å dekke alt arbeid på bruket (også leigd hjelp), og til forrenting av egenkapitalen.

Figur 3.4 viser jordbruksinntektene per årsverk i middel for Vestlandet samanlikna med landsgjennomsnittet. Gjennomsnittet for Vestlandet følgjer same utvikling som landet elles gjennom heile perioden og ligg i snitt mellom kr 150 000 og 220 000 gjennom perioden. Det er om lag kr 20 000 per årsverk under landsgjennomsnittet. I 2008 var jordbruksinntekta per årsverk kr 182 000 for vestlandsbonden. Det var inga endring i jordbruksinntekta per årsverk frå 2007 til 2008 målt i faste kroner.

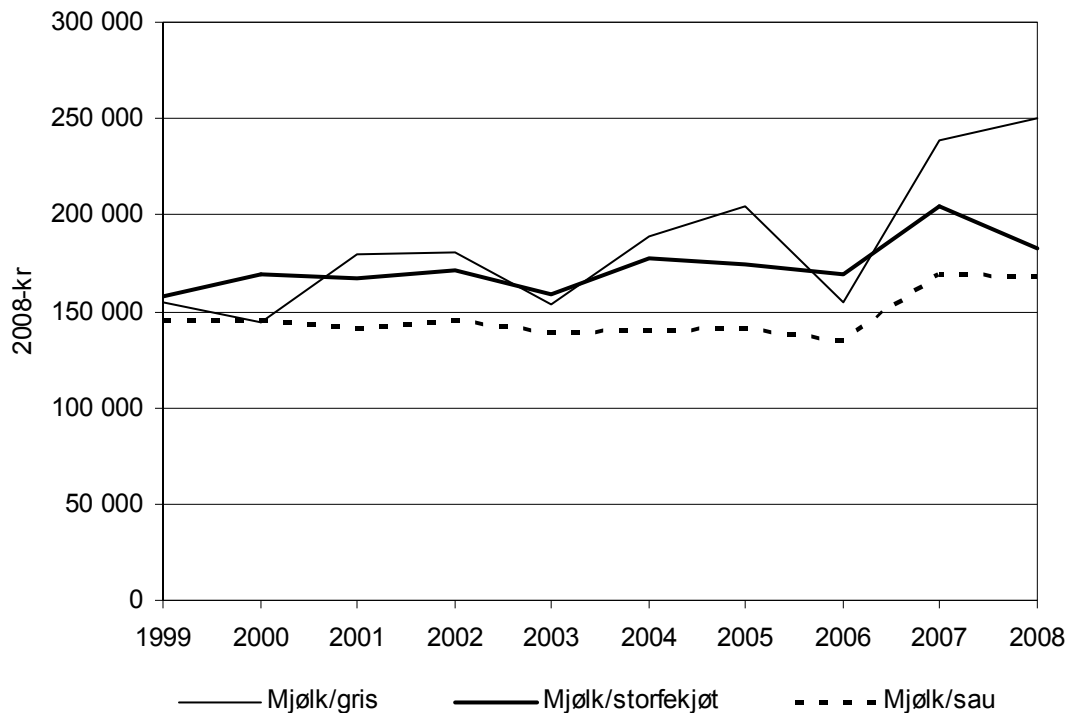

Figur 3.4 Jordbruksinntekt per årsverk for heile landet og Vestlandet

Auke i rentenivå kombinert med gjeldsauke i 2008 førte til kraftig auke i rentekostnader for nokre driftsgreiner. Driftsoverskot på bruk med driftsforma mjølk/storfe gjekk ned med 4 prosent. Store investeringar gjev høge avskrivningar og høge rentekostnader, og påverkar jordbruksinntekta negativt. Auke i rentekostnader førte til en nedgang i vederlag per årsverk på 10,5 prosent til kr 183 000 målt i faste kroner for denne driftsforma.

Kombinasjon mjølk/sau ga lågare jordbruksinntekt samanlikna med bruk med rein mjølkeproduksjon, men på desse bruka var jordbruksinntekta stabil frå 2007 til 2008. Dette kan forklarast med betra lønsemd i sauehaldet i 2008.

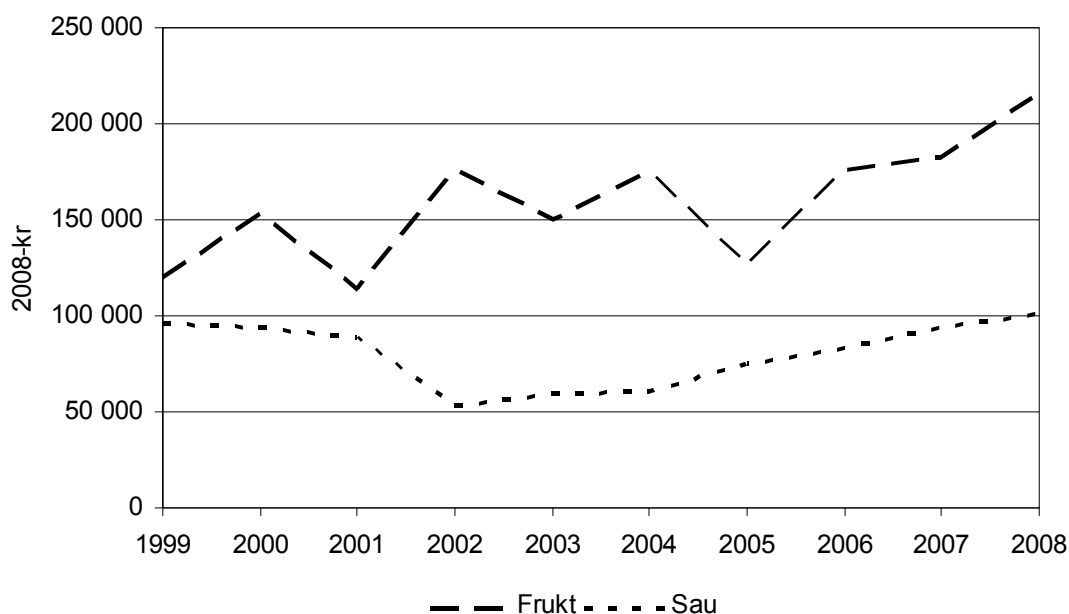
Best ut av driftsformene kom bruk med kombinasjonen mjølk/svin med heile kr 251 000 per årsverk. Det er ei auke på nesten fem prosent frå 2007.

Figur 3.5 Jordbruksinntekt per årsverk for driftsformene mjølk/ gris, mjølk/ storfekjøt og mjølk/ sau

Høge fruktavlingar og høge prisar førte til kraftig auke i driftsoverskot for fruktbruka. Jordbruksinntekt per årsverk auka derfor frå 2007 til 2008, men auken var mindre enn for driftsoverskotet. Dette skuldast mellom anna at arbeidsforbruket i 2008 også var ein del høgare enn året før. Likevel var jordbruksinntekta i 2008 den beste i tiårsperioden med kr 215 500 per årsverk.

Dei reine sauebruka har den lågaste jordbruksinntekta blant dei presenterte driftsformene. Trass svak økonomi i sauehaldet, har jordbruksinntekta auka jamt dei siste åra for denne driftsforma. Resultatet per årsverk var i 2008 det beste i siste tiårsperioden målt i faste kroner, og låg på kr 101 500. Hovudårsaka er kraftig auke i prisar på sau- og lammekjøtt. Dessutan er sauebruka blant dei som har minst gjeld, og dei er dermed minst påverka av auka gjeldsrente.

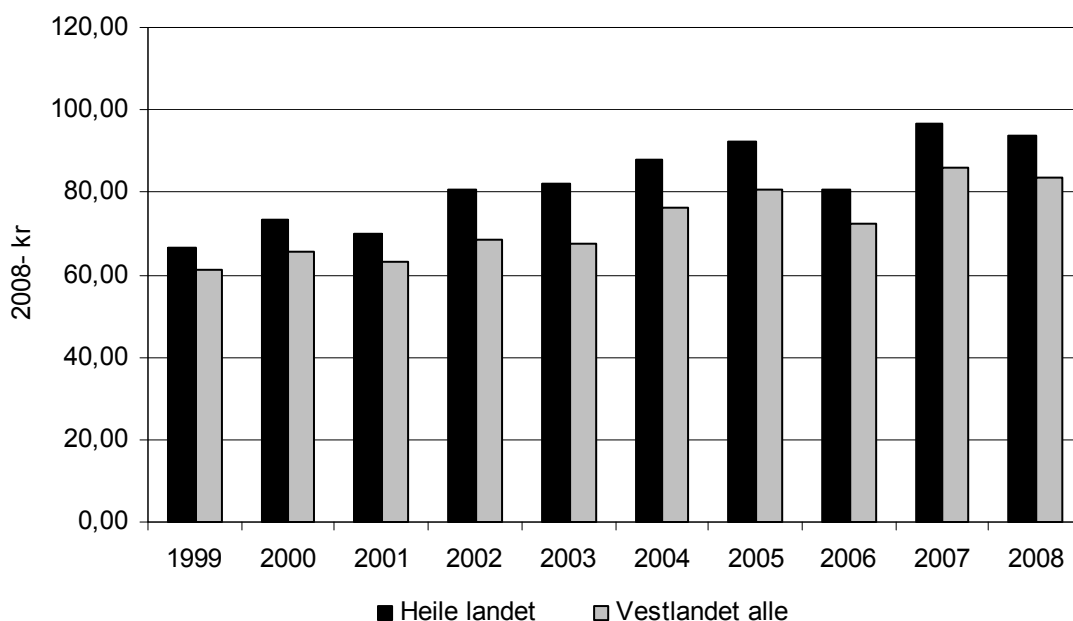
Figur 3.6 Jordbruksinntektene per årsverk for driftsformene sau og frukt

3.1.3 Lønsevne per time

Lønsevne per time er arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid delt på alle innsette arbeidstimar. Lønsevna syner kor mykje som er igjen til løn når all innsett kapital har fått godtgjering. På grunn av generelt auka rentenivå i 2008 vart kalkulasjonsrenta auka vart frå 5 prosent i 2007 til 6 prosent i 2008.

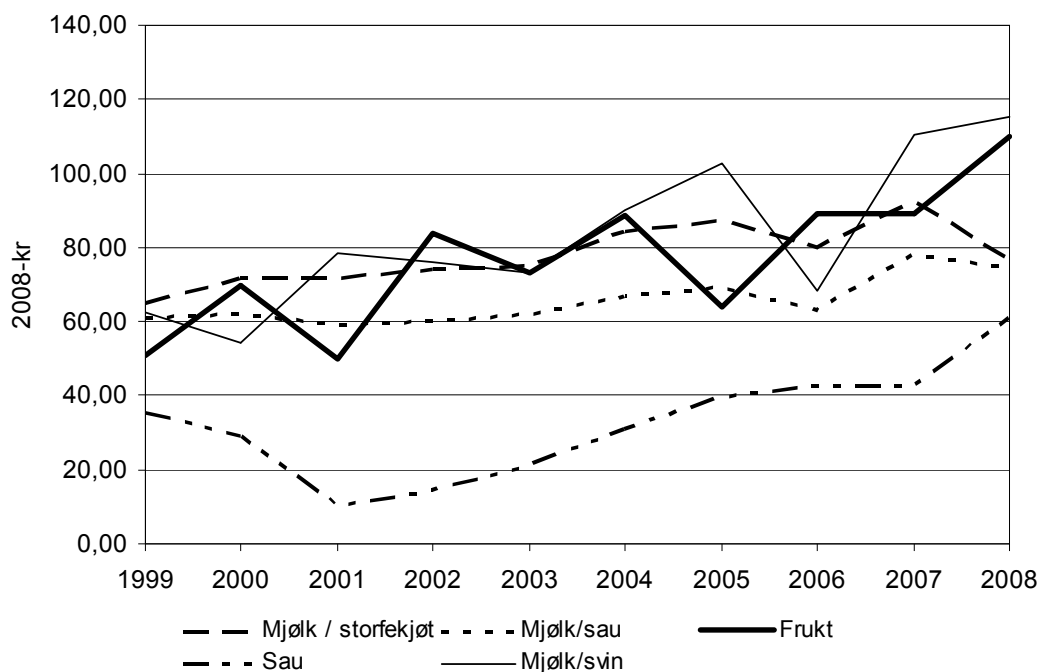
Lønsevna per time for vestlandsbruka var i 2008 på kr 84,00 (figur 3.7). Det var ein nedgang på litt over to kroner per time frå 2007. Når den utrekna kapitalgodtgjeringa aukar, vert det mindre att til godtgjering for arbeidsinnsatsen. Saman med auka arbeidsinnsats med to prosent, forklarar dette nedgangen i lønsevne for bruka på Vestlandet.

Vestlandet har hatt same utviklinga som resten av landet gjennom tiåret, men nivået på Vestlandet ligg også for lønsevne noko under landsgjennomsnittet.

Figur 3.7 Lønsevne per time for heile landet og for Vestlandet

Også for lønsevne viser kombinasjon mjølk og svin best resultat for mange av åra i dei siste 10 åra. Lønsevne per time for driftsforma auka med nesten kr 5 frå 2007, og låg i 2008 på kr 115 per time. Sauehald og fruktprodusentar hadde størst prosentvis auke i lønsevne per time. For sauehald auka lønsevna med heile 43 prosent, og låg på kr 61 per time. For fruktprodusentar var auken på 24 prosent og låg i 2008 på kr 110 per time.

Figur 3.8 Lønsevne per time for dei ulike driftsformene

3.1.4 Mjølkeproduksjon og sauehald på Vestlandet samanlikna med landsgjennomsnittet

Det kan vere interessant å sjå kva som skil Vestlandsbruk frå bruk elles i landet. I tabellane under har vi valt å sjå på produksjonsformene mjølk/storfekjøtt og sau, og samanlikna dei med tilsvarende produksjon i heile landet for året 2008.

Det er lite som skil mjølkebruka på Vestlandet frå mjølkebruka elles i landet (tabell 3.1). Vestlandsbruka er noko mindre, har mindre mjølkekvote og omset mindre storfekjøtt. Mindre kjøttproduksjon kan forklarast med at vestlandsbonden har mindre areal, og dermed mindre høve til kjøttproduksjon i forhold til storleik på kvote. Dei er elles like produktive og effektive som mjølkeprodusentane i resten av landet.

Mjølkeprisen på Vestlandet ligg 7 øre per liter under landsgjennomsnittet. I utgangspunktet er det lik pris til produsent over heile landet. Kvalitetsmessig er vestlandsmjølka over gjennomsnittet. Det som er mest sannsynleg forklaring på prisskilnaden, er sesongvariasjonar i mjølkeprisen. Pris på storfekjøtt på Vestlandet er 40-50 øre høgare enn elles i landet.

Tabell 3.1 Mjølkestorfeproduksjon, Vestlandet og landet, 2008

Mjølkestorfe	Vestlandet	Heile landet
<i>Tal bruk</i>	63	341
<i>Årskyr</i>	18,8	20,3
Jordbruksareal, daa	265,8	304,7
Mjølkekvote	126 540	131 947
<i>Timar i jordbruket</i>	3 238	3 451
Timar per årsku	172	170
<i>Produksjon</i>		
Mjøl per årsku, kg	7 092	7 062
Storfekjøtt omsett, kg	4 134	4 981
<i>Prisar</i>		
Mjøl, kr	3,92	3,99
Kukjøtt, kr	33,10	32,72
Anna Storfekjøtt, kr	39,93	39,43
<i>Resultatmål</i>		
Driftsoverskot, kr	296 159	332 686
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	182 571	197 971
Lønsevne, kr/time	76,64	87,06

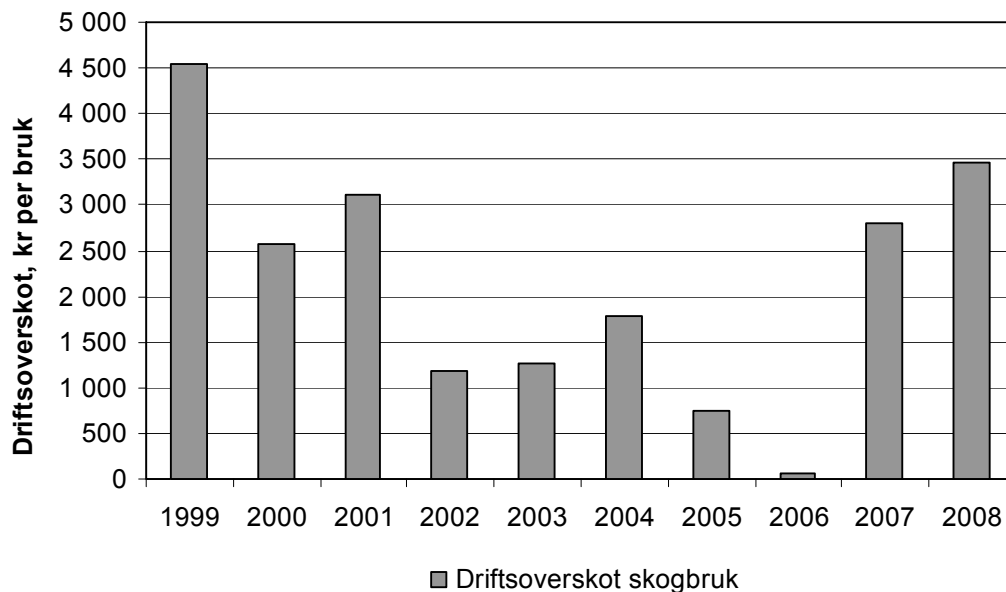
Lønsemda i sauehaldet på Vestlandet har vore svak i ei årrekkje. Trass i auke kvart år sidan 2001, ligg lønsemda framleis under dei andre driftsformene og under landsgjennomsnittet for sauehald i driftsgranskingane. Mykje av årsaka er at sauebruka på Vestlandet er mindre enn bruka med sauehald elles i landet (tabell 3.2). Små og ofte tungdrivne bruk kan forklare skilnaden i arbeidsforbruk. Vestlandsbruka produserer også mindre kjøtt per vinterfôra sau (v.f.s.) og har færre gagnslam, og til saman gjer dette store utslag på driftsresultatet. Resultatet for sauebruka på Vestlandet har nærma seg landsgjennomsnittet siste året.

Tabell 3.2 Saueproduksjon på Vestlandet og i heile landet, 2008

Sau	Vestlandet	Heile landet
<i>Tal bruk</i>	19	93
<i>Tal vinterfôra sau (v.f.s.)</i>	100	136
Jordbruksareal, daa	168,5	202,9
<i>Timar i jordbruket</i>	1 834	2 157
Timar per v.f.s.	18,3	15,9
<i>Produksjon</i>		
Kjôt per v.f.s., kg	27	28
Omsett sau- og lammekjôt, kg	2 719	3 832
Gagnslam per vinterfôra sau	1,3	1,4
<i>Prisar</i>		
Sau- og lammekjôt, kr	39,52	38,58
Ull, kr	31,92	32,22
<i>Resultatmål</i>		
Driftsoverskot, kr	119 199	150 649
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	144 373	149 332
Lønsevne, kr/time	60,88	66,23

3.2 Skogbruket

Dei fleste gardsbruka i driftsgranskingane har skogareal knytt til bruket. Mesteparten av bruka driv ikkje aktivt skogbruk, og driftsoverskotet frå skogen utgjer berre ein liten del av totalinntekta. På nokre få bruk betyr derimot inntekter frå skog og utmark mykje, særleg på Nordmøre. Driftsoverskotet for skogen er lågt gjennom heile perioden (figur 3.9). I 2008 utgjorde overskotet kr 3 500 per bruk. Trass i at driftsoverskot frå skogen auka siste året, utgjer det berre ein liten del av inntekta på gjennomsnittsbruket på Vestlandet.

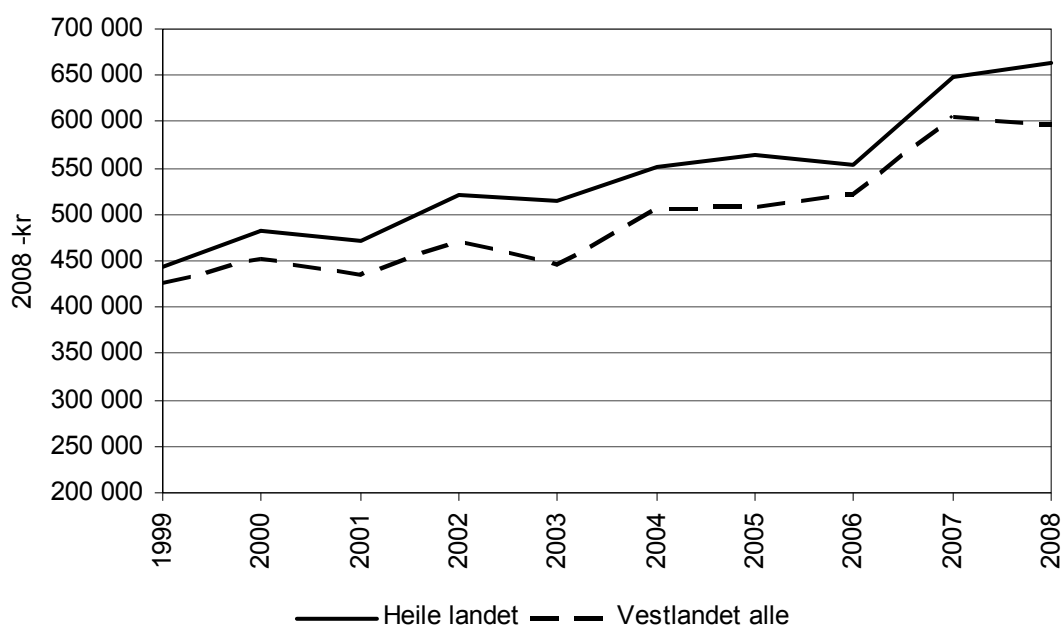
Figur 3.9 Driftsoverskot per bruk i skogbruket på Vestlandet

3.3 Totaløkonomi

3.3.1 Nettoinntekt

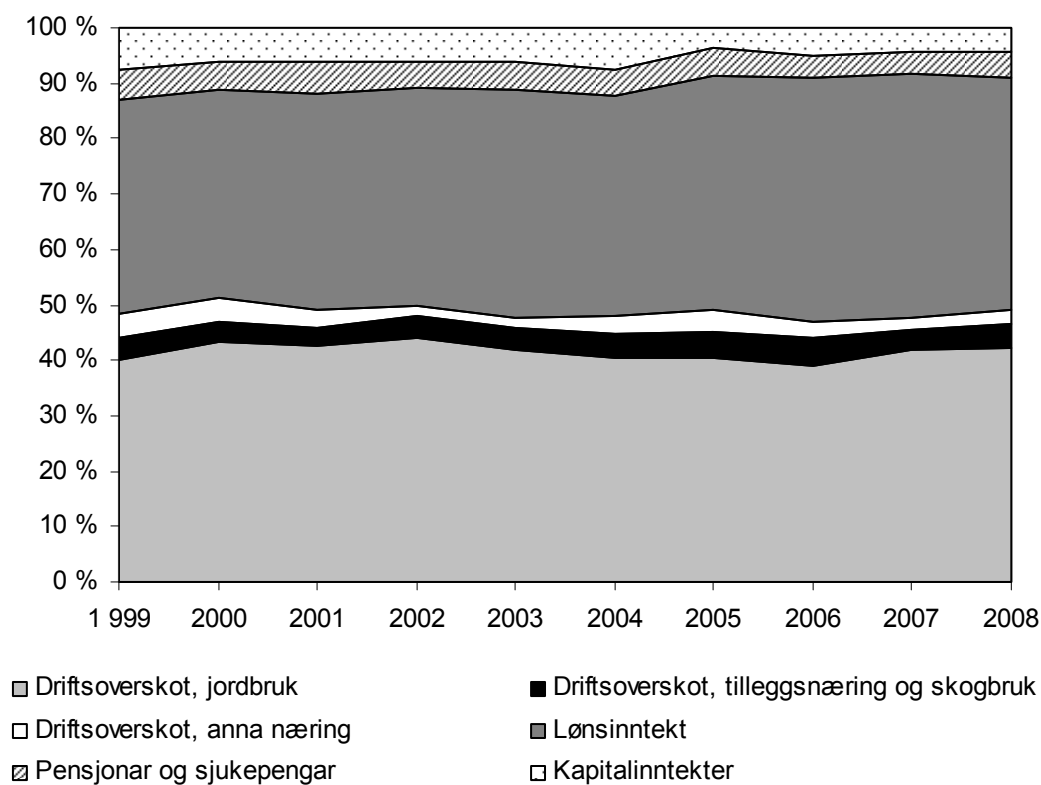
Nettoinntekt er eit resultatmål for totaløkonomien for brukarfamilien. Nettoinntekta er samla driftsoverskot frå alle næringar, løner, pensjonar, renteinntekter, verdi av eige arbeid på nyanlegg med frådrag av betalte renter og kår.

Nettoinntekta i 2008 var påverka av stigande rentenivå. Kraftig auke i renteutgifter «åt opp» auken i driftsoverskotet. Spesielt synleg er dette på Vestlandet. Der gjekk nettoinntekta ned med nesten to prosent, noko som utgjer kr 8 500 per bruk. Generelt i landet heldt nettoinntekta fram i ein positiv trend også i 2008 og auka med nesten kr 15 000 (figur 3.10).

Figur 3.10 Nettoinntekt i middel per bruk for heile landet og for Vestlandet

Figur 3.11 viser prosentvis fordeling av alle inntektene til brukarfamilien på Vestlandet. Fram til 2006 har driftsoverskotet frå jordbruket utgjort ein stadig mindre del av dei samla inntektene til brukarfamilien, medan bidraget frå lønsinntekter har auka. Frå 2007 fekk vi ei endring i denne trenden. I 2008 gjekk bidraget frå lønsinntekter ned med tre prosentpoeng, medan driftsoverskotet frå jordbruket auka med 0,4 prosentpoeng. Det var auke i bidraget frå tilleggsnæringar og andre næringar.

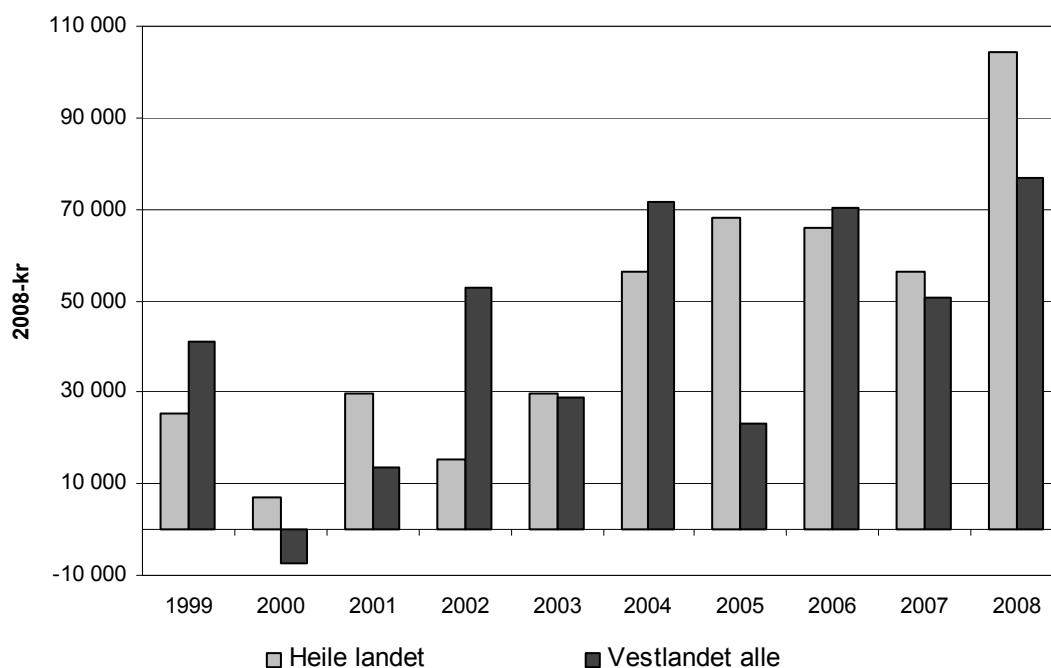

Figur 3.11 Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien på Vestlandet

3.4 Nettoinvestering

Nettoinvesteringar er investeringar gjort i løpet av året, minus avskrivingar, investeringsstilskot og verdien av selde eigedelar. Positiv nettoinvestering vil seie ei oppbygging av produksjonsapparatet. Sjølv i relativt store grupper vil større investeringar på enkeltbruk gje utslag for gjennomsnittet for gruppa. Ein må derfor vurdere nettoinvestering over tid.

Vestlandet har hatt positiv nettoinvestering gjennom perioden, med unntak av år 2000 (figur 3.12). Det var høgast nettoinvestering i 2008 Renteauken i 2008 dempa ikkje investeringslysta blant vestlandsbøndene., Vestlandsbonden hadde i snitt ei nettoinvestering på kr 76 800 i 2008. Det er ein auke på 52 prosent i samanlikna med 2007. Investeringsnivået på Vestlandet låg likevel under landsgjennomsnittet.. Eit høgt investeringsnivå tyder på optimisme for framtida.

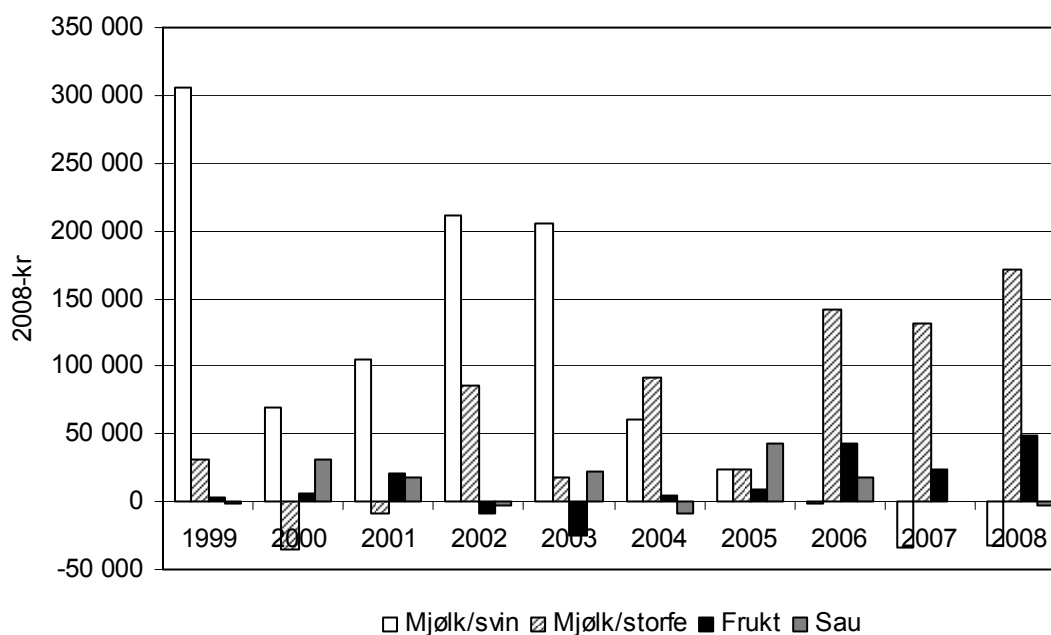

Figur 3.12 Nettoinvesteringar for heile landet og Vestlandet

Bruka med driftsforma mjølk/storfekjøtt har stått for mesteparten av nettoinvesteringa dei siste 3 åra (figur 3.13). Det vart investert mest i driftsbygningar. Strukturendringar saman med nye husdyrforskrifter har gjort investeringar i bygningar nødvendig. Både kombinasjonen mjølk/svin og sauebruka hadde negativ nettoinvestering i 2008 på høvesvis kr -33 000 og kr -2 400 per bruk i snitt. Her vart det i hovudsak investert i maskiner og reiskap, men høge avskrivningar på bygningar gjorde at nettoinvesteringa vart negativ.

Bruka med mjølk og svin hadde ein kraftig investeringsperiode rundt årtusenskiftet, noko som gjer at trongen for nye investeringar no er mindre, medan avskrivningane framleis er høge.

Bruk med frukt dobla nettoinvesteringane i høve til i 2007, og hadde den høgaste investeringa i siste tiåret. Her vart det i hovudsak investert i maskiner og reiskap.

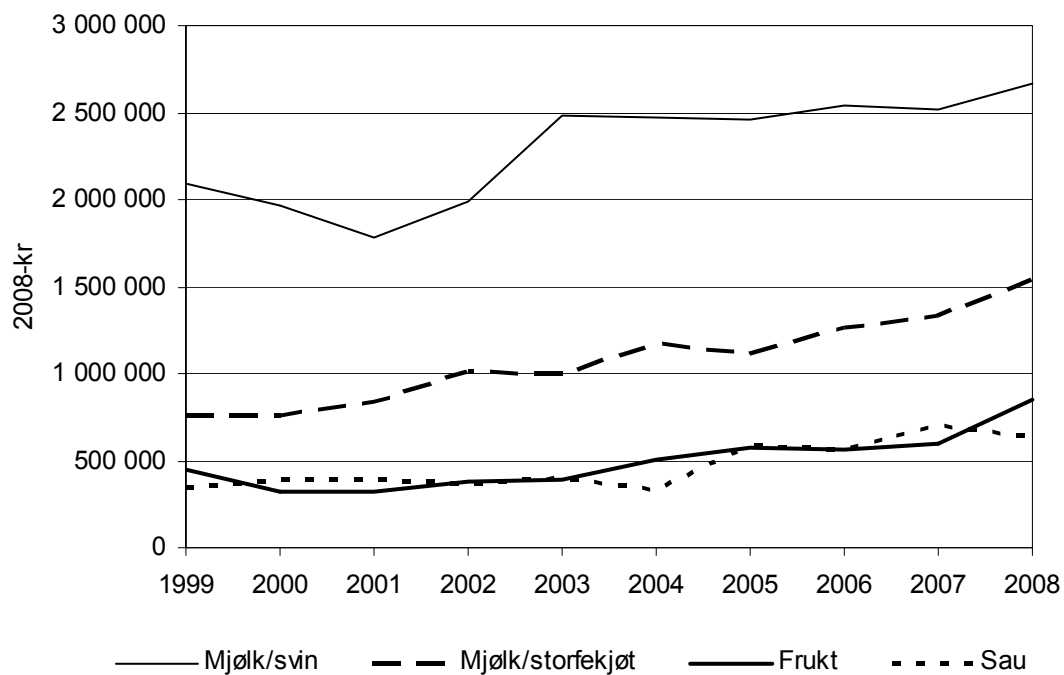

Figur 3.13 Nettoinvesteringar for driftsformene mjølk svin, mjølk/storfe, sau og frukt

3.5 Gjeld

Gjeld er her all gjeld til brukarfamilien, også privat gjeld slik som gjeld til bustad, bil og studielån. I 2008 auka samla gjeld på Vestlandet med kr 163 000 i snitt per bruk. Størst auke (på heile 43 %) er det blant fruktbøndene (figur 3.14), men bruka med denne driftsforma har saman med bruk med sauehald det lågaste gjeldsnivået av dei vanlegaste driftsformene på Vestlandet. Gjeldsauken på fruktbruka frå 2007 til 2008 skuldast delvis høge investeringar og delvis utskifting av bruk i driftsgranskingane.

Bruk med kombinasjon mjølk/svin og mjølk/storfe har auka gjelda med 15 prosent frå 2007. For mjølk/svin skuldast oppgangen sannsynlegvis private investeringar og investeringar i tilleggsnæring.

Figur 3.14 Gjeld i middel per bruk for ulike driftsformer

3.6 Soliditet - egenkapitalprosent

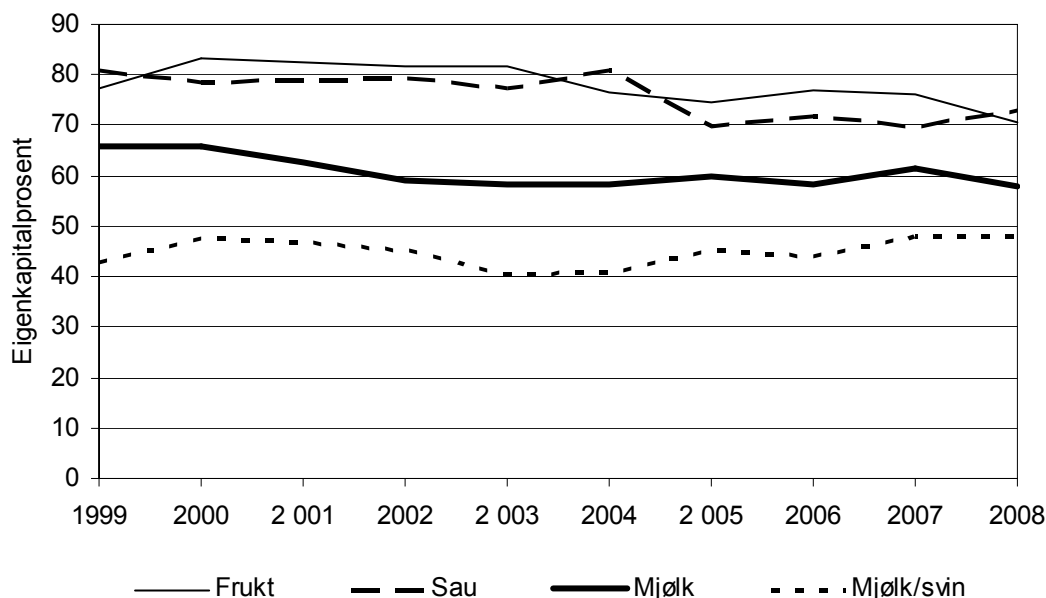
Soliditet er eit uttrykk for evna til å tåle tap. Ein kan bruke ulike nøkkeltal for å vise dette, mellom anna egenkapitalprosenten. Den viser kor stor del av egedelane som er finansiert med eigenkapital.

Det er ei vanleg oppfatning at egenkapitalprosenten bør vere over 50. Høg egenkapitalprosent gjev høve til å ta opp lån på gode vilkår. Inntening og rente på lånt kapital har mykje å seie for kor høg egenkapitalprosenten treng vere. I utrekning av egenkapitalprosent er alle egedelar til brukarfamilien med.

Ser vi på dei ulike driftsformene, er det driftsforma mjølk/svin som har lågast egenkapitalprosent (48%). Egenkapitalprosent heng godt saman med dei årlege endringane i gjeld og nettoinvestering (figur 3.15). For bruk med mjølk/svin auka gjelda med 15 prosent, og egenkapitalprosenten minka med 0,3 prosentpoeng frå 2007. Driftsforma ligg framleis under den nedre tilrådde grensa.

Høge investeringar og ein auke i gjelda på 15 prosent førte til nedgang i egenkapitalprosent for mjølkebruk med nesten fire prosentpoeng til 58 prosent.

Sauebruk og fruktbruk har framleis den beste soliditeten og har egenkapitalprosent på høvesvis 73 prosent og 71 prosent .

Figur 3.15 Egenkapitalprosent for dei ulike driftsformene

4 Skatt

4.1 Inntektsverknad av jordbruksfrådrag

Jordbruksfrådraget er eit inntektspolitisk verkemiddel for å auke disponibel inntekt etter skatt for bøndene. Dette verkemiddelet er ikkje omfatta av WTO-avtalen. Jordbruksfrådraget er gradvis auka sidan starten i 2000. I 2007 vart frådraget auka frå kr 71 500 til kr 142 000. Frådraget er uendra frå 2007 til 2008. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget påverkar ikkje resultatmåla i driftsgranskingane, og kjem i tillegg til dei presenterte resultatmåla. Jordbruksfrådraget er etter kvart blitt ein del av inntektspolitikken i landbruket. Jordbruksfrådraget i alminneleg inntekt vert gjeve til skatteytarar som har inntekt frå jordbruks- og/eller hagebruksverksemd eller driv med honning- og/eller pelsproduksjon som næring, sjølv om verksemda ikkje er knytt til jordbruk.

Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget per årsverk, når ein reknar 33 prosent marginalsatt, varierer frå bruk til bruk og frå produksjon til produksjon. Vi kjem fram til inntektsverknad per bruk ved å trekke ut 28 prosent av jordbruksfrådraget og dividere dette på 0,67. Inntektsverknad per bruk vert så dividert på tal årsverk for å komme fram til inntektsverknad per årsverk.

Jordbruksfrådraget vart innført i 2000. Maksimalt jordbruksfrådrag er auka fleire gonger. Frå 2006 til 2007 vart frådraget nær dobla. For 2008 var følgjande gjeldande: Ved næringsinntekt opp til kr 54 200 vart jordbruksfrådraget lik inntekta; ved inntekt frå kr 54 200 og opp til kr 328 575 vart frådraget kr 54 200 pluss 32 prosent av all inntekt mellom kr 54 200 og kr 328 575. Maksimalt frådrag ein kan få, er kr 142 000, då må næringsinntekt vere høgare enn kr 328 575. Frådraget kan delast mellom brukar og eventuell ektefelle. Skattelette vert 28 prosent av jordbruksfrådraget.

Det vart registrert kor stort jordbruksfrådraget var på alle bruka i driftsgranskingane i 2008 for å sjå på utnyttingsgraden. I gjennomsnitt per deltakarbruk for heile landet var jordbruksfrådraget kr 108 600. For Vestlandet låg frådraget nesten på same nivået, kr 108 000. Ein del av deltakarane har ikkje oppnådd maksimalt jordbruksfrådrag på grunn av for låg næringsinntekt (tabell 4.1).

Tabell 4.1 Jordbruksfrådrag gruppert etter region

Regionar	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduk-sjon	Inntekts-verknad per års-verk
Austlandet, flatbygder	184	85	14	103 100	28 900	34 000
Austlandet, andre bygder	150	47	6	100 400	28 100	28 200
Jæren	44	29	1	114 700	32 100	24 300
Agder/Rogaland, andre bygder	81	30	4	106 700	29 900	26 000
Vestlandet	164	60	4	108 000	30 300	26 500
Trøndelag, flatbygder	65	29	1	114 000	31 900	34 200
Trøndelag, andre bygder	64	32		121 100	33 900	28 100
Nord-Noreg	109	54	2	118 400	33 200	29 700
Alle	861	366	32	108 600	30 400	29 000

I tabell 4.2 har vi samanlikna dei driftsformene som er mest utbreidde på Vestlandet: produksjon av mjølk og storfeslakt, sauehald, frukt, kombinert mjølk/sau og kombinert produksjon av mjølk og svinekjøt. Det var nesten dobbelt så mange bruk som klarte å oppnå maksimalt frådrag i 2008 som i 2007. Ei årsak kan vere at kravet til næringsinntekt for å oppnå maksimalt frådrag, vart redusert til kr 328 575. Det var færre bruk i 2008 enn i 2007 med så låg næringsinntekt at dei ikkje fekk jordbruksfrådrag.

Tabell 4.2 Jordbruksfrådrag gruppert etter driftsformer, Vestlandet

Driftsformer	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
Mjølk	64	30	1	114 100	32 000	27 200
Mjølk/svin	14	10		137 900	38 600	24 800
Mjølk/sau	24	7		117 500	32 900	22 700
Sau	19	1	1	69 400	19 400	29 200
Frukt	21	8	1	106 400	29 800	24 700
Alle	164	60	4	108 000	30 300	26 500

I gjennomsnitt for driftsgranskingsbruka på Vestlandet var skattereduksjonen for 2007 kr 30 300. Den største inntektsverknaden i 2008 får sauebruka med litt over kr 29 000 per årsverk, minst inntektsverknad får bruka som driv med kombinasjon mjølk/sauehald. Skilnaden mellom driftsformene er relativt liten.

I tabell 4.3 har vi sett på korleis bruksstorleik påverkar utnytting av jordbruksfrådraget. Vi kan sjå at Vestlandet har mange små bruk, og dermed låg utnyttingsgrad. Ser vi derimot på inntektsverknad per årsverk, ser vi at denne aukar opp til bruk med 200 dekar for deretter å gå ned. Dette skjer fordi frådraget er per bruk. På større bruk med høgare arbeidsforbruk, vil derfor inntektsverknad per årsverk bli redusert.

Tabell 4.3 Jordbruksfrådrag gruppert etter bruksstorleik

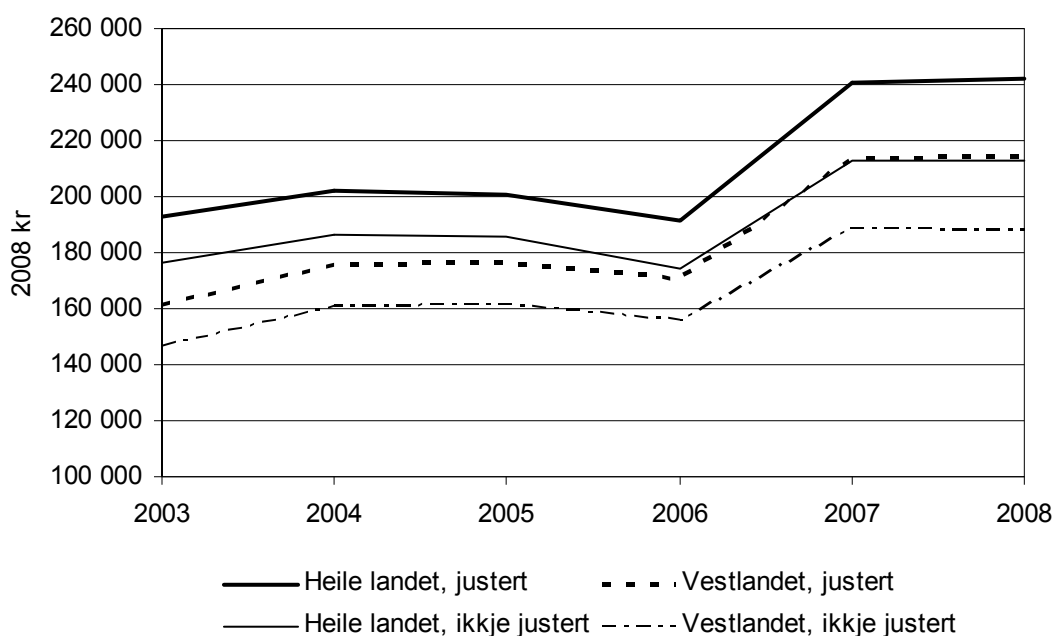
Arealgruppe	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
0–50	9	2	0	98 300	27 500	23 700
50–100	21	7	1	97 600	27 300	26 400
100–200	59	14	3	96 500	27 000	28 200
200–300	38	15	0	119 800	33 500	28 100
300–500	31	18	0	124 000	34 700	24 800
Over 500	6	4	0	117 000	32 700	19 300
Alle	164	60	4	108 000	30 300	26 500

Jordbruksfrådrag føreset at skatteytar har næringsinntekt å trekke frådraget frå. Ein må også vere klar over at andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfrådraget. Ei viss grad av tilpassing gjer at jordbruksfrådraget også kan påverke næringsinntekta. Nokre bønder vel lågare avskrivningar for å få maksimal nytte av jordbruksfrådraget. Det gjeld særleg bruk med næringsinntekt opp mot grensa på kr 54 200 eller grensa for maksimalt frådrag på kr 328 575.

4.2 Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital (jordbruksinntekta)

Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget for Vestlandsbonden auka frå kr 24 000 i 2007 til kr 26 500 i 2008, og er med dette blitt ein viktig del av inntektsdanninga i jordbruket.

Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk har auka gradvis i perioden sidan jordbruksfrådraget vart innført sett i forhold til jordbruksinntekta før skattejustering.

Figur 4.1 Skattejusterte jordbruksinntekter og jordbruksinntekter før justering per årsverk for heile landet og Vestlandet

5 Verdiskaping i jordbruk, skogbruk og tilleggsnæringar i Hordaland og Sogn og Fjordane³

Bakgrunn

Formålet med analysen har vore å vise utviklingstrekk for jordbruket i Hordaland og Sogn og Fjordane og å kartlegge verdiskaping, omsetning og sysselsetting innan hovudproduksjonane i jordbruket på fylkes- og kommunebasis. Også for skogbruk er verdiskaping kartlagd på kommunebasis, medan ein for tilleggsnæring har kartlagt verdiskaping på fylkesnivå.

Vestlandsjordbruket er prega av mange små driftseiningar, med grovfôrbasert husdyrhald som bærande produksjonar. Det siste tiåret er talet jordbruksbedrifter i Hordaland og Sogn og Fjordane redusert med høvesvis 39 prosent og 35 prosent. Dette er noko meir enn reduksjonen på landsbasis som var på 31 prosent i same perioden. Dei to fylka har også hatt større prosentvis nedgang i dyretal både for mjølkekyr og sau enn landsgjennomsnittet.

I Hordaland er gjennomsnittleg storleik på bruk med mjølkekyr auka med 41 prosent i perioden, til 15,1 kyr per bruk. I Sogn og Fjordane auka kutalet med 43 prosent i perioden, til 14 kyr i gjennomsnitt, medan landsgjennomsnittet auka med 50 prosent til 19,8 kyr per bruk. For sauehaldet auka dyretal per bruk med 32 prosent i Hordaland og 31 prosent i Sogn og Fjordane. Samstundes auka dyretal per bruk med 43 prosent i gjennomsnitt for landet. I 2008 var gjennomsnittsbuskapen av sau høvesvis 49,8 vinterfôra sauer i Hordaland, 55,2 i Sogn og Fjordane og 69,9 i gjennomsnitt for landet.

Frukt- og bærproduksjon er svært viktig i nokre av vestlandskommunane. I 2008 var 35 prosent av eplearealet i landet, 49 prosent av pærearealet, 49 prosent av plommearealet og 43 prosent av arealet med søt- og surkirsebær lokalisert i Hordaland, det meste i Ullensvang kommune. Sogn og Fjordane har ein omfattande bringebærproduksjon. Dei siste 10 åra er arealet auka med 34 prosent.

Også produksjonsomfanget er redusert for viktige produkt, men ikkje i same grad som nedgangen i brukseiningar og dyretal.

Verdiskaping i jordbruket

Verdiskaping frå jordbruket for 2007, rekna som nettoprodukt⁴ inkl. tilskot, er berekna til 562,5 mill. kr for Hordaland og 606 mill. kr for Sogn og Fjordane. I Hordaland er det Voss som har høgast verdiskaping med 78,5 mill. kr. Deretter følgjer Ullensvang (64,4 mill. kr), Kvinnherad (56,1 mill. kr), (Kvam 51,6 mill. kr) og Etne (46,2 mill. kr). Gloppen er kommunen med høgaste verdiskapinga i Sogn og Fjordane med 73 mill. kr, følgt av Stryn (59,2 mill. kr), Luster (47,3 mill. kr), Jølster 41,4 mill. kr) og Sogndal (37,8 mill. kr).

Produksjonsinntekter inngår som ein viktig del av omgrepet verdiskaping. Produksjonsinntekter er verdien av varer og tenester som er produserte i løpet av året, inkl. offentlege tilskot. Produksjonsinntektene for jordbruket utanom veksthusproduksjon, pelsdyr og birøkt utgjør 1,32 mrd. kr i for jordbruket i Hordaland og 1,52 mrd. kr i Sogn

³ Kjelde: Knutsen et al. 2009. Verdiskaping i jordbruk, skogbruk og tilleggsnæringar i Hordaland og Sogn og Fjordane. Notat 2009–14. NILF.

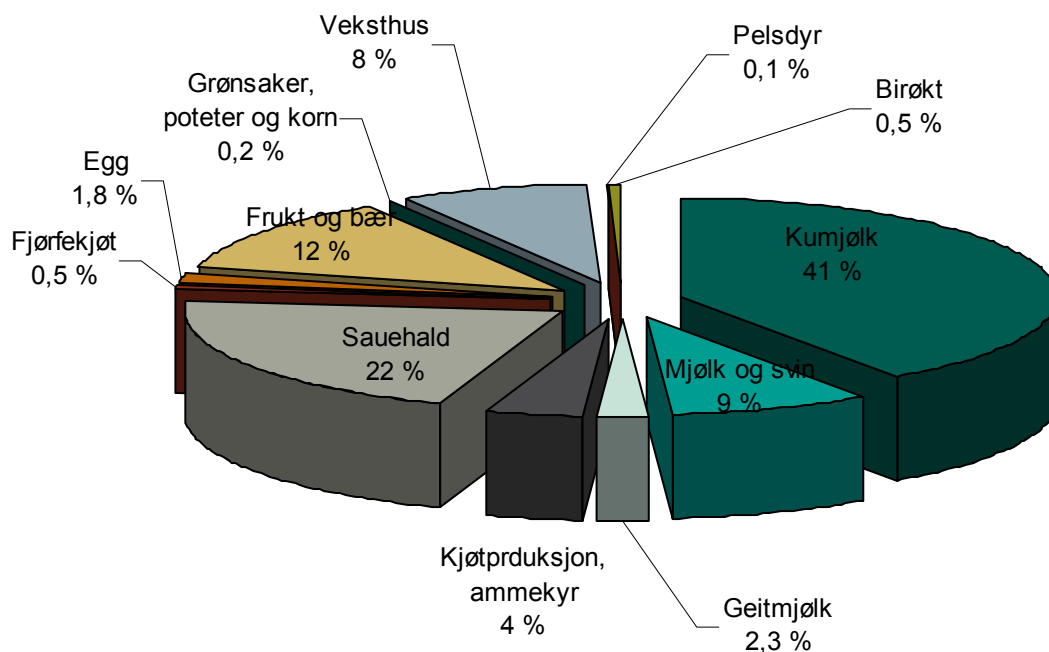
⁴ Sjå def. av nettoprodukt

og Fjordane. Av dette utgjør marknadsinntektene høvesvis 806,8 mill. kr for Hordaland og 917,9 mill. kr for Sogn og Fjordane. Veksthus, birøkt og pelsdyr er ikkje med i desse tala.

Kostnader til varer og tenester for jordbruket utanom veksthus, pelsdyr og birøkt, utgjør 692,8 mill. kr i Hordaland og 785,9 mill. kr i Sogn og Fjordane. Avskrivingar utgjør høvesvis 128,8 mill. kr og 147,5 mill. kroner.

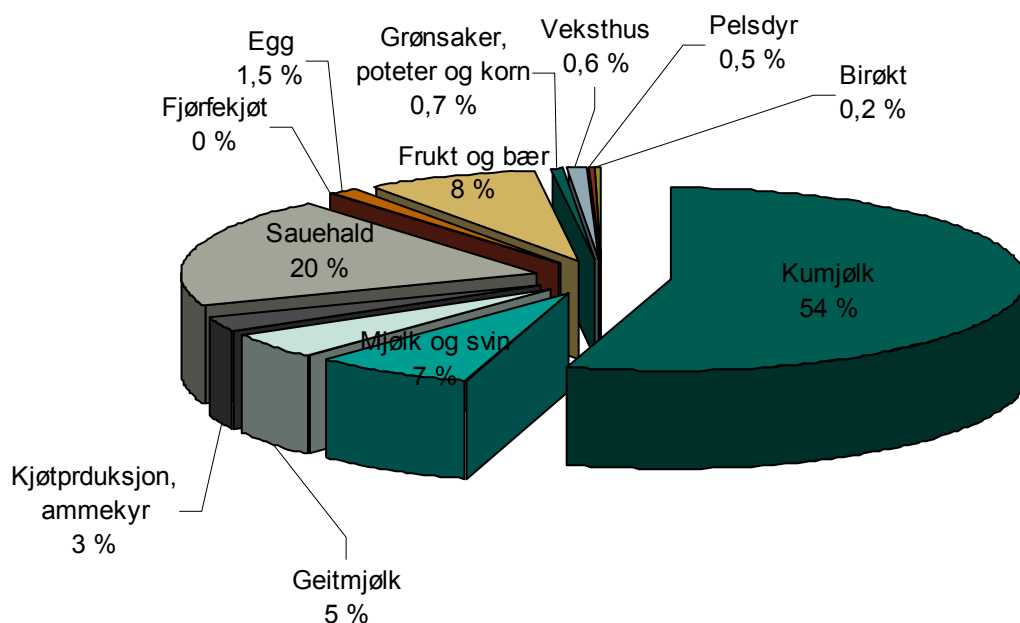
Samla sysselsetting i jordbruket er berekna til 3 211 årsverk i Hordaland og 3 569 årsverk i Sogn og Fjordane. I Hordaland er det Voss som har flest årsverk med 453, følgt av Ullensvang og Kvinnherad med høvesvis 318 og 315 årsverk. Gloppen, Stryn og Luster er kommunane med flest årsverk i jordbruket i Sogn og Fjordane, med høvesvis 392, 337 og 280 årsverk.

Mjølkeprodusentane står for den største verdiskapinga i begge fylka. I Hordaland utgjør verdiskaping frå mjølkeproduksjon 225,8 mill. kr, eller 41 prosent av den totale verdiskapinga. I tillegg kjem verdiskaping frå bruk med kombinert mjølkeproduksjon og svinehald med 49,5 mill. kr. Verdiskaping frå sauehald utgjør 120,8 mill. kr og frukt- og bærproduksjon 69,7 mill. kr (12 %). Hordaland har også relativt stor veksthusproduksjon. Totalt er verdiskapinga frå veksthus berekna til 44,6 mill. kr (figur 5.1).

Figur 5.1 Verdiskaping fordelt etter driftsform, Hordaland

I Sogn og Fjordane utgjør total verdiskaping frå mjølkeproduksjon 331,3 mill. kr, eller 54 prosent av samla verdiskaping frå jordbruket. Mjolk og svin er i tillegg berekna til 44,7 mill. kr. Sauehald bidreg med 118,8 mill. kr og frukt- og bærproduksjon med 46,4 mill. kr (figur 5.2).

Figur 5.2 Verdiskaping fordelt etter driftsform, Sogn og Fjordane

Verdiskaping i skogbruk

Skogbruket i Hordaland og Sogn og Fjordane er prega av gardsskogbruk der dei fleste gardsbruk har ein eller fleire tilhøyrande skogteigar. I 2007 vart det avvirka 77 299 m³ i Hordaland og 48 252 m³ i Sogn og Fjordane. Verdiskaping frå primærskogbruket er berekna til 20,5 mill. kr i Hordaland og 11,9 mill. kr i Sogn og Fjordane. Sysselsetting i primærskogbruket er berekna til 35,4 årsverk i Hordaland og 20,6 årsverk i Sogn og Fjordane.

Verdiskaping i tilleggsnæring

Verdiskaping frå tilleggsnæring er berekna til 87,8 mill. kr i Hordaland og 90,4 mill. kr i Sogn og Fjordane. Sysselsetting i tilleggsnæringar er berekna til 269 årsverk i Hordaland og 294 årsverk i Sogn og Fjordane. I begge fylka er leigekøyring mest utbreidde driftsgrein.

Tal frå driftsgranskingane viser at tilleggsnæring har auka i omfang dei siste åra. I 2000 hadde om lag 33 prosent av driftsgranskingsbruka tilleggsnæring. I 2007 var det 51 prosent av bruka som hadde tilleggsnæring.

Andre effektar

Privatforbruk frå jordbruksfamiliane er berekna til 1,24 mrd. kr for Hordaland og 1,27 mrd. kr for Sogn og Fjordane. Dette utgjer høvesvis 2 prosent og 7 prosent av hushaldskonsumet i dei to fylka.

Inntekts- og formueskatt frå eigar av landbruksføretak med personleg eigar, og ektefelle/sambuar utgjer om lag 1,7 prosent av totalt innbetalt skatt til kommunane i Hordaland (3,7 % for Hordaland utanom Bergen) og 7,3 prosent i Sogn og Fjordane.

Enkle berekningar av ringverknader viser at ringverknadene for sysselsetting utgjer 2109 årsverk for Hordaland og 2331 årsverk for Sogn og Fjordane. Ved å nytte ein inntektsmultiplikator på 1,8 er ringverknaden av jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring berekna til 582 mill. kr for Hordaland og 554 mill. kr for Sogn og Fjordane.

6 Tabellsamling 2004–2008

Tabellsamlinga inneheld tabellar med tal frå driftsgranskingane for åra 2004–2008. Det er presenterte tabellar for kvart fylke, storleiksgrupper og dei viktigaste driftsformene. Det er følgjande hovudtabellar:

1. Landsdelstal, Vestlandet
2. Fylkestal, Hordaland
3. Fylkestal, Sogn og Fjordane
4. Fylkestal, Møre og Romsdal
5. Vestlandet, storleiksgruppe I (under 50 daa), alle driftsformer
6. Vestlandet, storleiksgruppe II (50–99 daa), alle driftsformer
7. Vestlandet, storleiksgruppe III (100–199 daa), alle driftsformer
8. Vestlandet, storleiksgruppe IV (200–299 daa), alle driftsformer
9. Vestlandet, storleiksgruppe V (over 300 daa), alle driftsformer
10. Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
11. Vestlandet, driftsformer, sauehald
12. Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
13. Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
14. Vestlandet, driftsformer, frukt
15. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe under 15 årskyr
16. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe 15–19,9 årskyr
17. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe frå og med 20 årskyr

Bortsett frå tabell 14 er tabellane delt inn i seks delar: a, b, c, d, e og f

Del a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar.

Del b: Nettoinvesteringar

Del c: Produksjonsinntekter per bruk

Del d: Kostnader per bruk

Del e: Resultatrekning

Del f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

I tabell 14 manglar nettoinvesteringar og tabellane med produksjonsinntekt og kostnader er slegne i hop.

Tabell 1a Landsdelstal, Vestlandet
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	181	173	168	168	164
Alder på brukar	45	46	46	47	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	4,3	5,1	5,3	4,2	3,9
Grovfôr, daa	170,4	172,0	193,7	203,3	208,1
Frukt og bærareal, daa	3,4	3,5	4,4	4,3	5,5
Jordbruksareal, daa	179,3	181,6	204,2	212,2	218,0
- herav leigd areal, daa	58,4	62,9	73,5	80,4	86,3
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	310	253	314	239	297
Grovfôr, FEm pr daa	353	342	341	332	342
Jordbruksareal, FEm pr daa	344	331	332	323	332
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	10,1	9,9	10,2	10,7	10,8
Kumjolk, liter omsett	58 451	57 939	59 275	66 092	67 853
Mjølkekvote	59 868	59 470	62 060	66 236	71 724
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 574	6 610	6 579	6 870	7 008
Storfekjøt, kg omsett	2 534	2 553	2 667	2 664	2 890
Tal smågriskull	4	5	6	6	6
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	2 118	2 528	3 168	2 865	2 927
Tal vinterføra sauer (vfs)	26	28	28	32	31
Kg kjøt pr vfs	25	26	25	26	26
Ull, kg omsett pr vfs	4,9	5,3	4,7	4,6	4,5
Årsgeiter	2,8	2,7	2,5	2,5	2,5
Geitemjolk, liter omsett	1204	1337	1355	1356	1492
Mjølkekvote	1165	1298	1326	1466	1516
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	494	567	605	608	709
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 953	1 937	1 961	1 983	2 013
Ektefelle	330	354	392	378	334
Barn under 17 år	9	18	30	24	25
Sum familie	2 293	2 309	2 383	2 384	2 373
Leigd arbeid	720	689	750	694	777
Sum timar i jordbruket	3 012	2 997	3 133	3 078	3 149
Sum timar i skogbruket	44	38	32	28	28
Familiens arbeid på nyanlegg	60	35	58	37	40
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,48	1,61	1,62	1,49	1,83
Havre, kr pr kg	0,00	0,00	0,00	1,45	0,00
Kumjolk, kr pr l	3,44	3,46	3,47	3,71	3,92
Kukjøt, kr pr kg	28,07	28,99	29,36	30,74	33,27
Anna storfekjøt, kr pr kg	33,40	34,41	35,00	36,77	39,59
Smågris for sal, kr pr stk.	673	687	669	807	857
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	21,10	20,34	20,56	22,88	23,28
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	28,44	27,05	29,83	34,38	39,22
Ull, kr pr kg	32,08	32,43	33,27	32,68	32,09
Geitemjolk, kr pr l	3,72	4,22	4,00	4,22	4,62
Egg, kr pr kg	12,77	11,02	11,35	11,41	10,88

Tabell 1b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	6 397	8 960	5 294	8 142	7 611
Driftsbygningar	38 456	-11 297	42 061	11 238	42 024
Maskinar og reiskap	18 163	8 729	7 286	26 825	14 082
Mjølkekvote (ku og geit)	2 992	15 295	12 521	2 452	13 141
Sum nettoinvesteringar	66 008	21 687	67 163	48 657	76 859

1) inkl. nytta halmavling

Tabell 1c Landsdelstal, Vestlandet.
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn	928	1 062	1 516	1 328	2 085
Frukt og andre planteprodukt	33 448	30 595	52 333	42 550	74 103
Planteprodukt i alt	34 376	31 656	53 849	43 878	76 189
Storfe, mjølk	201 319	200 651	205 794	245 222	265 799
Storfe, livdyr	11 135	13 433	14 835	12 569	13 594
Kuslakt	29 979	33 547	33 891	40 226	48 343
Anna storfeslakt	45 433	53 120	55 637	65 229	73 201
Smågris	8 353	14 104	17 525	22 420	23 912
Slaktegris	42 153	52 002	68 136	66 231	66 730
Avlsgris	5 771	6 328	5 795	7 995	9 163
Sauer, livdyr og slakt	19 429	20 462	23 617	32 988	36 871
Ull	3 957	4 451	4 080	4 884	4 279
Geiter, mjølk	4 478	5 639	5 417	5 730	6 884
Geiter, livdyr og slakt	146	281	346	317	88
Andre inntekter, husdyrhald	7 147	12 559	9 642	8 824	10 950
Husdyrprodukt i alt	379 298	416 577	444 715	512 634	559 815
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		32 758	34 586	40 096	39 461
Arealtilskot, grovfôr	59 164	27 919	28 808	30 040	30 851
Arealtilskot, korn	1 814	949	1 302	1 124	993
Produksjonstillegg, husdyr	68 036	63 407	64 794	68 641	70 995
Botnfrådrag	-6 000	-5 587	-5 107	-5 286	-4 122
Drifts-, grunn og distr.tilskot	90 748	83 535	86 816	91 723	104 855
Beitetilskot	7 011	7 791	7 968	12 974	14 651
Regionale miljøtilskot			2 215	5 270	6 415
Refunderte avløysarutgifter	37 937	37 290	38 269	38 395	43 097
Andre tilskot	8 299	8 975	10 516	10 440	12 717
Tilskot i alt	267 008	257 037	270 168	293 418	319 912
Leigeinntekt, traktor og reiskap	8 327	7 173	8 631	11 573	11 128
Andre inntekter	2 579	6 487	2 089	4 677	5 273
Produksjonsinntekter i alt	691 588	718 931	779 451	866 180	972 316

Tabell 1d. Kostnader per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	127 500	136 135	147 493	155 957	176 762
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	6 492	6 954	9 315	10 863	14 172
Såvarer	2 457	2 523	3 486	2 471	5 052
Handelsgjødsel og kalk	18 477	18 515	21 320	23 671	28 617
Plantevernmiddel	3 163	2 938	3 733	3 763	4 503
Konserveringsmiddel	5 212	4 717	5 138	5 237	5 881
Andre forbruksartiklar m.v.	34 912	36 118	42 186	44 637	47 715
Kjøp av dyr	23 479	20 120	22 319	26 224	30 449
Sum variable kostnader	221 692	228 020	254 991	272 822	313 150
Leigd arbeid	57 205	57 961	64 070	63 779	77 702
Drivstoff	10 077	11 975	15 438	15 155	19 951
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 101	4 772	6 248	4 574	6 378
Vedl.h. driftsbygningar	18 801	21 623	20 498	23 429	22 757
Vedl.h. traktor og maskinar	33 034	34 165	31 459	38 034	39 842
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 956	3 111	3 151	3 086	3 055
Avskr. driftsbygningar	35 447	38 195	43 587	42 710	47 558
Avskr. traktor og maskinar	32 558	33 536	33 836	35 222	37 232
Maskinleige	12 588	13 584	25 172	23 526	28 780
Leige av dyr ²⁾				6 632	7 096
Leige av bygningar ²⁾				429	1 898
Leige av kvote ²⁾				181	358
Andre faste kostnader	60 488	65 345	69 604	70 296	83 839
Sum faste kostnader	267 254	284 268	313 061	327 053	376 446
Kostnader i alt	488 946	512 287	568 052	599 875	689 596

1)Var tidlegare ein del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleige

**Tabell 1e Landsdelstal, Vestlandet.
Resultatrekning**

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	202 642	206 644	211 399	266 305	282 720
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	48 578	38 798	58 127	75 146	96 930
Familiens arbeidsforteneste	154 064	167 845	153 272	191 159	185 790
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	110 184	122 485	107 545	132 908	129 609
Lønsevne	211 269	225 807	217 341	254 938	263 492
Lønsevne pr. time	70,14	75,33	69,38	82,82	83,66
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	147 851	150 948	148 610	181 763	187 880
Skattejustert vederlag per årsverk	161 589	165 229	162 944	205 781	214 326
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	202 642	206 644	211 399	266 305	282 720
Driftsoverskot, skogbruk	1 642	697	60	2 693	3 463
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	24 438	26 689	27 905	22 243	27 610
Driftsoverskot, andre næringar	17 329	19 220	15 474	14 700	16 091
Lønsinntekt	199 287	217 897	239 444	280 134	280 860
Pensjonar og sjukepengar	22 721	25 101	22 208	23 869	31 094
Gevinst/utbyte verdipapir	20 205	7 740	10 220	4 217	6 404
Familiens arbeid på nyanlegg	8 548	5 118	8 336	5 565	6 176
Renteinntekter	4 973	4 228	6 444	16 248	21 575
- Renteutgifter	30 722	32 465	38 532	47 526	72 406
- Kårutgifter	5 581	5 521	5 213	5 855	7 413
Nettoinntekt	465 481	475 349	497 744	582 592	596 175
Privatforbruk ekskl. skatt	306 415	335 893	349 725	367 844	393 636
Betalte skattar	122 260	116 724	125 249	132 394	138 295

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital per 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	302 282	330 742	337 620	426 329	512 619
Andre krav	105 853	115 476	110 419	120 853	140 306
Omløpsmidlar, jordbruk	92 574	96 320	110 413	109 477	129 020
Omløpsmidlar, skogbruk	1 093	773	592	409	93
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	2 492	2 654	4 576	5 521	9 985
Omløpsmidlar, andre næringar	110 008	96 950	95 892	168 582	163 877
Omløpsmidlar i alt	614 303	642 915	659 511	831 170	955 899
Anleggsmidlar, jordbruk	1 152 521	1 209 266	1 377 549	1 427 279	1 540 113
Anleggsmidlar, skogbruk	35 951	37 202	34 084	36 318	39 154
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	57 360	72 178	90 617	105 709	139 285
Anleggsmidlar, andre næringar	30 930	41 623	28 069	13 712	12 677
Privat, hovudbygningar	465 231	468 454	486 097	517 440	504 532
Privat, anna	113 114	124 499	131 055	146 191	169 525
Anleggsmidlar i alt	1 855 107	1 953 223	2 147 472	2 246 649	2 405 286
Eigedeler i alt	2 469 410	2 596 139	2 806 983	3 077 819	3 361 185
Eigedeler i jordbruket	1 245 095	1 305 586	1 487 962	1 536 756	1 669 133
Kortsiktig gjeld	219 947	205 922	220 172	195 611	234 616
Langsiktig gjeld	781 359	836 398	931 117	998 361	1 122 341
Eigenkapital	1 468 104	1 553 819	1 655 694	1 883 847	2 004 227
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 2a Fylkestat, Hordaland
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	57	54	54	54	54
Alder på brukar	45	46	46	46	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa			0,7	0,4	0,5
Grovfôr, daa	147,4	143,7	154,7	171,1	173,6
Frukt og bærareal, daa	9,5	9,9	10,8	11,2	13,3
Jordbruksareal, daa	158,6	155,4	167,5	183,5	188,2
- herav leigd areal, daa	46,2	49,5	58,7	71,0	67,6
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾			296	397	448
Grovfôr, FEm pr daa	310	316	292	305	297
Jordbruksareal, FEm pr daa	289	292	271	286	275
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	7,1	6,9	6,9	8,0	8,4
Kumjolk, liter omsett	40 842	40 597	38 930	49 861	54 068
Mjølkekvote	42 612	42 013	42 136	53 472	56 494
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 566	6 643	6 407	6 941	7 284
Storfekjøt, kg omsett	1 627	1 396	1 692	1 778	2 116
Tal smågriskull	2	1	2	3	3
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	1 937	1 702	2 239	2 177	2 403
Tal vinterføra sauer (vfs)	30	30	32	40	37
Kg kjøt pr vfs	24	27	24	27	27
Ull, kg omsett pr vfs	4,4	5,2	4,7	4,4	3,6
Årsgeiter	2,7	1,3	0,9	1,0	0,9
Geitemjolk, liter omsett	689	458	498	462	488
Mjølkekvote	1375	548	499	499	504
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	334	489	565	511	718
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 921	1 792	1 745	1 818	1 840
Ektefelle	253	315	352	370	304
Barn under 17 år	15	11	31	15	17
Sum familie	2 189	2 117	2 127	2 203	2 161
Leigd arbeid	622	608	674	614	792
Sum timar i jordbruket	2 812	2 725	2 801	2 817	2 953
Sum timar i skogbruket	60	48	38	33	26
Familiens arbeid på nyanlegg	64	35	29	21	29
Oppnådde priser					
Kumjolk, kr pr l	3,45	3,46	3,50	3,74	3,92
Kukjøt, kr pr kg	28,09	29,41	29,77	30,95	34,74
Anna storfekjøt, kr pr kg	32,51	33,65	35,22	37,23	39,38
Smågris for sal, kr pr stk.	727	725	695	878	908
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	21,34	21,25	21,02	23,13	23,25
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	29,61	28,80	31,15	34,88	39,92
Ull, kr pr kg	32,42	32,59	32,70	34,02	32,49
Geitemjolk, kr pr l	3,71	4,07	4,85	5,12	4,99
Egg, kr pr kg	12,67	10,97	11,30	11,37	10,82

Tabell 2b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	-79	21 123	7 192	22 115	15 226
Driftsbygningar	50 221	-18 947	-24 050	-24 506	-9 657
Maskinar og reiskap	30 581	9 843	18 233	25 709	28 530
Mjølkekvote (ku og geit)	4 431	9 417	18 775	-1 222	8 628
Sum nettoinvesteringar	85 155	21 436	20 150	22 095	42 727

1) inkl. nytta halmavling

Tabell 2c Fylkestat, Hordaland
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn			9		
Frukt og andre planteprodukt	69 993	63 159	98 395	89 661	142 259
Planteprodukt i alt	69 993	63 159	98 404	89 661	142 259
Storfe, mjølk	140 722	140 381	136 238	186 671	211 976
Storfe, livdyr	8 676	12 660	13 906	14 018	11 731
Kuslakt	21 673	24 167	23 140	30 315	37 390
Anna storfeslakt	24 101	24 906	31 245	41 955	49 115
Smågris	4 052	2 151	6 313	6 157	2 047
Slaktegris	38 832	36 846	47 114	51 309	53 848
Avlsgris	3 465	931	4 261	3 072	5 115
Sauer, livdyr og slakt	21 889	24 124	27 641	42 644	45 044
Ull	3 995	4 927	4 381	6 271	4 156
Geiter, mjølk	2 556	1 864	2 416	2 363	2 438
Geiter, livdyr og slakt	14	59	129	194	-6
Andre inntekter, husdyrhald	20 755	38 754	29 141	26 339	32 141
Husdyrprodukt i alt	290 731	311 769	325 926	411 307	454 995
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		28 201	28 902	36 215	32 511
Arealtilskot, grovfôr	50 121	23 452	24 685	26 371	25 865
Arealtilskot, korn			69	145	101
Produksjonstillegg, husdyr	55 170	50 708	52 142	59 474	60 255
Botnfrådrag	-6 000	-5 593	-5 093	-5 278	-4 148
Drifts-, grunn og distr. tilskot	84 970	72 078	82 248	90 173	107 999
Beitetilskot	6 447	6 907	7 731	13 924	15 318
Regionale miljøtilskot			2 527	6 856	8 650
Refunderte avløyserutgifter	30 927	29 179	29 751	30 981	37 757
Andre tilskot	11 650	17 261	17 025	16 735	19 480
Tilskot i alt	233 286	222 193	239 986	275 595	303 788
Leigeinntekt, traktor og reiskap	5 513	7 529	10 533	17 054	12 852
Andre inntekter	5 923	513	5 054	4 090	4 497
Produksjonsinntekter i alt	605 445	605 164	679 904	797 707	918 392

Tabell 2d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	99 334	106 334	110 787	133 060	147 458
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	7 335	7 783	10 952	13 729	18 738
Såvarer	2 294	2 614	3 135	2 478	6 717
Handelsgjødsel og kalk	14 363	15 649	15 689	21 108	23 100
Plantevernmiddel	5 803	5 296	6 516	6 660	7 072
Konserveringsmiddel	5 067	4 034	4 317	4 116	5 048
Andre forbruksartiklar m.v.	28 558	29 151	37 441	38 563	39 744
Kjøp av dyr	23 624	24 509	22 588	25 361	31 174
Sum variable kostnader	186 378	195 368	211 425	245 076	279 051
Leigd arbeid	49 270	47 201	54 200	56 591	76 024
Drivstoff	7 456	9 696	12 285	14 588	19 074
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 664	4 211	8 226	4 418	6 061
Vedl.h. driftsbygningar	17 444	19 471	17 946	22 905	22 085
Vedl.h. traktor og maskinar	28 541	34 562	30 848	39 369	40 614
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 654	4 191	4 247	4 456	4 633
Avskr. driftsbygningar	32 253	37 538	41 605	41 385	40 562
Avskr. traktor og maskinar	27 450	31 381	28 932	33 903	37 108
Maskinleige	9 372	7 744	8 688	12 899	12 597
Leige av dyr ²⁾				138	1 782
Leige av bygningar ²⁾				770	1 597
Leige av kvote ²⁾				145	145
Andre faste kostnader	56 259	59 690	61 580	66 671	77 565
Sum faste kostnader	235 362	255 686	268 557	298 237	339 847
Kostnader i alt	421 740	451 055	479 982	543 312	618 898

1)Var tidlegare ein del av arealtilskot 2)Var tidlegare rekna inn i maskinleige

**Tabell 2e Fylkestat, Hordaland
Resultatrekning**

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	183 706	154 109	199 922	254 395	299 494
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	43 604	37 111	54 660	73 711	89 052
Familiens arbeidsforteneste	140 102	116 998	145 262	180 684	210 442
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	105 602	93 953	113 600	138 961	160 408
Lønsevne	189 371	164 200	199 462	237 275	286 466
Lønsevne pr. time	67,36	60,26	71,22	84,24	97,01
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	140 444	123 552	188 385	187 329	211 467
Skattejustert vederlag per årsverk	154 752	138 830	168 990	210 787	239 898
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	183 706	154 109	199 922	254 395	299 494
Driftsoverskot, skogbruk	2 416	2 617	426	1 131	534
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	21 243	30 181	31 599	28 064	27 095
Driftsoverskot, andre næringar	12 675	14 935	10 408	10 838	18 983
Lønsinntekt	211 324	253 209	280 613	326 078	320 014
Pensjonar og sjukepengar	24 896	25 305	24 006	35 540	36 261
Gevinst/utbyte verdipapir	6 255	4 082	- 1 382	7 544	8 384
Familiens arbeid på nyanlegg	9 209	5 117	4 282	3 056	4 572
Renteinntekter	4 066	4 664	5 622	12 464	18 652
- Renteutgifter	32 276	32 282	35 355	44 718	70 547
- Kårutgifter	5 887	5 566	4 777	5 115	7 415
Nettoinntekt	437 627	456 371	515 364	629 277	656 027
Privatforbruk ekskl. skatt	299 261	321 108	338 931	389 334	429 941
Betalte skattar	114 495	114 452	127 792	139 477	157 855

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	302 148	354 138	355 765	451 901	539 975
Andre krav	110 042	125 147	99 856	122 041	154 526
Omløpsmidlar, jordbruk	56 863	53 797	60 416	69 772	79 182
Omløpsmidlar, skogbruk	1 051	222	618	396	148
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	5 877	7 130	13 519	16 944	30 041
Omløpsmidlar, andre næringar	41 776	87 872	46 571	47 387	60 500
Omløpsmidlar i alt	517 758	628 306	576 744	708 442	864 372
Anleggsmidlar, jordbruk	1 077 028	1 196 021	1 312 968	1 424 104	1 437 040
Anleggsmidlar, skogbruk	39 125	38 497	31 160	36 240	38 556
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	77 996	88 820	126 928	144 612	231 721
Anleggsmidlar, andre næringar	27 002	43 518	38 683	3 579	2 124
Privat, hovudbygningar	445 196	457 542	443 756	516 391	486 061
Privat, anna	105 855	121 205	137 062	171 265	184 795
Anleggsmidlar i alt	1 772 201	1 945 603	2 090 557	2 296 191	2 380 298
Eigedeler i alt	2 289 959	2 573 908	2 667 301	3 004 632	3 244 670
Eigedeler i jordbruket	1 133 891	1 249 818	1 373 383	1 493 876	1 516 223
Kortsiktig gjeld	171 095	155 708	152 406	142 809	192 065
Langsiktig gjeld	846 687	855 277	924 281	1 057 317	1 102 367
Eigenkapital	1 272 177	1 562 923	1 590 614	1 804 506	1 950 238
¹⁾ Kalkulasjonsrente	4,0 %	3,0 %	4,0 %	5,0 %	6,0 %

Tabell 3a Fylkestat, Sogn og Fjordane
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	62	60	55	55	54
Alder på brukar	45	46	45	45	46
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	154,8	161,8	168,4	166,2	166,6
Frukt og bærareal, daa	0,7	0,8	2,2	2,2	3,3
Jordbruksareal, daa	155,9	162,9	170,9	168,6	170,1
- herav leigd areal, daa	39,5	43,9	50,7	54,1	56,5
Grovfôr, FEm pr daa	335	331	324	317	329
Jordbruksareal, FEm pr daa	333	329	320	313	323
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	8,6	8,9	8,4	8,1	8,2
Kumjolk, liter omsett	48 895	50 117	47 066	47 264	49 200
Mjølkekvote	51 037	51 225	47 728	47 998	50 648
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 500	6 399	6 351	6 438	6 670
Storfekjøt, kg omsett	2 115	2 432	2 557	2 326	2 431
Tal smågriskull	2	6	7	4	5
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	1 292	2 104	3 004	1 692	1 559
Tal vinterfôra sauer (vfs)	34	36	35	39	40
Kg kjøt pr vfs	25	24	24	25	25
Ull, kg omsett pr vfs	5,1	5,2	4,7	5,0	5,0
Årsgeiter	3,2	3,3	3,6	3,6	3,8
Geitemjolk, liter omsett	1650	2047	2163	2271	2524
Mjølkekvote	823	1890	2062	2488	2559
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	581	676	667	695	826
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 869	1 923	1 909	1 823	1 925
Ektefelle	363	334	337	386	355
Barn under 17 år	2	10	22	21	12
Sum familie	2 234	2 266	2 268	2 230	2 291
Leigd arbeid	670	705	802	781	857
Sum timar i jordbruket	2 904	2 971	3 071	3 011	3 148
Sum timar i skogbruket	29	25	25	19	30
Familiens arbeid på nyanlegg	78	26	48	26	21
Oppnådde priser					
Kumjolk, kr pr l	3,45	3,49	3,43	3,67	3,95
Kukjøt, kr pr kg	28,43	29,17	29,18	31,20	33,64
Anna storfekjøt, kr pr kg	33,43	34,76	35,64	37,17	39,85
Smågris for sal, kr pr stk.	673	690	685	813	874
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	20,92	20,19	20,47	22,64	23,18
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	28,03	26,42	29,89	34,64	39,95
Ull, kr pr kg	32,14	32,52	33,13	32,13	32,12
Geitemjolk, kr pr l	3,69	3,78	3,92	4,07	4,57

Tabell 3b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	4 664	7 101	5 389	-410	3 927
Driftsbygningar	38 967	-13 201	-19 148	-711	1 613
Maskinar og reiskap	6 574	18 550	1 867	11 167	24 229
Mjølkekvote (ku og geit)	1 210	7 022	6 286	-405	7 161
Sum nettoinvesteringar	51 415	19 473	-5 605	9 641	36 930

Tabell 3c Fylkestat, Sogn og Fjordane
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Frukt og andre planteprodukt	10 758	8 568	25 476	26 108	55 507
Planteprodukt i alt	10 758	8 568	25 476	26 108	55 507
Storfe, mjølk	168 890	174 972	161 618	173 259	194 358
Storfe, livdyr	9 305	9 399	8 617	9 157	9 964
Kuslakt	27 060	28 143	24 060	26 204	32 614
Anna storfeslakt	40 465	54 173	61 576	64 755	70 851
Smågris	10 013	27 853	26 188	26 949	37 562
Slaktegris	25 851	43 225	61 888	38 865	33 809
Avlsgris	3 875	3 803	4 855	5 627	7 284
Sauer, livdyr og slakt	24 168	24 657	28 081	37 907	45 706
Ull	5 348	5 790	5 388	6 569	6 074
Geiter, mjølk	6 091	7 734	8 474	9 249	11 538
Geiter, livdyr og slakt	95	414	540	338	28
Andre inntekter, husdyrhald	1 409	667	603	938	955
Husdyrprodukt i alt	322 572	380 830	391 890	399 816	450 743
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		27 939	27 494	31 044	31 112
Arealtilskot, grovfôr	54 200	26 811	25 945	26 694	27 530
Produksjonstillegg, husdyr	66 799	63 891	63 743	66 672	67 890
Botnfrådrag	-6 000	-5 583	-5 145	-5 018	-4 074
Drifts-, grunn og distr. Tilskot	78 727	77 343	76 424	76 555	86 974
Beitetilskot	9 212	10 133	9 751	14 158	15 359
Regionale miljøtilskot			2 944	6 404	7 307
Refunderte avløysarutgifter	38 339	35 763	39 835	37 599	39 552
Andre tilskot	6 060	5 193	8 079	5 548	10 717
Tilskot i alt	247 338	241 490	249 069	259 655	282 367
Leigeinntekt, traktor og reiskap	4 800	2 931	4 997	3 786	4 988
Andre inntekter	726	1 979	-276	7 342	10 977
Produksjonsinntekter i alt	586 194	635 799	671 155	696 708	804 582

Tabell 3d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	112 213	129 681	137 715	120 232	142 748
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	4 991	4 297	7 199	8 372	8 006
Såvarer	1 554	1 067	1 954	1 394	3 630
Handelsgjødsele og kalk	14 648	14 788	16 307	16 960	22 213
Plantevernmiddel	1 301	1 399	1 909	2 112	3 711
Konserveringsmiddel	5 004	4 776	4 358	4 761	5 080
Andre forbruksartiklar m.v.	27 868	30 830	35 674	33 957	37 604
Kjøp av dyr	22 275	18 692	24 675	27 567	31 852
Sum variable kostnader	189 855	205 530	229 790	215 357	254 844
Leigd arbeid	51 938	58 827	62 062	66 075	84 964
Drivstoff	8 835	9 407	12 270	11 030	15 286
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 996	4 828	4 376	3 944	4 493
Vedl.h. driftsbygningar	17 841	19 218	18 306	17 708	17 242
Vedl.h. traktor og maskinar	29 469	28 891	28 944	29 862	34 723
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 970	1 950	2 505	2 269	2 113
Avskr. driftsbygningar	27 853	29 728	31 532	32 058	35 113
Avskr. traktor og maskinar	29 509	30 150	34 581	33 649	36 506
Maskinleige	6 407	6 288	10 292	7 476	16 182
Leige av dyr ²⁾				20	
Leige av bygningar ²⁾				109	1 767
Leige av kvote ²⁾				84	609
Andre faste kostnader	50 734	54 934	58 543	57 424	68 188
Sum faste kostnader	227 551	244 222	263 413	261 711	317 187
Kostnader i alt	417 406	449 752	493 203	477 068	572 030

1)Var tidlegare ein del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleige

**Tabell 3e Fylkestat, Sogn og Fjordane
Resultatrekning**

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	168 788	186 047	177 952	219 640	232 552
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	39 328	31 784	45 339	55 236	72 563
Familiens arbeidsforteneste	129 460	154 263	132 613	164 404	159 989
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	94 828	112 665	95 461	118 063	114 258
Lønsevne	181 398	213 091	194 675	230 479	244 952
Lønsevne pr. time	62,46	71,72	63,40	76,54	77,82
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	133 851	144 701	135 926	167 464	174 744
Skattejustert vederlag per årsverk	147 019	158 605	149 567	191 517	198 833
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	168 788	186 047	177 952	219 640	232 552
Driftsoverskot, skogbruk	1 670	2 350	588	905	6 098
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	20 133	18 335	17 891	16 617	27 238
Driftsoverskot, andre næringar	31 228	28 728	25 138	23 954	14 871
Lønsinntekt	190 542	198 340	233 657	282 097	268 319
Pensjonar og sjukepengar	15 195	20 162	14 452	13 695	36 919
Gevinst/utbyte verdipapir	5 685	414	1 149	2 046	4 522
Familiens arbeid på nyanlegg	10 967	3 735	6 956	4 055	3 402
Renteinntekter	6 092	5 277	7 856	20 030	29 129
- Renteutgifter	19 436	22 812	25 657	26 933	42 414
- Kårutgifter	3 054	3 221	4 177	4 350	6 623
Nettoinntekt	427 810	437 355	455 803	551 755	574 012
Privatforbruk ekskl. skatt	282 293	305 355	342 016	359 011	365 477
Betalte skattar	117 384	110 544	114 031	132 976	131 841

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	381 724	342 148	320 354	508 620	655 879
Andre krav	109 473	106 939	125 487	106 426	135 206
Omløpsmidlar, jordbruk	79 387	90 235	99 544	89 770	105 475
Omløpsmidlar, skogbruk	877	948	341	259	14
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	1 323	417		44	186
Omløpsmidlar, andre næringar	79 524	57 221	75 745	254 158	251 629
Omløpsmidlar i alt	652 307	597 908	621 472	959 277	1 148 388
Anleggsmidlar, jordbruk	927 584	979 769	1 030 702	1 025 788	1 133 393
Anleggsmidlar, skogbruk	25 759	30 301	31 578	26 424	29 891
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	46 582	77 550	102 555	111 864	116 719
Anleggsmidlar, andre næringar	53 241	69 785	35 971	31 622	36 160
Privat, hovudbygningar	477 244	479 952	530 951	549 818	515 573
Privat, anna	96 691	121 222	118 397	129 564	169 404
Anleggsmidlar i alt	1 627 101	1 758 578	1 850 154	1 875 082	2 001 140
Eigedeler i alt	2 279 408	2 356 486	2 471 626	2 834 359	3 149 528
Eigedeler i jordbruket	1 006 971	1 070 004	1 130 246	1 115 558	1 238 868
Kortsiktig gjeld	177 734	154 897	154 298	123 204	171 657
Langsiktig gjeld	560 853	661 318	646 683	614 806	737 038
Eigenkapital	1 540 821	1 540 272	1 670 646	2 096 348	2 240 833
1) Kalkulasjonsrente	4,0 %	3,0 %	4,0 %	5,0 %	6,0 %

Tabell 4a Fylkestal, Møre og Romsdal
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	62	59	59	59	56
Alder på brukar	46	47	48	49	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	12,6	14,8	14,4	11,5	11,0
Grovfôr, daa	207,0	208,4	252,9	267,3	281,3
Frukt og bærareal, daa	0,3	0,4	0,6	0,0	0,0
Jordbruksareal, daa	221,7	224,5	268,9	279,2	292,9
- herav leigd areal, daa	88,4	94,6	108,5	113,4	133,1
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	310	253	315	234	290
Grovfôr, FEm pr daa	395	367	379	357	377
Jordbruksareal, FEm pr daa	387	358	373	351	373
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	14,4	13,7	14,8	15,4	15,7
Kumjolk, liter omsett	84 195	81 765	89 278	98 499	99 132
Mjølkekvote	84 564	83 833	93 656	94 919	106 734
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 621	6 734	6 774	7 048	7 035
Storfekjøt, kg omsett	3 786	3 737	3 661	3 790	4 078
Tal smågriskull	6	7	10	9	10
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	3 111	3 714	4 173	4 589	4 750
Tal vinterføra sauer (vfs)	16	17	17	17	17
Kg kjøt pr vfs	27	29	30	25	27
Ull, kg omsett pr vfs	5,2	5,7	4,8	4,1	5,4
Årsgeiter	2,5	3,3	2,9	2,7	2,9
Geitemjolk, liter omsett	1231	1419	1385	1323	1464
Mjølkekvote	1315	1382	1398	1398	1488
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	543	483	544	535	560
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 068	2 084	2 207	2 283	2 266
Ektefelle	367	411	481	376	344
Barn under 17 år	12	32	36	36	46
Sum familie	2 447	2 527	2 724	2 694	2 656
Leigd arbeid	858	746	770	686	684
Sum timar i jordbruket	3 305	3 273	3 495	3 380	3 340
Sum timar i skogbruket	44	42	34	32	28
Familiens arbeid på nyanlegg	39	45	94	63	67
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,48	1,61	1,62	1,49	1,83
Kumjolk, kr pr l	3,44	3,45	3,48	3,71	3,90
Kukjøt, kr pr kg	27,88	28,72	29,25	30,49	32,34
Anna storfekjøt, kr pr kg	33,68	34,36	34,47	36,26	39,52
Smågris for sal, kr pr stk.	667	675	642	793	838
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	21,04	20,04	20,39	22,85	23,32
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	27,49	25,51	27,80	32,94	36,49
Ull, kr pr kg	31,43	32,03	34,48	31,14	31,47
Geitemjolk, kr pr l	3,76	4,91	3,84	4,18	4,57

Tabell 4b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	14 084	-283	3 469	3 325	3 822
Driftsbygningar	27 130	-2 358	159 630	55 092	130 827
Maskinar og reiskap	18 334	-2 279	2 319	42 443	-9 635
Mjølkekvote (ku og geit)	3 450	29 089	12 608	8 478	23 259
Sum nettoinvesteringar	62 997	24 169	178 027	109 337	148 273

1) inkl. nytta halmavling

**Tabell 4c Fylkestal, Møre og Romsdal
Produksjonsinntekter per bruk**

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn	2 709	3 113	4 308	3 780	6 107
Frukt og andre planteprodukt	22 540	23 190	35 211	14 760	26 314
Planteprodukt i alt	25 248	26 304	39 519	18 541	32 421
Storfe, mjølk	289 457	281 927	310 637	365 895	386 588
Storfe, livdyr	15 224	18 242	21 481	14 424	18 892
Kuslakt	40 534	47 629	52 895	62 369	74 073
Anna storfeslakt	70 011	77 872	72 426	86 973	98 693
Smågris	10 648	11 061	19 712	33 082	31 835
Slaktegris	61 507	74 801	93 200	105 397	110 898
Avlsgris	9 785	13 835	8 075	14 708	14 877
Sauer, livdyr og slakt	12 427	12 845	15 771	19 565	20 471
Ull	2 531	2 654	2 584	2 043	2 665
Geiter, mjølk	4 632	6 963	5 314	5 531	6 685
Geiter, livdyr og slakt	317	347	363	410	236
Andre inntekter, husdyrhald	374	679	222	145	154
Husdyrprodukt i alt	517 448	548 857	602 681	710 543	766 068
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		41 829	46 400	52 088	54 214
Arealtilskot, grovfôr	72 441	33 133	35 252	36 516	38 860
Arealtilskot, korn	5 294	2 782	3 645	3 069	2 810
Produksjonstillegg, husdyr	81 100	74 538	77 352	78 866	84 345
Botnfrådrag	-6 000	-5 585	-5 085	-5 542	-4 143
Drifts-, grunn og distr.tilskot	108 082	100 318	100 685	107 283	119 067
Beitetilskot	5 329	6 218	6 524	11 000	13 323
Regionale miljøtilskot			1 250	2 762	3 399
Refunderte avløysarutgifter	43 979	46 267	44 606	45 924	51 664
Andre tilskot	7 456	5 237	6 831	9 239	8 126
Tilskot i alt	317 681	304 738	317 460	341 204	371 665
Leigeinntekt, traktor og reiskap	14 441	11 161	10 277	13 817	15 385
Andre inntekter	1 359	16 539	1 578	2 729	520
Produksjonsinntekter i alt	876 177	907 598	971 516	1 086 834	1 186 059

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	168 681	169 974	190 204	210 216	237 818
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	7 217	8 896	9 790	10 561	15 715
Såvarer	3 510	3 919	5 236	3 468	4 817
Handelsgjødsel og kalk	26 087	24 930	31 147	32 272	40 111
Plantevernmiddel	2 599	2 344	2 887	2 649	2 789
Konserveringsmiddel	5 553	5 284	6 618	6 708	7 457
Andre forbruksartiklar m.v.	47 797	47 873	52 598	60 151	65 150
Kjøp av dyr	24 550	17 556	19 877	25 762	28 398
Sum variable kostnader	285 994	280 776	318 357	351 787	402 255
Leigd arbeid	69 766	66 929	74 974	68 217	72 317
Drivstoff	13 728	16 673	21 277	19 519	25 295
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 610	5 230	6 182	5 304	8 502
Vedl.h. driftsbygningar	21 010	26 038	24 876	29 242	28 722
Vedl.h. traktor og maskinar	40 729	39 166	34 362	44 429	44 034
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 300	3 302	2 750	2 593	2 441
Avskr. driftsbygningar	45 977	47 407	56 637	53 852	66 304
Avskr. traktor og maskinar	40 304	38 952	37 630	37 897	38 052
Maskinleige	21 725	26 347	54 130	48 215	56 533
Leige av dyr ²⁾				18 740	19 063
Leige av bygningar ²⁾				414	2 313
Leige av kvote ²⁾				303	323
Andre faste kostnader	74 129	81 107	87 259	85 613	104 980
Sum faste kostnader	336 278	351 151	400 077	414 340	468 882
Kostnader i alt	622 271	631 927	718 433	766 127	871 137

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidligare rekna inn i maskinleie

**Tabell 4e Fylkestat, Møre og Romsdal
Resultatrekning**

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	253 906	275 671	253 082	320 707	314 922
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	62 401	47 476	73 221	95 020	128 024
Familiens arbeidsforteneste	191 505	228 195	179 861	225 687	186 898
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	127 923	153 573	112 922	140 417	118 088
Lønsevne	261 271	295 124	254 836	293 905	259 215
Lønsevne pr. time	79,05	90,16	72,92	86,95	77,60
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	165 376	177 038	154 646	187 480	176 912
Skattejustert vederlag per årsverk	178 737	190 880	168 789	211 911	203 809
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	253 906	275 671	253 082	320 707	314 922
Driftsoverskot, skogbruk	903	- 2 740	- 767	5 789	3 746
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	31 680	31 988	33 859	22 159	28 467
Driftsoverskot, andre næringar	7 707	13 473	11 102	9 609	14 480
Løsinntekt	196 965	205 464	207 160	236 255	255 198
Pensjonar og sjukepengar	28 247	29 939	27 793	22 671	20 494
Gevinst/utbyte verdipapir	47 550	18 540	29 295	3 196	6 311
Familiens arbeid på nyanlegg	5 521	6 525	13 331	9 269	10 398
Renteinntekter	4 689	2 763	5 880	16 185	17 111
- Renteutgifter	40 579	42 449	53 443	69 292	103 121
- Kårutgifter	7 827	7 819	6 578	7 936	8 174
Nettoinntekt	528 761	531 355	520 714	568 611	559 832
Privatforbruk ekskl. skatt	337 115	380 480	366 790	356 410	385 780
Betalte skattar	134 276	125 089	133 377	125 369	125 658

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	222 963	297 728	337 108	326 212	348 095
Andre krav	98 384	115 307	106 041	133 215	131 510
Omløpsmidlar, jordbruk	138 592	141 425	166 304	164 187	199 783
Omløpsmidlar, skogbruk	1 349	1 101	801	560	115
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	548	834	658	171	93
Omløpsmidlar, andre næringar	203 222	145 662	159 812	199 732	178 946
Omløpsmidlar i alt	665 059	702 057	770 724	824 077	858 544
Anleggsmidlar, jordbruk	1 446 862	1 454 777	1 759 990	1 804 456	2 031 698
Anleggsmidlar, skogbruk	43 227	43 035	39 096	45 612	48 662
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	49 167	51 485	46 253	64 366	71 911
Anleggsmidlar, andre næringar	12 229	11 251	10 989	6 290	208
Privat, hovudbygningar	471 637	466 749	483 037	488 217	511 697
Privat, anna	136 212	130 847	137 358	138 742	154 917
Anleggsmidlar i alt	2 159 334	2 158 142	2 476 723	2 547 682	2 819 093
Eigedeler i alt	2 824 392	2 860 200	3 247 448	3 371 759	3 677 636
Eigedeler i jordbruket	1 585 453	1 596 202	1 926 294	1 968 643	2 231 481
Kortsiktig gjeld	307 073	303 772	343 604	311 436	336 359
Langsiktig gjeld	941 804	997 166	1 202 523	1 301 952	1 513 144
Eigenkapital	1 575 515	1 559 262	1 701 320	1 758 371	1 828 133
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 5a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 1 (under 50 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	8	8	9	10	9
Alder på brukar	53	54	51	52	55
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	16,6	16,9	14,6	13,2	10,0
Frukt og bærareal, daa	21,0	20,5	22,4	21,9	22,6
Jordbruksareal, daa	40,0	40,0	38,8	36,0	33,7
- herav leigd areal, daa	1,0	1,0	0,9	1,3	2,8
Grovfôr, FEm pr daa	406	398	443	462	438
Jordbruksareal, FEm pr daa	167	168	166	169	130
Husdyrproduksjon					
Tal vinterfôra sauer (vfs)	14	15	13	10	5
Kg kjøt pr vfs	26	30	24	35	31
Ull, kg omsett pr vfs	6,0	5,7	5,4	7,3	5,8
Årsgeiter	9,6	9,7	8,7	7,9	8,4
Geitemjolk, liter omsett	4945	5619	4975	4119	4875
Mjølkekvote	5604	5604	4981	4483	5031
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	587	653	643	588	649
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 405	1 404	1 433	1 288	1 586
Ektefelle	347	316	512	375	633
Barn under 17 år	0	0	41	22	31
Sum familie	1 752	1 721	1 987	1 685	2 250
Leigd arbeid	422	405	977	766	947
Sum timar i jordbruket	2 174	2 126	2 964	2 451	3 197
Sum timar i skogbruket	45	39	27	16	45
Familiens arbeid på nyanlegg	10	34	22	20	19
Oppnådde prisar					
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	29,13	24,02	29,40	32,03	42,23
Ull, kr pr kg	30,78	32,39	30,05	30,64	29,62
Geitemjolk, kr pr l	3,86	5,80	3,81	4,19	4,72

Tabell 5b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	-5 655	-8 688	-12 444	6 276	6 983
Driftsbygningar	-11 173	-2 248	-9 935	5 024	27 553
Maskinar og reiskap	-6 602	-13 839	20 037	-9 816	16 013
Sum nettoinvesteringar	-23 429	-24 775	-2 342	1 484	50 549

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 5c Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe 1 (under 50 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Frukt og andre planteprodukt	135 332	103 445	193 782	237 939	322 234
Planteprodukt i alt	135 332	103 445	193 782	237 939	322 234
Sauer, livdyr og slakt	10 765	10 396	10 097	11 146	6 529
Ull	2 497	3 019	2 052	1 982	872
Geiter, mjølk	19 086	32 600	18 938	17 252	23 007
Geiter, livdyr og slakt	2 046	2 261	1 945	1 964	1 643
Andre inntekter, husdyrhald		55			194
Husdyrprodukt i alt	34 394	48 332	33 032	32 344	32 246
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		7 475	6 936	7 470	7 094
Arealtilskot, grovfôr	6 438	3 075	2 670	2 403	1 936
Produksjonstillegg, husdyr	20 689	18 147	15 663	14 088	12 078
Botnfrådrag	-6 000	-5 500	-5 000	-4 500	-4 000
Drifts-, grunn og distr.tilskot	67 686	41 887	77 733	66 333	88 913
Beitetilskot	2 720	3 738	3 435	3 789	2 670
Regionale miljøtilskot			387	4 237	3 713
Refunderte avløysarutgifter	9 952	9 980	8 298	8 775	6 695
Andre tilskot	21 493	22 025	17 836	16 071	38 759
Tilskot i alt	122 978	100 827	127 957	118 665	157 859
Leigeinntekt, traktor og reiskap	3 167	2 375	10 517	8 379	3 036
Andre inntekter				2 932	111
Produksjonsinntekter i alt	295 871	254 979	365 287	400 257	515 485

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	15 159	16 748	13 883	12 666	14 733
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	629	1 346	1 008	726	1 502
Såvarer	3 076	4 657	1 627	1 866	7 562
Handelsgjødsele og kalk	4 785	3 926	4 412	4 526	6 897
Plantevernemiddel	10 752	10 313	9 363	11 854	14 156
Konserveringsmiddel	1 284	772	858	747	742
Andre forbruksartiklar m.v.	11 603	14 445	14 998	20 434	24 907
Kjøp av dyr	600	1 088	236	760	200
Sum variable kostnader	47 886	53 294	46 386	53 578	70 699
Leigd arbeid	24 879	26 872	51 157	59 289	73 910
Drivstoff	4 842	5 882	6 877	6 957	7 667
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 256	4 051	8 946	5 617	9 969
Vedl.h. driftsbygningar	15 421	10 871	18 182	17 253	11 234
Vedl.h. traktor og maskinar	17 481	16 179	21 275	21 951	19 453
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	6 077	8 794	10 029	9 901	9 798
Avskr. driftsbygningar	11 173	11 196	8 824	12 023	11 594
Avskr. traktor og maskinar	13 852	13 839	24 619	25 304	26 476
Maskinleige	3 091	1 482	2 475	1 447	479
Leige av dyr ²⁾				361	92
Leige av bygningar ²⁾					1 051
Andre faste kostnader	29 581	30 737	36 318	40 162	51 343
Sum faste kostnader	130 651	129 903	188 702	200 265	223 064
Kostnader i alt	178 537	183 197	235 088	253 843	293 763

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleie

Tabell 5e Vestlandet, Storleikgrupper, gruppe 1 (under 50 daa), Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	117 334	71 782	130 199	146 414	221 722
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	19 608	13 968	20 651	27 238	31 587
Familiens arbeidsforteneste	97 726	57 815	109 548	119 176	190 135
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	93 628	56 719	87 678	111 439	142 788
Lønsevne	122 605	84 686	160 705	178 465	264 044
Lønsevne pr. time	56,40	39,83	54,23	72,81	82,58
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	116 457	82 020	110 691	151 869	167 502
Skattejustert vederlag per årsverk	131 662	97 917	124 087	173 569	191 196
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	117 334	71 782	130 199	146 414	221 722
Driftsoverskot, skogbruk	199	452	- 145	- 1 876	460
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	27 153	27 101	18 396	18 911	57 509
Driftsoverskot, andre næringar	1 584		445	7 023	5 492
Lønsinntekt	311 812	308 825	296 195	344 038	338 703
Pensjonar og sjukepengar	6 840	19 138	20 302	25 144	64 260
Gevinst/utbyte verdipapir	4 726	927	1 286	5 948	5 029
Familiens arbeid på nyanlegg	1 411	4 858	3 192	2 935	2 881
Renteinntekter	2 409	3 912	6 891	11 339	24 941
- Renteutgifter	12 327	10 163	7 249	10 578	13 244
- Kårutgifter	3 639	3 639	5 086	3 968	6 894
Nettoinntekt	457 503	423 195	464 426	545 329	700 858
Privatforbruk ekskl. skatt	311 485	310 233	339 975	348 076	317 361
Betalte skattar	124 146	115 528	108 189	129 214	163 929

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	398 808	419 410	391 667	485 252	616 183
Andre krav	110 088	108 247	107 376	70 858	92 179
Omløpsmidlar, jordbruk	7 394	8 185	9 044	7 758	11 985
Omløpsmidlar, skogbruk	2 813		139	180	200
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	5 000	2 500			
Omløpsmidlar, andre næringar	51 191	52 291	48 318	71 754	92 555
Omløpsmidlar i alt	575 293	590 633	556 544	635 804	813 103
Anleggsmidlar, jordbruk	470 260	445 340	506 063	537 912	542 817
Anleggsmidlar, skogbruk	51 301	58 716	16 428	14 216	10 497
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	54 238	52 059	126 278	108 801	118 797
Privat, hovudbygningar	265 846	257 184	585 752	550 307	291 706
Privat, anna	159 093	139 805	150 170	190 559	280 027
Anleggsmidlar i alt	1 000 738	953 104	1 384 690	1 401 794	1 243 844
Eigedeler i alt	1 576 030	1 543 737	1 941 234	2 037 597	2 056 946
Eigedeler i jordbruket	477 654	453 525	515 107	545 670	554 802
Kortsiktig gjeld	56 892	38 112	50 627	55 513	46 222
Langsiktig gjeld	276 687	267 614	228 923	249 139	187 196
Eigenkapital	1 242 451	1 238 011	1 661 684	1 732 945	1 823 528
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 6a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	32	28	26	21	21
Alder på brukar	48	50	48	50	51
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	61,0	58,7	53,2	48,6	41,0
Frukt og bærareal, daa	13,0	15,0	19,9	23,1	29,8
Jordbruksareal, daa	77,5	76,9	75,4	72,9	71,7
- herav leigd areal, daa	15,5	17,1	10,9	12,5	12,5
Grovfôr, FEm pr daa	345	336	309	311	332
Jordbruksareal, FEm pr daa	274	261	222	208	190
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	2,8	3,0	2,0	1,1	0,7
Kumjolk, liter omsett	15 543	16 447	11 026	6 390	3 087
Mjølkekvote	16 413	17 165	12 208	7 149	4 511
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 247	6 223	6 585	6 581	5 541
Storfekjøt, kg omsett	425	379	639	516	481
Tal smågriskull	4	3	3		
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	2 197	2 169	2 653	2 056	1 999
Tal vinterfôra sauer (vfs)	22	21	19	23	21
Kg kjøt pr vfs	22	25	24	23	26
Ull, kg omsett pr vfs	4,7	6,0	4,6	6,1	4,7
Årsgeiter	7,4	5,4	3,1	4,0	4,1
Geitemjolk, liter omsett	2376	2202	1420	1756	1815
Mjølkekvote	3596	2368	1448	1793	1811
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	391	491	514	484	481
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 779	1 815	1 653	1 621	1 698
Ektefelle	237	231	181	169	69
Barn under 17 år	8	16	15	16	10
Sum familie	2 024	2 061	1 850	1 805	1 776
Leigd arbeid	680	727	946	643	1 071
Sum timar i jordbruket	2 705	2 789	2 795	2 448	2 847
Sum timar i skogbruket	30	38	13	10	10
Familiens arbeid på nyanlegg	17	25	35	16	63
Oppnådde prisar					
Kumjolk, kr pr l	3,39	3,45	3,44	3,78	3,96
Kukjøt, kr pr kg	26,63	27,74	27,12	28,90	34,86
Anna storfekjøt, kr pr kg	29,84	28,79	34,26	37,60	39,98
Smågris for sal, kr pr stk.	673	682	726		
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	20,94	20,36	20,64	23,44	23,41
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	27,86	27,71	27,29	33,91	37,63
Ull, kr pr kg	32,68	31,68	34,90	30,00	33,46
Geitemjolk, kr pr l	3,68	3,90	3,88	4,17	4,39

Tabell 6b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	-1 275	13 732	14 508	35 788	19 936
Driftsbygningar	115	12 219	1 198	-12 600	-7 581
Maskinar og reiskap	7 431	132	7 544	-905	4 228
Mjølkekvote (ku og geit)	184	286	279		
Sum nettoinvesteringar	6 455	26 369	23 529	22 284	16 583

Tabell 6c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn	0	0	19	0	0
Frukt og andre planteprodukt	113 261	113 793	199 853	158 737	307 397
Planteprodukt i alt	113 261	113 793	199 872	158 737	307 397
Storfe, mjølk	52 662	56 695	37 899	24 134	12 212
Storfe, livdyr	5 174	3 801	4 063	877	1 902
Kuslakt	9 276	5 750	3 426	2 491	172
Anna storfeslakt	2 618	5 870	11 951	17 685	20 802
Smågris	18 093	22 551	11 806	-1 802	2 023
Slaktegris	43 899	40 593	56 607	52 947	39 641
Avlsgris	2 815	2 410	2 199		
Sauer, livdyr og slakt	13 258	14 401	13 490	19 411	22 598
Ull	3 058	3 390	3 228	4 361	3 069
Geiter, mjølk	8 756	8 591	5 504	7 323	7 966
Geiter, livdyr og slakt	103	137	118	220	-74
Andre inntekter, husdyrhald	198	113	256	132	428
Husdyrprodukt i alt	159 910	164 302	150 548	127 779	110 739
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		14 341	13 408	14 385	13 648
Arealtilskot, grovfôr	23 880	10 783	9 765	9 250	7 154
Produksjonstillegg, husdyr	37 632	31 847	25 773	22 356	22 650
Botnfrådrag	-6 000	-5 679	-5 000	-5 000	-4 000
Drifts-, grunn og distr.tilskot	74 745	68 394	74 334	76 780	97 064
Beitetilskot	4 883	5 402	4 698	6 596	6 160
Regionale miljøtilskot			273	1 322	3 944
Refunderte avlørsarutgifter	22 385	20 981	20 498	15 603	12 995
Andre tilskot	16 378	15 931	21 856	28 109	27 723
Tilskot i alt	173 903	162 000	165 603	169 400	187 338
Leigeinntekt, traktor og reiskap	1 852	1 504	1 071	3 739	1 536
Andre inntekter	774	5 466	2 172	3 665	3 680
Produksjonsinntekter i alt	449 699	447 065	519 266	463 321	610 691

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	60 622	59 355	55 666	39 879	33 853
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	3 509	4 133	1 985	2 996	2 263
Såvarer	2 591	1 677	5 008	3 007	11 735
Handelsgjødsele og kalk	6 580	6 671	7 301	9 865	12 900
Plantevernmiddel	8 108	7 226	12 192	12 962	16 838
Konserveringsmiddel	2 495	2 195	1 845	2 040	1 505
Andre forbruksartiklar m.v.	20 908	19 216	22 509	18 870	19 125
Kjøp av dyr	20 304	20 501	25 808	26 247	27 205
Sum variable kostnader	125 117	120 974	132 316	115 866	125 425
Leigd arbeid	51 654	50 322	83 059	57 476	101 993
Drivstoff	4 463	5 288	6 206	5 816	8 738
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 708	4 204	7 040	3 703	4 880
Vedl.h. driftsbygningar	10 719	13 078	11 879	11 009	14 217
Vedl.h. traktor og maskinar	22 706	27 368	19 672	21 847	24 181
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 842	2 938	3 981	4 609	5 262
Avskr. driftsbygningar	18 452	19 113	21 839	16 410	16 017
Avskr. traktor og maskinar	18 588	18 751	21 511	19 397	23 705
Maskinleige	3 086	3 757	5 765	4 223	4 642
Leige av dyr ²⁾				236	257
Leige av bygningar ²⁾				1 219	2 610
Andre faste kostnader	43 952	46 607	46 867	40 343	49 967
Sum faste kostnader	179 169	191 426	227 819	186 287	256 468
Kostnader i alt	304 286	312 400	360 135	302 153	381 893

1)Var tidligare en del av arealtilskot

2)Var tidligare rekna inn i maskinleie

Tabell 6e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)
Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	145 413	134 665	159 132	161 167	228 798
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	24 993	18 593	28 270	30 675	38 874
Familiens arbeidsforteneste	120 420	116 072	130 862	130 492	189 924
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	98 754	96 557	122 446	125 351	174 445
Lønsevne	172 073	166 394	213 921	187 968	291 917
Lønsevne pr. time	63,62	59,67	76,53	76,79	102,53
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	127 308	115 900	152 588	158 337	202 543
Skattejustert vederlag per årsverk	140 414	130 537	166 661	181 131	228 860
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	145 413	134 665	159 132	161 167	228 798
Driftsoverskot, skogbruk	290	89	- 795	4 238	1 155
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	6 465	12 436	14 907	17 918	- 3 468
Driftsoverskot, andre næringar	16 410	12 245	12 189	5 162	3 574
Lønsinntekt	220 577	206 655	244 889	265 601	269 060
Pensjonar og sjukepengar	18 531	33 522	18 225	38 779	18 862
Gevinst/utbyte verdipapir	- 502	711	- 2 700	728	1 492
Familiens arbeid på nyanlegg	2 438	3 598	5 067	2 285	9 779
Renteinntekter	4 150	3 787	7 584	13 987	21 053
- Renteutgifter	21 961	22 678	26 655	23 829	53 244
- Kårutgifter	4 895	4 626	3 467	4 389	7 882
Nettoinntekt	386 917	380 406	428 376	481 647	489 178
Privatforbruk ekskl. skatt	282 554	279 737	283 683	328 231	321 771
Betalte skattar	113 108	85 807	93 135	99 627	114 676

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	306 903	384 795	427 437	507 294	613 920
Andre krav	75 265	77 204	88 961	97 401	111 408
Omløpsmidlar, jordbruk	36 232	35 021	34 902	33 195	28 445
Omløpsmidlar, skogbruk	852	527			
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	9 219	13 036	27 885	43 448	76 024
Omløpsmidlar, andre næringar	28 645	33 437	36 328	32 533	44 812
Omløpsmidlar i alt	457 115	544 019	615 513	713 870	874 609
Anleggsmidlar, jordbruk	588 563	595 819	681 582	594 565	627 470
Anleggsmidlar, skogbruk	15 017	17 266	15 589	20 714	20 247
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	99 915	113 771	145 305	182 677	200 278
Anleggsmidlar, andre næringar	4 524	12 514	3 999	2 857	
Privat, hovudbygningar	377 877	384 613	374 165	379 363	379 018
Privat, anna	88 082	114 431	148 919	141 794	156 946
Anleggsmidlar i alt	1 173 978	1 238 414	1 369 559	1 321 970	1 383 959
Eigedeler i alt	1 631 093	1 782 433	1 985 072	2 035 840	2 258 567
Eigedeler i jordbruket	624 795	630 840	716 484	627 759	655 915
Kortsiktig gjeld	86 874	115 157	128 581	113 275	134 911
Langsiktig gjeld	525 815	558 447	606 941	514 207	668 753
Eigenkapital	1 018 404	1 108 829	1 249 551	1 408 358	1 454 903
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 7a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	79	73	63	68	59
Alder på brukar	46	47	48	47	48
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	149,3	146,5	152,1	155,5	150,3
Frukt og bærareal, daa	0,3	0,4	0,3	0,3	1,2
Jordbruksareal, daa	150,1	147,3	152,8	155,8	151,6
- herav leigd areal, daa	44,9	44,7	49,2	50,8	48,1
Grovfôr, FEm pr daa	377	362	362	349	355
Jordbruksareal, FEm pr daa	376	361	361	348	352
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	10,1	9,4	9,2	9,1	8,5
Kumjolk, liter omsett	58 913	54 615	53 092	55 753	50 640
Mjølkekvote	60 371	55 419	53 634	53 806	51 917
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 643	6 538	6 515	6 692	6 637
Storfekjøt, kg omsett	2 557	2 327	2 289	2 339	2 553
Tal smågriskull	4	7	9	6	6
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	2 645	2 848	3 174	1 307	1 139
Tal vinterfôra sauer (vfs)	25	25	29	31	32
Kg kjøt pr vfs	25	25	25	24	26
Ull, kg omsett pr vfs	4,8	5,0	4,9	4,2	4,8
Årsgeiter	2,5	3,2	4,1	3,7	3,5
Geitemjolk, liter omsett	1295	1708	2315	2203	2310
Mjølkekvote	646	1553	2227	2408	2342
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	581	588	621	656	826
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 868	1 789	1 860	1 796	1 715
Ektefelle	285	307	343	306	317
Barn under 17 år	8	9	15	8	12
Sum familie	2 161	2 104	2 219	2 111	2 043
Leigd arbeid	639	550	537	602	600
Sum timar i jordbruket	2 800	2 654	2 756	2 713	2 643
Sum timar i skogbruket	43	39	37	34	32
Familiens arbeid på nyanlegg	88	27	36	15	11
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg					1,84
Kumjolk, kr pr l	3,41	3,45	3,46	3,68	3,90
Kukjøt, kr pr kg	28,08	29,50	29,41	31,12	33,54
Anna storfekjøt, kr pr kg	33,27	34,18	35,53	37,37	40,04
Smågris for sal, kr pr stk.	675	688	660	804	865
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	21,13	20,14	20,52	21,85	22,98
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	28,24	26,19	29,51	33,71	38,33
Ull, kr pr kg	32,31	32,08	33,74	31,73	31,60
Geitemjolk, kr pr l	3,69	3,80	4,09	4,25	4,57
Egg, kr pr kg	10,01	10,22	10,64	11,41	10,87

Tabell 7b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	3 324	3 630	1 101	5 196	6 236
Driftsbygningar	54 455	-27 379	-21 803	-18 897	-16 880
Maskinar og reiskap	8 435	16 508	16 758	36 505	18 445
Mjølkekvote (ku og geit)	1 890	15 556	6 501	-550	4 848
Sum nettoinvesteringar	68 103	8 315	2 557	22 255	12 650

Tabell 7c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199)
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn					525
Frukt og andre planteprodukt	10 183	8 126	8 862	5 839	13 156
Planteprodukt i alt	10 183	8 126	8 862	5 839	13 681
Storfe, mjølk	201 007	188 545	183 513	205 234	197 439
Storfe, livdyr	12 319	14 909	17 339	13 153	16 505
Kuslakt	29 405	31 841	28 146	31 672	35 428
Anna storfeslakt	42 488	47 234	47 657	61 433	65 361
Smågris	8 851	22 635	31 541	40 779	39 530
Slaktegris	53 783	58 842	68 559	26 554	26 813
Avlsgris	4 368	3 685	2 546	4 959	6 504
Sauer, livdyr og slakt	17 844	17 363	23 819	29 228	38 648
Ull	3 696	3 945	4 278	4 243	4 622
Geiter, mjølk	4 781	6 496	9 469	9 357	10 560
Geiter, livdyr og slakt	85	342	553	246	25
Andre inntekter, husdyrhald	7 387	20 803	19 830	20 956	29 237
Husdyrprodukt i alt	386 013	416 637	437 250	447 814	470 671
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		27 698	26 180	31 644	28 903
Arealtilskot, grovfôr	56 484	26 635	26 467	28 126	28 043
Produksjonstillegg, husdyr	69 055	62 513	64 248	65 974	68 784
Botnfrådrag	-6 000	-5 637	-5 206	-5 456	-4 000
Drifts-, grunn og dist.tilskot	87 737	79 248	80 110	80 001	86 227
Beitetilskot	7 158	7 710	9 029	12 615	14 500
Regionale miljøtilskot			2 767	5 108	6 376
Refunderte avløysarutgifter	38 282	37 956	41 212	39 940	45 791
Andre tilskot	4 400	5 248	5 823	4 883	8 616
Tilskot i alt	257 115	241 370	250 630	262 835	283 239
Leigeinntekt, traktor og reiskap	7 846	6 837	8 708	10 418	7 783
Andre inntekter	4 947	2 635	269	7 623	10 224
Produksjonsinntekter i alt	666 103	675 606	705 717	734 529	785 598

Tabell 7d. Kostnader per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	136 331	141 981	152 186	136 716	148 123
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	5 652	6 021	8 920	9 496	10 391
Såvarer	1 703	1 509	1 797	1 316	3 185
Handelsgjødsel og kalk	16 919	15 595	17 483	18 658	20 499
Plantevernmiddel	1 341	1 306	1 405	1 246	1 189
Konserveringsmiddel	5 599	5 283	5 032	4 962	6 030
Andre forbruksartiklar m.v.	33 146	32 610	37 017	35 465	35 978
Kjøp av dyr	22 599	17 248	19 637	26 711	29 521
Sum variable kostnader	223 290	221 552	243 476	234 569	254 918
Leigd arbeid	55 204	54 657	47 025	56 377	65 785
Drivstoff	9 501	10 808	11 704	11 990	14 487
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 453	2 888	5 189	3 412	3 928
Vedl.h. driftsbygningar	17 313	19 958	16 585	20 958	15 496
Vedl.h. traktor og maskinar	28 088	28 358	24 844	33 762	34 851
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 029	3 039	2 652	2 425	1 988
Avskr. driftsbygningar	36 975	38 271	40 433	35 768	36 795
Avskr. traktor og maskinar	30 282	27 788	26 497	28 512	29 202
Maskinleige	10 776	10 131	26 425	15 637	20 035
Leige av dyr ²⁾				7 005	3 470
Leige av bygningar ²⁾				88	76
Leige av kvote ²⁾				331	306
Andre faste kostnader	58 317	59 873	62 493	62 630	70 728
Sum faste kostnader	252 937	255 771	263 847	278 895	297 147
Kostnader i alt	476 227	477 324	507 323	513 464	552 065

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleie

Tabell 7e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199 daa)
Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	189 876	198 282	198 394	221 065	233 533
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	47 922	36 246	49 449	59 168	71 526
Familiens arbeidsforteneste	141 954	162 036	148 945	161 897	162 007
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	108 198	130 713	112 734	126 161	132 756
Lønsevne	197 159	216 693	195 970	218 273	227 792
Lønsevne pr. time	70,41	81,65	71,11	80,47	86,18
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	150 693	164 699	152 910	176 840	191 570
Skattejustert vederlag per årsverk	165 754	186 516	168 953	202 426	219 728
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	189 876	198 282	198 394	221 065	233 533
Driftsoverskot, skogbruk	896	1 489	840	2 852	4 367
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	23 151	23 575	21 467	24 757	31 552
Driftsoverskot, andre næringar	12 217	16 542	20 464	13 740	20 710
Løsinntekt	218 258	249 694	271 101	325 627	328 521
Pensjonar og sjukepengar	26 581	25 478	22 441	29 489	30 133
Gevinst/utbyte verdipapir	10 403	9 582	12 711	6 275	10 586
Familiens arbeid på nyanlegg	12 558	3 993	4 998	2 231	1 761
Renteinntekter	4 758	5 215	6 409	19 097	23 343
- Renteutgifter	28 832	29 197	31 480	35 080	51 429
- Kårutgifter	4 979	5 081	4 451	5 078	7 740
Nettoinntekt	464 886	499 571	522 893	604 975	625 338
Privatforbruk ekskl. skatt	302 411	352 813	360 429	383 319	428 616
Betalte skattar	130 785	135 198	142 716	146 491	141 931

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	333 097	345 291	293 159	406 708	530 827
Andre krav	118 152	127 884	118 005	115 412	136 598
Omløpsmidlar, jordbruk	93 732	94 059	100 955	93 670	99 515
Omløpsmidlar, skogbruk	1 193	1 169	871	425	34
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	1 089		79	221	555
Omløpsmidlar, andre næringar	136 046	160 271	169 915	192 093	141 277
Omløpsmidlar i alt	683 309	728 674	682 985	808 528	908 806
Anleggsmidlar, jordbruk	1 134 215	1 119 242	1 135 459	1 107 408	1 106 741
Anleggsmidlar, skogbruk	39 218	36 038	38 263	43 675	47 051
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	44 022	70 655	96 379	104 527	125 826
Anleggsmidlar, andre næringar	31 279	55 402	37 400	5 722	10 148
Privat, hovudbygningar	508 886	497 506	488 316	576 632	526 708
Privat, anna	126 443	151 378	141 212	162 257	177 734
Anleggsmidlar i alt	1 884 063	1 930 220	1 937 028	2 000 222	1 994 208
Eigedeler i alt	2 567 372	2 658 894	2 620 013	2 808 750	2 903 014
Eigedeler i jordbruket	1 227 947	1 213 300	1 236 414	1 201 078	1 206 257
Kortsiktig gjeld	206 262	173 893	164 617	127 114	157 022
Langsiktig gjeld	757 804	767 530	757 473	799 655	821 294
Eigenkapital	1 603 307	1 717 471	1 697 923	1 881 981	1 924 698
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 8a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	42	45	38	35	38
Alder på brukar	44	43	44	45	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	0,8	0,5	0,9	1,8	0,7
Grovfôr, daa	235,8	238,8	237,0	239,8	241,3
Frukt og bærareal, daa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jordbruksareal, daa	237,4	239,4	238,7	242,0	242,5
- herav leigd areal, daa	77,7	82,7	92,6	102,9	109,6
Korn ialt, FEm pr daa		337	296	329	448
Grovfôr, FEm pr daa	334	332	320	351	332
Jordbruksareal, FEm pr daa	333	332	320	350	332
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	13,8	13,4	12,7	14,4	11,7
Kumjolk, liter omsett	77 313	76 254	70 413	86 457	71 037
Mjølkekvote	78 342	79 119	76 555	84 391	75 045
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 439	6 512	6 322	6 845	6 807
Storfekjøt, kg omsett	3 456	3 187	2 846	2 911	2 916
Tal smågriskull	3	2	1	7	8
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	1 708	1 849	1 750	3 801	3 455
Tal vinterfôra sauer (vfs)	28	35	36	33	42
Kg kjøt pr vfs	28	28	28	28	27
Ull, kg omsett pr vfs	5,2	5,1	4,5	5,4	4,6
Årsgeiter					1,3
Geitemjolk, liter omsett					694
Mjølkekvote					716
Produsert mjolk pr årsgeit, kg					718
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 043	2 067	1 988	2 196	2 175
Ektefelle	375	409	455	539	386
Barn under 17 år	12	40	67	40	33
Sum familie	2 430	2 517	2 510	2 775	2 593
Leigd arbeid	805	811	851	781	688
Sum timar i jordbruket	3 235	3 328	3 361	3 556	3 281
Sum timar i skogbruket	63	46	38	36	35
Familiens arbeid på nyanlegg	60	31	31	73	26
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg				1,54	
Kumjolk, kr pr l	3,46	3,47	3,44	3,67	3,87
Kukjøt, kr pr kg	28,38	28,59	29,26	30,49	32,55
Anna storfekjøt, kr pr kg	32,99	34,14	34,96	35,64	38,47
Smågris for sal, kr pr stk.	727	725	663	806	849
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	21,67	21,44	20,38	23,18	23,06
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	28,82	27,93	30,76	34,97	41,56
Ull, kr pr kg	32,57	33,33	32,29	33,57	32,50
Geitemjolk, kr pr l					4,99
Egg, kr pr kg	20,48	21,27			

Tabell 8b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	2 540	20 108	3 431	1 108	4 792
Driftsbygningar	37 271	-18 790	-11 428	-17 303	2 490
Maskinar og reiskap	18 742	8 565	7 723	7 499	13 336
Mjølkekvote (ku og geit)	5 272	25 790	7 350	-773	9 792
Sum nettoinvesteringar	63 824	35 673	7 075	-9 469	30 410

1) inkl. nytta halmavling

Tabell 8c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn				559	
Andre planteprodukt	6 634	9 908	15 856	11 739	18 456
Planteprodukt i alt	6 634	9 908	15 856	12 298	18 456
Storfe, mjølk	267 487	264 764	242 488	317 063	274 722
Storfe, livdyr	13 015	12 326	13 770	20 331	15 270
Kuslakt	39 485	47 770	43 567	45 934	45 534
Anna storfeslakt	61 890	66 037	52 944	64 116	66 357
Smågris	5 484	2 596	6 804	19 950	31 067
Slaktegris	35 300	40 345	35 131	89 231	82 400
Avlsgris	4 703	1 136	1 600	6 871	3 341
Sauer, livdyr og slakt	24 292	29 818	34 232	40 863	54 193
Ull	4 841	5 550	4 640	6 161	6 006
Geiter, mjølk					3 465
Geiter, livdyr og slakt		37	58		-9
Andre inntekter, husdyrhald	8 146	6 385	664	122	241
Husdyrprodukt i alt	464 643	476 764	435 897	610 641	582 585
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		40 855	39 485	44 022	41 185
Arealtilskot, grovfôr	80 450	38 251	37 757	38 129	38 171
Arealtilskot, korn	439		98	223	143
Produksjonstillegg, husdyr	81 540	77 323	75 443	84 113	80 998
Botnfrådrag	-6 000	-5 500	-5 000	-5 429	-4 211
Drifts-, grunn og distr.tilskot	99 244	91 675	85 524	102 267	103 222
Beitetilskot	7 824	9 529	9 521	14 715	18 360
Regionale miljøtilskot			2 448	6 194	5 928
Refunderte avløyserutgifter	45 315	46 015	42 085	46 850	51 633
Andre tilskot	7 755	6 692	9 264	10 224	7 550
Tilskot i alt	316 568	304 840	296 623	341 308	342 980
Leigeinntekt, traktor og reiskap	7 381	7 424	12 171	8 936	15 096
Andre inntekter	904	17 041	4 228	1 063	71
Produksjonsinntekter i alt	796 129	815 977	764 775	974 246	959 187

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	144 721	144 923	139 604	185 000	179 827
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	8 796	9 330	10 345	12 131	16 671
Såvarer	2 127	2 167	1 838	1 940	2 237
Handelsgjødsel og kalk	23 674	25 217	22 194	24 979	27 235
Plantevernmiddel	1 634	1 264	1 341	1 736	1 748
Konserveringsmiddel	7 072	5 341	5 842	7 185	6 254
Andre forbruksartiklar m.v.	41 394	43 761	46 091	56 604	52 578
Kjøp av dyr	16 867	19 541	16 861	19 694	23 396
Sum variable kostnader	246 285	251 543	244 116	309 270	309 946
Leigd arbeid	61 256	64 688	66 725	67 134	63 781
Drivstoff	12 275	14 059	16 343	17 264	21 860
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 993	4 222	3 816	4 530	3 957
Vedl.h. driftsbygningar	21 840	23 780	21 348	25 506	27 355
Vedl.h. traktor og maskinar	41 794	36 275	34 069	34 177	38 515
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 934	2 247	1 838	1 797	2 416
Avskr. driftsbygningar	41 080	42 773	36 694	45 907	40 825
Avskr. traktor og maskinar	38 128	43 022	35 078	35 697	34 596
Maskinleige	16 953	19 852	23 892	32 612	30 963
Leige av dyr ²⁾				5 240	12 136
Leige av bygningar ²⁾				456	340
Leige av kvote ²⁾					122
Andre faste kostnader	69 260	77 533	74 515	81 443	86 136
Sum faste kostnader	309 513	328 451	314 320	351 763	363 002
Kostnader i alt	555 798	579 994	558 436	661 033	672 948

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleie

Tabell 8e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)
Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	240 332	235 984	206 339	313 213	286 239
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	56 374	45 132	54 659	77 618	84 301
Familiens arbeidsforteneste	183 958	190 852	151 679	235 595	201 938
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	121 714	126 401	96 964	139 547	127 790
Lønsevne	245 214	255 540	218 405	302 729	265 719
Lønsevne pr. time	75,80	76,78	64,99	85,13	80,99
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	159 082	152 893	137 882	183 845	180 180
Skattejustert vederlag per årsverk	172 630	166 062	151 843	208 352	208 328
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	240 332	235 984	206 339	313 213	286 239
Driftsoverskot, skogbruk	4 405	922	- 872	- 191	3 803
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	36 356	41 822	57 963	21 523	32 400
Driftsoverskot, andre næringar	20 882	25 824	17 177	- 547	3 255
Lønsinntekt	157 216	178 774	204 890	221 154	226 427
Pensjonar og sjukepengar	23 709	20 581	22 328	17 317	33 095
Gevinst/utbyte verdipapir	61 688	13 394	23 582	4 637	- 211
Familiens arbeid på nyanlegg	8 507	4 416	4 422	11 038	4 108
Renteinntekter	5 040	3 451	5 933	21 880	23 808
- Renteutgifter	35 106	38 241	36 865	48 022	55 968
- Kårutgifter	6 789	6 062	6 141	6 225	5 394
Nettoinntekt	516 240	480 864	498 755	555 777	551 562
Privatforbruk ekskl. skatt	318 166	329 154	342 479	346 558	384 886
Betalte skattar	118 796	106 953	124 038	128 266	115 043

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	264 328	323 284	463 403	569 228	541 879
Andre krav	95 175	119 726	95 000	108 457	142 235
Omløpsmidlar, jordbruk	106 824	104 737	109 021	133 708	147 348
Omløpsmidlar, skogbruk	283	549	902	1 085	289
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar		556		3	51
Omløpsmidlar, andre næringar	168 897	64 991	76 925	350 718	142 044
Omløpsmidlar i alt	635 507	613 843	745 250	1 163 199	973 847
Anleggsmidlar, jordbruk	1 333 679	1 422 216	1 261 878	1 424 620	1 288 096
Anleggsmidlar, skogbruk	36 781	36 502	29 510	33 762	39 351
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	68 878	72 178	86 984	90 983	36 564
Anleggsmidlar, andre næringar	19 201	15 883		10 141	214
Privat, hovudbygningar	467 630	474 394	475 370	472 118	546 835
Privat, anna	126 769	106 802	101 389	105 211	133 962
Anleggsmidlar i alt	2 052 937	2 127 975	1 955 132	2 136 836	2 045 022
Eigedeler i alt	2 688 444	2 741 818	2 700 382	3 300 035	3 018 870
Eigedeler i jordbruket	1 440 503	1 526 953	1 370 899	1 558 328	1 435 445
Kortsiktig gjeld	253 353	247 641	214 307	257 352	250 182
Langsiktig gjeld	931 271	985 930	918 087	926 663	841 042
Eigenkapital	1 503 820	1 508 247	1 567 987	2 116 019	1 927 646
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 9a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (over 300 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk i gruppa	17	18	27	29	31
Alder på brukar	41	42	44	44	45
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa	33,1	35,4	15,9	12,3	12,4
Grovfôr i alt, daa	317,8	337,4	345,7	349,2	347,2
Jorbruksareal i alt, daa	352,1	373,9	362,4	362,3	360,2
- herav leigd daa	143,4	172,8	143,7	151,7	156
Korn i alt, FEm per daa	371	276	375	229	389
Grovfôr i alt, FEm per daa	348	329	343	301	335
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	350	324	344	302	337
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	16,8	17,5	18,2	16,9	19,8
Kumjolk, liter omsett	99 501	110 621	110 039	108 672	131 090
Mjølkekvote	101 934	113 991	115 788	115 915	135 313
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 780	7 154	6 870	7 095	7 405
Storfekjøtt, kg omsett	4 278	5 994	5 052	3 794	2 204
Tal grisekull	3	8	14	10	9
Slaktegris, kg omsett	1 907	4 746	7 292	7 458	5 554
Vinterføra sauer	40	37	26	51	32
Kg kjøtt per v/sau	25	22	24	27	27
Ull, kg omsett	174	214	120	193	125
Arbeidsforbruk, timar per bruk					
Brukar	2 497	2 585	2 491	2 472	2 542
Ektefelle	635	639	631	558	367
Barn under 17 år	8	9	28	53	56
Sum familie	3 140	3 234	3 150	3 083	2 964
Leigd arbeid	885	941	761	635	882
Timar jordbruket	4 025	4 174	3 911	3 719	3 847
Timar skogbruket	44	15	39	26	24
Timar nyanlegg	44	98	157	75	77
Oppnådde prisar, kr per kg / ltr					
Bygg	1,50	1,61	1,65	1,46	1,82
Kveite		1,66	1,68	1,45	
Kumjolk, liter	3,48	3,47	3,53	3,78	3,93
Kukjøtt	27,83	28,78	29,69	30,58	33,45
Anna storfekjøtt	24,89	35,56	34,42	36,65	39,04
Smågris, kr per stk	298	648	674	871	839
Svinekjøtt, slaktegris	20,04	19,73	20,63	23,01	23,23
Sau- og lammekjøtt	28,49	27,20	30,69	35,08	38,45
Ull	30,43	32,17	32,20	34,88	32,41

Tabell 9 b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	23 685	3 678	12 929	4 618	6 266
Driftsbygningar	40 473	33 697	21 848	14 940	212 120
Maskinar og reiskap	26 837	-512	-3 071	36 099	36 634
Mjølkekvote (ku og geit)	8 517	9 383	51 265	16 426	25 313
Sum nettoinvesteringar	99 511	46 248	82 970	71 939	280 330

Tabell 9c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (over 300 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn	7 450	5 605	5 761	4 466	8 947
Andre planteprodukt	9 427	13 070	23 099	10 217	25 126
Planteprodukt	16 877	18 675	28 860	14 683	34 073
Storfe, mjølk	346 605	383 526	388 038	410 260	515 477
Stofe, livdyr og slakt	163 913	221 309	196 163	167 921	217 153
Smågris	204	2 186	14 507	11 488	11 740
Slaktegris	29 022	97 159	160 032	175 382	121 459
Purker og rånar	24 222	39 285	25 747	26 396	25 842
Sau, livdyr og slakt	28 008	24 682	22 835	55 351	35 966
Ull	5 021	6 293	4 136	7 066	3 866
Andre innt. husdyrhaldet	21 251	20 178	12 544	2 177	1 268
Husdyrprodukt	618 245	794 618	824 003	856 041	932 771
Areal- og kulturlandskaptilskot, grovfôr	97 978	43 624	43 663	44 180	45 469
Areal- og kulturlandskaptilskot, korn	13 955	6 857	4 116	3 506	2 781
Kulturlandskaptilskot		67 435	60 836	67 279	64 708
Prod. tillegg, husdyr	98 188	98 277	94 276	98 341	99 570
Botnfrådrag	-6 000	-5 500	-5 185	-5 241	-4 258
Ref. avløysarutgifter	55 706	49 832	51 478	49 199	56 064
Drifts-, grunn og distr.tilskot	114 251	119 672	111 702	112 090	135 293
Andre tilskot og trygder	17 253	22 852	20 378	38 065	38 746
Tilskot i alt	391 331	403 049	381 264	407 419	438 373
Leigeinntekter traktor og reiskap	28 107	18 168	8 159	19 594	20 258
Anna	1 018	1 089	5 540	5 360	2 358
Produksjonsinntekter i alt	1 055 578	1 235 599	1 247 826	1 303 097	1 427 833

Tabell 9d Kostnader per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	193 950	257 943	272 557	270 597	301 835
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	10 650	12 060	16 989	18 865	25 660
Såvarer	5 795	7 555	6 147	3 809	4 669
Handelsgjødsele og kalk	33 032	35 594	38 015	39 469	50 368
Konserveringsmidlar	6 293	6 804	8 087	7 016	8 291
Kjøp av dyr	50 851	41 589	41 250	34 324	32 615
Forbr.art. og diverse	59 355	67 140	71 801	70 203	80 311
Variable Kostnader	359 927	428 687	454 847	444 283	503 749
Leigd arbeid	75 902	80 530	75 938	74 760	97 645
Drivstoff	18 950	23 517	28 361	23 325	31 908
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassar	6 415	13 940	10 353	5 909	12 091
Vedl.h. driftsbygningar	29 594	39 992	35 885	35 765	43 623
Vedl.h. traktor og maskinar	55 628	68 314	56 160	59 288	58 915
Avskrivingar	110 451	131 213	139 496	126 622	142 710
Maskinleige	29 895	33 332	43 351	35 428	43 861
Jordleie ig leige av kvote					12 364
Andre kostnader	85 337	98 612	99 477	111 244	126 307
Faste kostnader	412 172	489 450	489 022	472 341	569 424
Kostnader i alt	772 099	918 137	943 869	916 624	1 073 173

Tabell 9e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (over 300 daa)
Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	283 480	317 463	303 957	386 471	354 660
- Renter av aktiva i jordbruket	82 325	72 365	105 194	123 372	157 228
Familiens arb. fortjeneste ¹⁾	201 155	245 098	198 764	263 099	197 432
Familiens arb. fortjeneste per årsverk	108 201	128 176	109 403	148 764	111 771
Lønsevne i alt	277 057	325 628	274 702	337 859	295 077
Lønsevne per time	68,83	78,01	70,24	90,86	76,71
Vederlag til arb. og egenkap. per års	147 675	157 778	154 071	198 014	183 087
Skattejustert vederlag per årsverk	158 901	169 017	166 817	220 305	207 934
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	283 480	317 463	303 957	386 471	354 660
Driftsoverskot, skogbruk	-392	-1 983	459	6 734	4 279
Driftsoverskot, tilleggsnæring	37 561	24 401	17 279	19 731	35 963
Driftsoverskot, anna næring	43 099	31 447	12 177	48 957	26 296
Løsinntekt	148 759	164 814	208 656	254 074	263 034
Pensjonar og sjukepengar	18 979	25 822	15 883	5 113	35 147
Renteinntekter	8 942	3 074	3 709	6 976	17 387
- Renteutgifter	49 794	53 412	69 363	86 362	111 066
- Kår	6 010	7 257	6 776	5 508	8 077
Nettoinntekt	503 602	530 190	501 865	641 299	643 397
Privatforbruk eks. skatt	336 442	368 336	401 556	397 751	410 462
Skatt	108 330	102 553	121 443	133 969	169 458

Tabell 9f Balanse per 31.12

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskott	235 126	184 609	175 296	249 201	422 707
Andre krav	117 561	107 618	124 743	147 861	155 958
Omløpsmidlar jordbruket	166 577	207 765	205 339	158 815	209 681
Omløpsmidlar skog	918	500	333		13
Omløpsmidlar tilleggsnæring	1 765	2 734			203
Omløpsmidlar anna	43 768	44 078	32 746	53 938	364 658
Omløpsmidlar i alt	565 714	547 304	538 457	609 815	1 153 220
Anleggsmidlar jordbruk	1 939 643	2 228 108	2 473 180	2 361 707	2 583 003
Anleggsmidlar skogbruk	53 553	67 191	60 409	47 333	49 729
Anleggsmidlar tilleggsnæring	22 287	26 609	31 002	63 727	133 497
Anleggsmidlar anna næring	88 045	116 187	83 536	51 709	43 787
Hovudbygning	439 838	528 250	496 474	451 095	484 796
Privat	61 121	75 508	136 817	160 543	178 910
Anleggsmidlar i alt	2 604 486	3 041 854	3 281 419	3 136 114	3 473 723
Eigedeler i jordbruket	2 106 221	2 435 873	2 678 519	2 520 522	2 792 685
Eigedeler i alt	3 170 201	3 589 158	3 819 875	3 745 929	4 626 943
Kortsiktig gjeld	425 307	411 045	427 594	338 315	382 398
Langsiktig gjeld	1 092 174	1 343 579	1 559 025	1 603 938	1 727 965
Eigenkapital	1 652 720	1 834 534	1 833 257	1 803 676	2 516 579

1) inkluderer arbeidsfortjeneste for ubetalt arbeid

Tabell 10a Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	84	79	68	67	63
Alder på brukar	46	47	47	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	6,4	7,7	7,8	7,3	7,6
Grovfôr, daa	196,5	202,8	238,2	244,2	257,5
Jordbruksareal, daa	203,7	211,1	246,7	252,0	265,8
- herav leigd areal, daa	62,4	73,4	83,2	85,5	99,7
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	287	265	335	294	311
Grovfôr, FEm pr daa	390	368	376	371	389
Jordbruksareal, FEm pr daa	385	363	374	368	386
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	15,2	15,3	17,6	18,2	18,8
Kumjolk, liter omsett	89 201	90 788	104 469	115 401	118 583
Mjølkekvote	90 875	93 565	107 697	113 242	126 540
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 659	6 685	6 726	7 023	7 092
Storfekjøt, kg omsett	3 781	3 728	3 786	3 904	4 134
Tal vinterfôra sauer (vfs)	4	5	5	5	4
Kg kjøt pr vfs	24	22	24	24	27
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 972	2 056	2 175	2 244	2 247
Ektefelle	319	297	371	333	296
Barn under 17 år	6	11	18	19	24
Sum familie	2 297	2 365	2 564	2 597	2 568
Leigd arbeid	687	687	668	671	670
Sum timar i jordbruket	2 983	3 052	3 232	3 268	3 238
Sum timar i skogbruket	48	43	41	36	35
Familiens arbeid på nyanlegg	82	43	75	21	62
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,48	1,61	1,62	1,51	1,82
Havre, kr pr kg				1,45	
Kumjolk, kr pr l	3,43	3,46	3,46	3,71	3,92
Kukjøt, kr pr kg	27,98	28,83	29,33	30,57	33,10
Anna storfekjøt, kr pr kg	33,18	34,20	34,82	36,23	39,93
Smågris for sal, kr pr stk.				650	
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg		36,63		22,49	22,03
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	26,03	24,50	27,78	30,57	35,85
Ull, kr pr kg	31,07	32,44	32,59	32,59	31,50
Geitemjolk, kr pr l		5,44			

Tabell 10b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	12 267	2 399	2 958	5 616	8 936
Driftsbygningar	51 448	-4 483	112 257	53 998	127 637
Maskinar og reiskap	15 817	-441	7 057	55 843	11 583
Mjølkekvote (ku og geit)	4 450	23 969	13 285	8 086	23 546
Sum nettoinvesteringar	83 984	21 443	135 557	123 542	171 702

1) inkl. nytta halmavling

Tabell 10c Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn	1 845	2 325	3 053	2 817	3 811
Andre planteprodukt	7 525	10 358	10 823	10 996	20 006
Planteprodukt i alt	9 370	12 683	13 876	13 813	23 817
Storfe, mjølk	305 583	314 223	361 764	428 350	464 671
Storfe, livdyr	15 463	19 037	19 763	21 518	21 717
Kuslakt	44 059	48 786	56 771	61 230	80 769
Anna storfeslakt	66 775	73 443	73 476	84 696	92 006
Smågris	571			-83	278
Slaktegris		79	6	2 851	3 132
Andre inntekter, husdyrhald	5 542	3 807	4 854	4 970	5 751
Husdyrprodukt i alt	437 993	459 374	516 633	603 533	668 323
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		37 752	41 729	47 515	48 496
Arealtilskot, grovfôr	68 119	31 766	34 126	35 363	36 994
Arealtilskot, korn	2 600	1 404	1 904	2 080	1 949
Arealtilskot, annet	117	40	57	142	57
Produksjonstillegg, husdyr	72 100	67 981	71 656	74 708	76 046
Bøttnradrag	-6 000	-5 621	-5 141	-5 552	-4 190
Drifts-, grunn og distr.tilskot	104 542	98 520	103 225	111 842	122 990
Beitetilskot	3 829	4 013	4 082	7 443	9 862
Regionale miljøtilskot			1 625	3 194	2 360
Refunderte avløysarutgifter	42 247	42 207	45 621	46 123	50 636
Andre tilskot	2 332	3 994	4 689	5 428	6 097
Tilskot i alt	289 886	282 050	303 567	328 285	351 296
Leigeinntekt, traktor og reiskap	8 912	8 923	8 593	13 630	15 416
Andre inntekter	1 344	51	1 120	1 232	1 548
Produksjonsinntekter i alt	747 504	763 082	843 788	960 494	1 060 400

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	136 436	136 951	148 625	171 661	200 403
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	6 652	8 271	10 249	12 482	14 684
Såvarer	2 609	2 839	3 371	2 886	4 336
Handelsgjødsele og kalk	24 369	23 422	30 920	31 517	36 905
Plantevernmiddel	1 728	1 737	1 928	1 860	2 611
Konserveringsmiddel	6 406	6 079	7 427	6 967	7 489
Andre forbruksartiklar m.v.	38 859	39 947	49 670	51 688	58 449
Kjøp av dyr	14 094	10 571	17 058	14 882	22 968
Sum variable kostnader	231 152	229 818	269 248	293 942	347 845
Leigd arbeid	60 409	60 112	61 041	67 897	70 978
Drivstoff	11 085	12 870	18 182	17 003	23 621
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 304	4 876	7 677	5 218	7 059
Vedl.h. driftsbygningar	19 534	22 697	21 688	26 711	25 623
Vedl.h. traktor og maskinar	37 384	36 873	35 679	42 841	46 190
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 636	2 535	1 966	1 837	1 710
Avskr. driftsbygningar	38 713	38 787	44 797	46 884	58 448
Avskr. traktor og maskinar	36 319	37 169	35 470	39 726	43 346
Maskinleige	17 387	18 101	22 847	31 011	38 860
Leige av dyr ²⁾					1 429
Leige av bygningar ²⁾				418	1 793
Leige av kvote ²⁾				384	859
Andre faste kostnader	65 068	70 117	77 337	77 453	96 483
Sum faste kostnader	292 837	304 138	326 686	357 380	416 397
Kostnader i alt	523 989	533 955	595 934	651 322	764 242

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleie

Tabell 10e Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	223 515	229 126	247 854	309 172	296 159
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	52 577	40 010	61 702	86 475	118 985
Familiens arbeidsforteneste	170 938	189 116	186 152	222 697	177 174
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	123 569	134 492	122 244	144 035	115 970
Lønsevne	231 347	249 228	247 193	290 594	248 152
Lønsevne pr. time	77,54	81,67	76,49	88,92	76,64
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	163 273	162 773	162 152	196 580	182 571
Skattejustert vederlag per årsverk	178 081	177 566	176 845	221 622	209 918
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	223 515	229 126	247 854	309 172	296 159
Driftsoverskot, skogbruk	2 051	499	- 344	425	3 535
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	32 274	31 056	24 087	18 771	23 497
Driftsoverskot, andre næringar	5 249	10 184	3 396	2 817	3 825
Løsinntekt	188 821	195 200	208 402	264 201	257 619
Pensjonar og sjukepengar	24 767	29 808	26 663	27 245	20 238
Gevinst/utbyte verdipapir	37 966	10 879	23 512	8 187	8 025
Familiens arbeid på nyanlegg	11 564	6 260	10 859	3 219	9 720
Renteinntekter	4 743	4 253	7 361	16 848	18 211
- Renteutgifter	32 106	32 220	39 644	46 634	75 164
- Kårutgifter	5 722	5 545	5 445	7 611	8 758
Nettoinntekt	493 123	479 500	506 702	596 640	556 907
Privatforbruk ekskl. skatt	305 591	329 662	351 483	370 470	366 006
Betalte skattar	129 534	121 181	133 223	143 845	142 325

Tabell 10f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	268 544	314 570	334 291	399 220	434 109
Andre krav	105 803	112 407	116 355	144 567	150 572
Omløpsmidlar, jordbruk	113 947	112 644	128 347	129 803	157 480
Omløpsmidlar, skogbruk	760	1 110	973	647	
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	48	258	147	185	205
Omløpsmidlar, andre næringar	175 217	154 462	150 063	307 130	289 008
Omløpsmidlar i alt	664 318	695 452	730 175	981 553	1 031 375
Anleggsmidlar, jordbruk	1 238 830	1 234 107	1 486 076	1 668 354	1 933 103
Anleggsmidlar, skogbruk	42 723	49 235	38 681	46 102	50 251
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	40 238	44 254	47 113	65 920	67 962
Anleggsmidlar, andre næringar	15 854	15 858	9 961		
Privat, hovudbygningar	461 280	428 489	456 921	476 421	444 513
Privat, anna	125 688	118 715	119 193	139 027	145 811
Anleggsmidlar i alt	1 924 613	1 890 659	2 157 944	2 395 824	2 641 641
Eigedeler i alt	2 588 930	2 586 111	2 888 119	3 377 377	3 673 016
Eigedeler i jordbruket	1 352 777	1 346 752	1 614 423	1 798 158	2 090 584
Kortsiktig gjeld	245 008	215 958	230 982	241 989	262 414
Langsiktig gjeld	838 093	826 825	977 634	1 059 946	1 282 674
Eigenkapital	1 505 829	1 543 328	1 679 504	2 075 442	2 127 928

1) Kalkulasjonsrente 4,0% 3,0% 4,0 % 5,0 % 6,0%

Tabell 11a Vestlandet, driftsformer, sauehald
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	17	18	16	19	19
Alder på brukar	47	47	49	49	51
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	132,9	147,5	158,5	159,4	168,3
Anna areal, daa	0,3	0,4	0,5	0,4	0,3
Jordbruksareal, daa	133,3	147,9	159,0	159,8	168,5
- herav leigd areal, daa	34,9	50,7	57,3	56,3	67,1
Grovfôr, FEm pr daa	255	246	244	231	216
Jordbruksareal, FEm pr daa	254	246	244	230	216
Husdyrproduksjon					
Tal vinterfôra sauer (vfs)	96	101	103	101	100
Tal gagnslam pr vfs	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3
Kg kjøt pr vfs	22	26	25	26	27
Ull, kg omsett pr vfs	4,9	4,9	4,7	4,9	4,6
Årsgeiter		0,4	0,6		
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 245	1 394	1 351	1 266	1 246
Ektefelle	282	275	276	313	290
Barn under 17 år	3	32	35	36	6
Sum familie	1 531	1 702	1 662	1 615	1 542
Leigd arbeid	355	289	322	365	292
Sum timar i jordbruket	1 885	1 991	1 984	1 980	1 834
Sum timar i skogbruket	26	30	18	28	23
Sum timar tilleggsnæring	122	151	149	162	144
Familiens arbeid på nyanlegg	29	8		46	
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	2 031	2 091	2 217	2 389	2 176
Oppnådde priser					
Lammekjøt, kr pr kg	32,10	31,43	34,65	39,70	44,23
Sauerkjøt, kr pr kg	13,22	12,25	13,96	17,11	21,03
Ull, kr pr kg	31,59	31,89	33,25	33,03	31,92

Tabell 11b. Nettoinvesteringar

År	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	-254	2 457	2 239	5 259	-1 354
Driftsbygningar	-6 965	-2 057	-10 660	7 928	-484
Maskinar og reiskap	-1 022	40 108	24 905	-13 631	-526
Sum nettoinvesteringar	-8 241	40 508	16 484	-444	-2 364

Tabell 11c Vestlandet, driftsformer, sauehald
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Andre planteprodukt	1 489	5 317	5 514	3 123	7 684
Planteprodukt i alt	1 489	5 317	5 514	3 123	7 684
Sauer, livdyr	1 626	2 882	2 468	4 625	2 065
Saue- og lammeslakt	57 596	69 319	82 403	96 067	118 945
Ull	13 320	14 897	15 683	16 386	13 613
Geiter, livdyr og slakt	47	89	160	607	
Andre inntekter, husdyrhald	4 539	2 533	970	3 081	704
Husdyrprodukt i alt	77 128	89 720	101 683	120 768	135 327
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		25 922	26 433	33 522	27 956
Arealtilskot, grovfôr	47 996	24 647	25 779	27 571	26 548
Arealtilskot, annet	33	8	50	84	97
Produksjonstillegg, husdyr	50 904	52 533	55 884	59 175	66 361
Botnfrådrag	-6 000	-5 500	-5 500	-5 000	-4 000
Drifts-, grunn og distr.tilskot	16 849	19 384	21 026	20 059	21 998
Beitetilskot	16 533	19 389	18 693	25 854	25 715
Regionale miljøtilskot			4 780	7 269	7 301
Refunderte avlørsarutgifter	23 590	26 443	29 767	30 597	28 293
Andre tilskot	11 183	10 428	12 004	9 787	10 577
Tilskot i alt	161 088	173 255	188 916	208 917	210 845
Leigeinntekt, traktor og reiskap	2 623	2 417	3 159	6 461	7 865
Andre inntekter	118	239	313	367	13 699
Produksjonsinntekter i alt	242 447	270 947	299 584	339 636	375 420

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	19 570	24 982	26 268	29 511	27 854
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	2 612	3 468	6 867	8 877	4 649
Såvarer	915	921	1 424	1 094	715
Handelsgjødsel og kalk	8 210	8 744	9 663	13 946	13 671
Plantevernemiddel	321	231	280	353	295
Konserveringsmiddel	1 699	2 501	1 108	2 777	3 310
Andre forbruksartiklar m.v.	12 520	16 671	18 864	19 996	17 738
Kjøp av sau	1 674	1 017	631	1 584	1 716
Kjøp av andre husdyr	2 047	1 750		144	272
Sum variable kostnader	49 567	60 286	65 104	78 283	70 220
Leigd arbeid	30 110	29 782	33 753	31 597	32 901
Drivstoff	5 915	7 289	7 638	9 993	12 065
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 748	1 707	2 236	4 011	4 588
Vedl.h. driftsbygningar	13 031	10 601	11 709	13 648	13 322
Vedl.h. traktor og maskinar	19 735	19 853	19 866	25 712	23 890
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 691	1 777	1 999	1 616	1 354
Avskr. driftsbygningar	14 695	16 107	17 173	17 338	18 873
Avskr. traktor og maskinar	20 875	21 259	26 009	24 938	21 592
Maskinleige	4 252	3 693	5 297	11 517	17 757
Leige av bygningar ²⁾				79	
Andre faste kostnader	34 793	37 687	38 211	38 254	39 659
Sum faste kostnader	146 845	149 756	163 891	178 703	186 002
Kostnader i alt	196 412	210 041	228 995	256 986	256 221

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleie

**Tabell 11e Vestlandet, driftsformer, sauehald
Resultatrekning**

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	46 035	60 906	70 589	82 650	119 199
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	22 140	16 700	23 936	33 229	40 414
Familiens arbeidsforteneste	23 894	44 206	46 653	49 421	78 785
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	26 320	46 011	49 264	51 861	89 315
Lønsevne	54 005	73 989	80 405	81 018	111 686
Lønsevne pr. time	28,65	37,16	40,53	40,92	60,88
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	69 257	78 000	89 448	97 849	144 373
Skattejustert vederlag per årsverk	82 380	93 854	104 785	120 413	173 548
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	46 035	60 906	70 589	82 650	119 199
Driftsoverskot, skogbruk	- 1 124	- 1 535	663	758	182
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	19 257	30 901	26 016	24 374	37 465
Driftsoverskot, andre næringar	43 300	23 995	22 546	49 160	22 081
Lønsinntekt	337 996	354 823	418 308	458 484	407 784
Pensjonar og sjukepengar	8 869	10 784	11 003	10 501	47 709
Gevinst/utbyte verdipapir	1 501	1 325	2 736	4 096	14 612
Familiens arbeid på nyanlegg	4 151	1 199		6 717	
Renteinntekter	6 536	2 759	4 641	12 249	12 040
- Renteutgifter	10 534	16 173	21 081	25 305	24 729
- Kårutgifter	5 386	4 527	5 341	4 231	4 314
Nettoinntekt	450 601	464 458	530 080	619 453	632 028
Privatforbruk ekskl. skatt	329 136	359 534	408 288	374 142	401 214
Betalte skattar	129 497	128 429	148 903	160 312	139 836

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	230 798	228 698	235 415	283 876	381 378
Andre krav	46 922	98 788	85 035	101 181	82 908
Omløpsmidlar, jordbruk	23 401	25 895	28 260	22 633	25 953
Omløpsmidlar, skogbruk	2 221	431			
Omløpsmidlar, andre næringar	72 470	45 489	86 815	114 007	119 126
Omløpsmidlar i alt	375 812	399 301	435 525	521 697	609 365
Anleggsmidlar, jordbruk	522 359	549 832	579 794	641 678	652 797
Anleggsmidlar, skogbruk	9 884	9 845	9 387	27 635	27 747
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	62 915	131 052	165 534	134 803	129 735
Anleggsmidlar, andre næringar	41 246	35 023	601	1 318	1 043
Privat, hovudbygningar	536 999	556 268	571 783	709 915	727 662
Privat, anna	94 346	136 071	153 944	198 922	208 821
Anleggsmidlar i alt	1 267 749	1 418 091	1 481 044	1 714 270	1 747 805
Eigedeler i alt	1 643 561	1 817 392	1 916 569	2 235 968	2 357 170
Eigedeler i jordbruket	545 760	575 727	608 055	664 310	678 750
Kortsiktig gjeld	38 510	59 902	40 727	47 160	81 458
Langsiktig gjeld	272 555	488 518	496 817	630 339	553 360
Gjeld i alt	311 066	548 420	537 544	677 500	634 819
Endring i året, kroner	-4 335	106 379	-16 701	109 244	-38 789
Eigenkapital	1 332 495	1 268 972	1 379 026	1 558 468	1 722 351
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 12a Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	14	16	18	14	14
Alder på brukar	43	43	43	45	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	9,6	9,1	9,2	12,1	11,9
Grovfôr, daa	190,0	186,4	210,2	214,9	240,4
Anna areal, daa	1,4	0,1	0,1	0,1	0,1
Jordbruksareal, daa	200,9	195,6	219,4	227,1	252,4
- herav leigd areal, daa	89,1	77,8	86,0	101,9	120,5
Korn, FEm pr daa ¹⁾	147	258	309	67	258
Grovfôr, FEm pr daa	369	364	356	365	375
Jordbruksareal, FEm pr daa	356	359	354	349	370
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	15,0	13,8	15,1	17,8	18,3
Kumjøl, liter omsett	82 855	77 811	85 364	113 374	115 683
Mjølkevote	81 744	80 115	90 456	114 857	121 136
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 365	6 495	6 307	6 991	7 030
Storfekjøt, kg omsett	3 177	3 394	3 324	2 775	3 444
Tal avlsgriser	23,4	27,4	25,6	29,4	31,8
Tal smågriskull	45	50	51	58	62
Salbare smågriser	457	546	603	594	643
Tal smågris omsett	147	211	215	297	305
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	23 104	24 473	24 327	22 487	23 933
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 641	2 533	2 484	2 562	2 510
Ektefelle	338	573	669	788	687
Barn under 17 år	34	24	53	53	52
Sum familie	3 013	3 131	3 206	3 404	3 249
Leigd arbeid	1 010	788	822	987	1 049
Sum timar i jordbruket	4 023	3 919	4 028	4 390	4 298
Sum timar i skogbruket	40	30	39	33	36
Sum timar tilleggsnæring	65	105	130	49	95
Familiens arbeid på nyanlegg	38	15	53	32	36
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 508	1 390	1 280	1 412	1 278
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,58		1,62	1,26	1,87
Kumjøl, kr pr l	3,52	3,51	3,52	3,76	4,01
Kukjø, kr pr kg	28,45	30,01	29,55	31,08	33,08
Anna storfekjø, kr pr kg	33,61	34,96	34,92	36,92	38,12
Smågris for sal, kr pr stk.	673	687	671	804	859
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	21,18	20,34	20,63	22,93	23,28
Sau- og lammekjø, kr pr kg	27,59	25,16	24,35	30,77	29,91
Ull, kr pr kg	29,38	33,12	24,78	32,08	35,70

Tabell 12b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	-1 895	54 730	11 625	-5 571	343
Driftsbygningar	6 233	-76 683	-57 691	-104 734	-70 525
Maskinar og reiskap	45 349	11 228	-3 767	75 243	14 035
Mjølkevote (ku og geit)	6 673	32 634	48 397	2 267	23 145
Sum nettoinvesteringar	56 360	21 908	-1 436	-32 795	-33 001

1) inkl. nytta halmavling

**Tabell 12c Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Produksjonsinntekter per bruk**

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn	926		1 581	1 052	5 066
Andre planteprodukt	13 126	9 364	7 822	11 299	26 781
Planteprodukt i alt	14 051	9 364	9 403	12 352	31 847
Storfe, mjølk	291 400	273 341	300 179	426 199	464 373
Storfe, livdyr	15 734	14 508	22 060	20 427	17 752
Kuslakt	44 806	52 245	50 377	62 321	68 284
Anna storfeslakt	46 846	78 326	50 716	65 935	80 414
Smågris	104 525	148 830	149 254	258 814	257 728
Slaktegris	458 825	508 154	512 048	505 036	562 177
Avlsgris	64 242	68 460	54 191	95 175	106 240
Ull	233	919	697	601	519
Andre inntekter, husdyrhald	3 590	4 058	3 653	3 388	4 241
Husdyrprodukt i alt	1 030 201	1 148 841	1 143 175	1 437 894	1 561 728
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		36 159	36 790	39 571	44 162
Arealtilskot, grovfôr	70 060	31 185	33 227	33 409	37 608
Arealtilskot, korn	4 627	1 843	2 075	2 861	2 858
Arealtilskot, annet	77	34			57
Produksjonstillegg, husdyr	93 949	81 688	88 436	88 458	93 080
Botnfrådrag	-6 000	-5 500	-5 000	-5 357	-4 286
Drifts-, grunn og distr.tilskot	115 633	108 887	110 036	119 131	138 472
Beitetilskot	1 956	3 536	3 491	5 691	8 820
Regionale miljøtilskot			863	2 653	4 266
Refunderte avlørsavgifter	53 104	50 049	51 795	53 455	65 105
Andre tilskot	7 941	5 427	3 157	4 080	10 025
Tilskot i alt	341 346	313 307	324 870	343 952	400 168
Leigeinntekt, traktor og reiskap	16 049	9 584	8 548	4 356	6 662
Andre inntekter	960		379	25 213	21 025
Produksjonsinntekter i alt	1 402 607	1 481 097	1 486 375	1 823 767	2 021 430

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	426 784	450 883	470 909	523 426	583 795
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	6 285	8 343	11 178	5 692	12 859
Såvarer	3 913	3 533	4 226	2 953	8 226
Handelsgjødsele og kalk	17 752	19 073	22 562	22 835	29 358
Plantevernemiddel	1 787	2 727	2 129	3 070	2 188
Konserveringsmiddel	6 526	6 511	6 511	7 688	8 865
Andre forbruksartiklar m.v.	72 552	78 992	85 334	90 439	97 119
Kjøp av dyr	84 448	63 655	63 025	78 556	82 706
Sum variable kostnader	620 049	633 717	665 873	734 659	825 116
Leigd arbeid	77 803	82 067	75 259	90 288	108 933
Drivstoff	14 402	18 113	19 052	21 377	27 585
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	6 378	8 503	5 203	2 918	5 377
Vedl.h. driftsbygningar	23 184	34 891	34 153	38 263	31 171
Vedl.h. traktor og maskinar	44 462	48 093	49 664	49 075	57 393
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 133	4 857	4 951	5 742	5 599
Avskr. driftsbygningar	98 284	102 540	107 954	115 646	114 364
Avskr. traktor og maskinar	37 700	38 134	41 117	40 341	38 230
Maskinleige	19 217	21 882	67 623	31 612	41 390
Leige av dyr ²⁾				47 125	47 562
Leige av kvote ²⁾				331	331
Andre faste kostnader	91 026	104 862	102 901	110 027	139 661
Sum faste kostnader	417 590	463 942	507 877	552 745	617 595
Kostnader i alt	1 037 638	1 097 659	1 173 749	1 287 404	1 442 711

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleie

Tabell 12e Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	364 969	383 438	312 626	536 363	578 719
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	109 445	89 425	124 047	158 747	192 310
Familiens arbeidsforteneste	255 524	294 013	188 578	377 617	386 409
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	133 748	161 715	99 198	181 210	194 159
Lønsevne	333 326	376 080	263 838	467 905	495 341
Lønsevne pr. time	82,87	95,96	65,50	106,57	115,24
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	173 820	190 832	148 242	230 321	250 625
Skattejustert vederlag per årsverk	185 230	202 434	161 216	253 681	275 357
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	364 969	383 438	312 626	536 363	578 719
Driftsoverskot, skogbruk	5 081	6 482	1 862	320	8 090
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	17 368	20 267	47 219	8 992	8 159
Driftsoverskot, andre næringar	17 069	14 877	15 045	27 719	25 612
Lønsinntekt	234 943	241 687	232 635	282 503	287 886
Pensjonar og sjukepengar	19 677	14 010	10 159	8 420	16 221
Gevinst/utbyte verdipapir	9 330	26 543	777	- 18 641	2 028
Familiens arbeid på nyanlegg	5 382	2 149	6 688	4 868	5 613
Renteinntekter	1 883	5 393	2 372	4 750	17 430
- Renteutgifter	84 134	79 023	85 195	107 183	150 045
- Kårutgifter	5 015	4 715	4 891	5 821	8 568
Nettoinntekt	586 552	631 108	539 296	742 291	791 144
Privatforbruk ekskl. skatt	365 289	394 941	410 204	465 643	539 432
Betalte skattar	154 210	140 394	134 010	140 302	156 558

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	156 307	227 176	144 164	247 032	339 644
Andre krav	67 226	69 421	76 226	117 668	122 444
Omløpsmidlar, jordbruk	202 681	234 619	249 349	245 478	287 068
Omløpsmidlar, skogbruk	1 632	906	931	1 018	296
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar					161
Omløpsmidlar, andre næringar	46 403	44 360	94 870	113 134	127 312
Omløpsmidlar i alt	474 250	576 482	565 539	724 328	876 925
Anleggsmidlar, jordbruk	2 549 162	2 761 829	2 846 307	2 941 367	2 929 521
Anleggsmidlar, skogbruk	71 727	41 819	43 312	33 383	30 276
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	15 006	40 121	99 567	213 376	533 993
Anleggsmidlar, andre næringar	1 457	63	9 266	9 518	8 194
Privat, hovudbygningar	577 557	637 917	609 102	558 152	543 863
Privat, anna	157 293	145 362	177 752	188 650	191 289
Anleggsmidlar i alt	3 372 201	3 627 110	3 785 306	3 944 444	4 237 137
Eigedeler i alt	3 846 452	4 203 592	4 350 845	4 668 773	5 114 062
Eigedeler i jordbruket	2 751 843	2 996 448	3 095 655	3 186 845	3 216 589
Kortsiktig gjeld	438 805	478 947	547 320	418 887	544 445
Langsiktig gjeld	1 837 564	1 825 219	1 885 101	2 000 971	2 120 562
Gjeld i alt	2 276 369	2 304 166	2 432 421	2 419 858	2 665 007
Endring i året, kroner	-49 772	-54 158	-28 348	36 568	244 444
Eigenkapital	1 570 082	1 899 426	1 918 424	2 248 915	2 449 055
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 13a Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	27	23	20	24	24
Alder på brukar	46	45	45	43	44
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	4,1	5,1	5,9	1,8	
Grovfôr, daa	217,1	208,7	234,7	256,3	260,2
Anna areal, daa	0,4	0,2	0,2	0,1	0,1
Jordbruksareal, daa	221,6	214,0	240,8	258,2	260,3
- herav leigd areal, daa	93,5	85,1	107,5	103,6	100,6
Korn, FEm pr daa ¹⁾	620	183	248	293	
Grovfôr, FEm pr daa	323	339	319	325	319
Jordbruksareal, FEm pr daa	328	335	317	325	319
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	10,4	11,0	11,4	13,5	14,1
Kumjøl, liter omsett	57 774	61 830	60 989	74 350	84 725
Mjølkekvote	59 081	61 382	62 247	80 516	87 286
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 492	6 422	6 110	6 205	6 727
Storfe kjøt, kg omsett	2 279	2 458	2 293	2 628	2 958
Tal vinterføra sauer (vfs)	65	63	69	80	81
Tal gagnslam pr vfs	1,4	1,4	1,5	1,4	1,3
Kg kjøt pr vfs	30	31	31	29	27
Ull, kg omsett pr vfs	5,2	6,6	4,6	4,6	4,9
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 307	2 157	2 203	2 388	2 620
Ektefelle	553	618	559	554	379
Barn under 17 år	21	36	73	32	42
Sum familie	2 880	2 811	2 835	2 973	3 041
Leigd arbeid	906	923	938	862	951
Sum timar i jordbruket	3 786	3 734	3 773	3 836	3 992
Sum timar i skogbruket	60	31	24	15	13
Sum timar tilleggsnæring	86	112	120	123	143
Familiens arbeid på nyanlegg	0	15	39	89	20
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 060	1 249	1 048	1 106	1 267
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg				1,54	1,84
Kumjøl, kr pr l	3,48	3,46	3,47	3,66	3,83
Kukjø, kr pr kg	28,12	29,03	29,21	31,22	34,34
Anna storfe kjøt, kr pr kg	35,24	36,13	35,94	36,50	38,26
Sau- og lammekjø, kr pr kg	29,10	27,10	29,88	34,78	39,61
Ull, kr pr kg	33,29	33,00	34,12	34,41	32,50

Tabell 13b. Nettoinvesteringar

År	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	3 782	3 324	8 108	-683	6 676
Driftsbygningar	818	-19 257	-7 595	5 382	11 238
Maskinar og reiskap	31 396	36 235	-4 763	-19 009	52 210
Mjølkekvote (ku og geit)	5 282	5 839	3 390	-3 946	15 662
Sum nettoinvesteringar	41 278	26 141	-861	-18 255	85 786

1) inkl. nytta halmavling

Tabell 13c Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn				815	1 291
Andre planteprodukt	5 218	3 675	7 143	6 471	13 757
Planteprodukt i alt	5 218	3 675	7 143	7 286	15 048
Storfe, mjølk	200 868	213 697	211 337	271 940	324 740
Storfe, livdyr	15 477	16 580	20 960	13 913	17 568
Kuslakt	33 235	40 315	29 273	49 930	53 504
Anna storfeslakt	44 147	48 587	48 040	57 527	76 352
Slaktegris	405	4			113
Avlsgris	3				
Sauer, livdyr	4 542	4 765	6 802	12 402	7 016
Saue- og lammeslakt	53 265	50 775	64 784	81 277	91 989
Ull	11 406	12 192	10 759	13 110	12 105
Andre inntekter, husdyrhald	584	1 945	771	323	2 271
Husdyrprodukt i alt	363 932	388 860	392 725	500 421	585 657
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		37 722	40 309	47 950	46 379
Arealtilskot, grovfôr	71 935	35 027	35 338	36 939	38 462
Arealtilskot frukt/bær/grønsaker	21	22	3	4	35
Arealtilskot, korn	1 670	1 033	1 369		
Arealtilskot, annet	21	22	3	4	35
Produksjonstillegg, husdyr	87 290	83 344	89 863	99 746	104 739
Botnfrådrag	-6 000	-5 717	-5 000	-5 417	-4 167
Drifts-, grunn og distr.tilskot	101 257	97 044	96 668	107 682	119 034
Beitetilskot	15 102	16 670	17 718	27 092	28 864
Regionale miljøtilskot			3 409	11 218	15 717
Refunderte avløysarutgifter	50 555	49 936	47 794	50 303	55 995
Andre tilskot	10 482	10 154	8 996	11 008	4 935
Tilskot i alt	332 333	325 256	336 468	386 529	410 029
Leigeinntekt, traktor og reiskap	12 074	6 629	8 716	12 422	14 624
Andre inntekter	200	511	385	1 530	5 187
Produksjonsinntekter i alt	713 757	724 930	745 437	908 188	1 030 545

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Krafftôr	111 829	112 873	119 831	137 456	167 824
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	10 135	6 620	14 892	10 477	21 697
Såvarer	1 662	2 207	3 401	1 567	2 591
Handelsgjødsele og kalk	23 133	26 255	23 331	30 477	40 140
Plantevernmiddel	1 049	1 103	1 481	1 722	1 034
Konserveringsmiddel	7 345	5 574	7 288	7 578	9 784
Andre forbruksartiklar m.v.	39 444	40 201	44 902	55 253	56 536
Kjøp av dyr	21 545	18 182	11 531	23 624	25 608
Sum variable kostnader	216 142	213 015	226 657	268 154	325 214
Leigd arbeid	66 299	72 063	80 207	74 696	91 850
Drivstoff	11 429	14 905	18 709	19 635	24 359
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 947	4 724	6 512	3 948	7 488
Vedl.h. driftsbygningar	23 838	26 343	25 865	23 965	31 364
Vedl.h. traktor og maskinar	37 337	39 731	34 473	49 058	49 433
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 441	1 962	2 571	2 044	2 370
Avskr. driftsbygningar	27 447	29 521	29 601	33 130	36 302
Avskr. traktor og maskinar	39 036	40 680	41 341	44 479	48 914
Maskinleige	9 927	7 696	15 325	24 455	27 021
Leige av bygningar ²⁾				518	1 627
Andre faste kostnader	63 656	65 225	65 242	77 682	83 777
Sum faste kostnader	285 356	302 850	319 846	353 609	404 504
Kostnader i alt	501 498	515 865	546 504	621 764	729 718

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleie

Tabell 13e Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	212 259	209 065	198 933	286 424	300 827
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	45 958	38 969	51 622	72 703	95 373
Familiens arbeidsforteneste	166 301	170 096	147 312	213 721	205 453
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	94 382	98 455	84 546	116 495	109 330
Lønsevne	232 600	242 159	227 519	288 417	297 303
Lønsevne pr. time	61,44	64,86	60,30	75,19	74,47
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	128 808	132 019	129 185	162 891	167 844
Skattejustert vederlag per årsverk	140 439	143 492	141 847	184 949	190 528
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	212 259	209 065	198 933	286 424	300 827
Driftsoverskot, skogbruk	3 034	778	- 451	9 144	1 199
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	20 628	18 993	32 297	22 986	32 450
Driftsoverskot, andre næringar	45 439	44 300	10 623	13 558	30 964
Løsinntekt	124 076	159 832	166 249	197 715	204 376
Pensjonar og sjukepengar	35 514	26 660	30 681	6 168	47 672
Gevinst/utbyte verdipapir	8 152	- 943	- 755	2 212	744
Familiens arbeid på nyanlegg	0	2 037	5 640	13 083	3 132
Renteinntekter	7 612	4 246	6 070	13 335	25 427
- Renteutgifter	22 847	20 153	22 994	38 531	54 595
- Kårutgifter	6 178	6 739	5 172	5 785	5 303
Nettoinntekt	427 689	438 077	421 122	520 311	586 893
Privatforbruk ekskl. skatt	284 338	307 119	304 913	317 184	417 929
Betalte skattar	91 137	105 171	103 606	105 889	113 441

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	481 584	379 093	385 886	479 809	541 374
Andre krav	97 644	87 093	79 390	95 262	157 794
Omløpsmidlar, jordbruk	86 295	85 359	82 662	96 047	133 497
Omløpsmidlar, skogbruk	1 778	983	700	333	333
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	3 222	1 252	1 440	4	4
Omløpsmidlar, andre næringar	62 442	32 162	29 778	60 658	61 486
Omløpsmidlar i alt	732 965	585 942	579 855	732 113	894 488
Anleggsmidlar, jordbruk	1 087 350	1 228 769	1 205 035	1 363 080	1 520 435
Anleggsmidlar, skogbruk	24 430	22 392	12 522	15 425	17 764
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	35 614	36 559	41 996	46 635	62 531
Anleggsmidlar, andre næringar	87 773	141 994	72 017	71 720	56 558
Privat, hovudbygningar	407 548	429 033	454 543	551 199	585 987
Privat, anna	71 367	85 148	79 667	101 701	192 898
Anleggsmidlar i alt	1 714 082	1 943 894	1 865 780	2 149 759	2 436 174
Eigedeler i alt	2 447 047	2 529 836	2 445 635	2 881 872	3 330 662
Eigedeler i jordbruket	1 173 645	1 314 128	1 287 697	1 459 127	1 653 932
Kortsiktig gjeld	238 246	187 235	178 576	153 134	211 874
Langsiktig gjeld	562 138	620 402	584 044	788 096	906 845
Gjeld i alt	800 384	807 637	762 619	941 230	1 118 719
Endring i året, kroner	102 539	-1 625	-16 315	-100 613	127 370
Eigenkapital	1 646 663	1 722 200	1 683 016	1 940 642	2 211 943
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 14a Vestlandet, driftsformer, frukt
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk i gruppa	18	18	21	20	21
Alder på brukar	46	48	47	48	50
Arealfordeling dekar					
Eple, daa	22,6	23,0	23,6	21,7	23,0
Pærer, daa	1,7	1,7	2,0	1,8	2,3
Plommer, daa	6,9	6,9	6,1	6,8	8,5
Søtkirsebær, daa	2,6	2,3	3,5	3,4	3,3
Bær, daa				2,4	5,6
Frukt og bær i alt, daa	33,8	33,9	35,2	36,1	42,7
Grovfor i alt, daa	22,2	21,5	22,1	18,6	18,2
Jorbruksareal i alt, daa	61,6	61,5	60,7	56,3	62,2
Leigd areal, daa	12,9	13,1	8,2	8,9	12,3
Avling per dekar					
Grovfor i alt, FEm per daa	263	281	248	262	227
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	265	292	303	261	227
Eple, kg/daa	1 136	781	1 247	867	1 306
Pærer, kg/daa	481	226	433	628	499
Plommer, kg/daa	483	370	585	455	452
Moreller, kg/daa	475	327	560	359	378
Husdyrproduksjon					
Vinterfora sauer	15	14	14	14	10
Kg kjøtt per vfsau	23	26	23	23	24
Ull, kg omsett	64	69	71	75	33
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 586	1 483	1 462	1 409	1 602
Ektefelle	250	253	309	226	296
Barn under 17 år	7	20	36	28	29
Sum familie	1 843	1 756	1 807	1 663	1 927
Leigd arbeid	586	745	1 138	682	1 396
Leigd arbeid, ubetalt	307	194	247	261	314
Timar jordbruket	2 736	2 695	3 193	2 605	3 323
Timar skogbruket	36	38	15	12	27
Timar nyanlegg	21	15	39	16	71
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Eple kl. I, kr per kg	6,02	7,01	5,81	7,14	6,36
Pærer kl. I, kr per kg	5,20	5,24	6,38	6,28	9,13
Plommer kl. I, kr per kg	15,21	16,84	17,07	17,52	21,30
Søtkirsebær kl. I, kr per kg	35,21	41,52	33,71	38,82	45,19
Bringebær				19,11	23,86
Anna storfekjøtt	35,48	33,25			
Sau- og lammekjøtt	29,52	27,52	26,39	26,35	38,23
Ull	30,54	32,43	33,77	31,57	31,44

1) Arealfordeling og priser på frukt er henta frå grunnlagsmaterialet til referansebruksutrekningane

Tabell 14b Vestlandet, driftsformer, frukt
Produksjonsinntekter og –kostnader per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn			24		
Frukt	259 647	217 180	313 838	266 080	413 704
Andre planteprodukt	19 880	6 952	16 650	20 515	43 835
Planteprodukt	279 527	224 132	330 511	286 595	458 386
Annet storfeslakt	4 475	1 921	50		
Sau, livdyr og slakt	10 473	10 255	9 912	11 811	10 287
Ull	2 124	2 086	2 098	2 361	1 149
Andre innt. husdyrhald	353	201	318	82	351
Husdyrprodukt	17 424	14 463	12 377	14 254	11 788
Arealtilskot, grovfôr	7 337	3 617	4 063	3 463	2 276
Areal, frukt og grønt				15 407	26 552
Kulturlandskaps tilskot		10 988	10 754	11 312	11 580
Prod. tillegg, husdyr	10 358	9 283	9 930	8 894	6 376
Botnfrådrag	-6 000	-5 500	-5 000	-4 750	-4 000
Ref. avløysarutgifter	5 722	4 998	8 032	5 362	5 409
Pristilskot 1)	3 783	58 703	79 809	76 994	103 257
Andre tilskot og trygder	110 094	33 306	37 503	29 139	33 744
Leigeinntekter traktor og reiskap	1 343	1 743	4 232	6 847	1 345
Traktor i skogen	1 422	611	453	445	301
Anna	2 167	2 151	2 689	4 437	2 605
Produksjonsinntekter i alt	433 178	358 496	495 354	458 399	659 621
Kraftfôr	4 980	3 756	3 290	3 952	2 716
Andre fôrkostnader	570	803	542	44	865
Såvarer	5 332	4 364	6 271	3 959	14 654
Handels gjødsel og kalk	4 946	5 693	5 609	7 482	12 756
Konserveringsmidlar	790	461	299	373	87
Kjøp av dyr	1 367	378	376	295	373
Forbr.art. og diverse	38 139	29 730	37 737	41 041	46 710
Variable kostnader	56 124	45 185	54 124	57 146	78 159
Leigd arbeid	57 979	56 876	101 478	71 741	120 941
Drivstoff	5 287	6 034	6 753	7 216	10 281
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	5 945	5 836	10 213	5 799	8 284
Vedl. hald driftsbygningar	12 897	12 718	11 314	13 734	16 661
Vedl. hald traktor og maskiner	23 013	25 691	21 152	27 499	27 423
Avskrivingar	39 432	40 452	46 835	45 905	51 273
Maskinleige	1 441	1 990	1 925	1 960	2 325
Andre kostnader	44 461	43 105	46 244	44 239	61 178
Faste kostnader	190 454	192 703	245 913	218 093	298 363
Kostnader i alt	246 579	237 887	300 036	275 239	376 523

1) Arealtilskot frukt og pristilskot er inkludert i andre tilskot for 2004

**Tabell 14c Vestlandet, driftsformer, frukt
Resultat og balanse**

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	186 599	120 609	195 318	183 161	283 098
- Renter av aktiva i jordbruket	21 673	16 361	24 690	31 694	38 540
Familiens arb. fortjeneste ¹⁾	164 926	104 248	170 627	151 467	244 558
Familiens arb. fortjeneste per årsverk	141 530	98 635	153 265	145 248	201 343
Lønsevne i alt	222 905	161 124	272 105	223 208	365 499
Lønsevne per time	81,48	59,78	85,21	85,68	109,98
Vederlag til arb. og egenkap. per årsverk	160 855	117 683	168 530	175 870	215 505
Skattejustert vederlag per årsverk	175 552	132 618	182 353	199 183	240 173
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	186 599	120 609	195 318	183 161	283 098
Driftsoverskot, skogbruk	-861	118	-652	3 769	1 011
Driftsoverskot, tilleggsnæring	-3 229	7 038	11 231	10 819	305
Driftsoverskot, anna næring	12 920	23 443	15 473	8 932	5 923
Løsinntekt	249 582	236 836	265 143	292 970	290 145
Pensjonar	4 111	26 018	4 836	28 196	16 291
Sjukepengar	11 766	7 534	13 416	12 558	22 485
Andre kapitalinntekter	4 821	1 824	-2 950	3 256	3 363
Arbeid nyanlegg	2 940	2 159	5 657	2 399	11 013
Renteinntekter	4 154	4 304	10 155	15 867	25 346
- Renteutgifter	14 633	14 391	13 624	20 028	50 158
- Kår	6 841	6 382	4 631	4 736	10 670
Nettoinntekt	451 329	409 111	499 372	537 163	598 151
Privatforbruk eks. skatt	291 554	317 343	318 864	357 601	359 529
Skatt	130 402	96 479	99 535	110 841	132 241

1) Inkluderer arbeidsfortjeneste for ubetalt arbeid

Tabell 14d Balanse per 31.12

Ar	2 004	2 005	2 006	2 007	2 008
Kontantar/bankinnskott	448 321	488 473	500 935	564 535	711 362
Andre krav	145 789	132 527	129 805	117 402	142 357
Omløpsmidlar jordbruket	14 535	10 738	12 091	10 924	12 362
Omløpsmidlar skog	1 250				
Omløpsmidlar tilleggsnæring	18 611	21 389	35 619	45 500	77 010
Omløpsmidlar anna næring	74 317	68 493	62 790	68 423	81 580
Omløpsmidlar i alt	702 822	721 621	741 240	806 784	1 024 670
Anleggsmidlar jordbruk	528 652	536 816	626 448	635 461	656 692
Anleggsmidlar skogbruk	32 237	33 208	12 927	18 693	18 094
Anleggsmidlar tilleggsnæring	107 363	122 973	179 715	184 202	201 311
Anleggsmidlar anna næring	6 044	17 663	3 571	3 000	0
Hovudbygning	455 401	467 087	574 155	577 913	463 119
Privat	140 369	179 583	187 957	189 738	219 232
Anleggsmidlar i alt	1 270 066	1 357 330	1 584 774	1 609 007	1 558 448
Eigedelar i jordbruket	543 187	547 554	638 539	646 385	669 054
Eigedelar i alt	1 972 888	2 078 951	2 326 014	2 415 791	2 590 405
Kortsiktig gjeld	64 530	103 871	108 153	97 335	123 171
Langsiktig gjeld	401 546	428 849	425 843	478 967	636 753
Eigenkapital	1 506 812	1 546 231	1 792 017	1 839 489	1 830 482

Tabell 15a Mjølkeproduksjon. Storleikgruppe under 15 årskyr
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	42	38	27	23	20
Alder på brukar	47	50	51	51	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	0,0	1,8			
Grovfôr, daa	152,7	159,8	159,4	161,5	174,4
Anna areal, daa	0,6	0,2	0,6	0,1	0,3
Jordbruksareal, daa	153,3	161,8	160,0	161,6	174,7
- herav leigd areal, daa	49,6	59,2	58,3	55,4	77,1
Korn, FEm pr daa		273			
Grovfôr, FEm pr daa	355	334	327	353	324
Jordbruksareal, FEm pr daa	354	333	326	353	323
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	10,8	10,8	11,2	11,4	11,1
Kumjolk, liter omsett	64 204	64 613	65 961	70 149	68 593
Mjølkekvote	66 176	68 105	70 261	71 495	75 073
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 675	6 675	6 747	6 803	6 860
Storfekjøtt, kg omsett	2 508	2 250	1 879	2 009	2 207
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 827	1 933	1 937	1 912	1 892
Ektefelle	296	192	233	284	192
Barn under 17 år	1	4	22	16	16
Sum familie	2 123	2 129	2 192	2 212	2 100
Leigd arbeid	588	494	551	474	480
Sum timar i jordbruket	2 712	2 624	2 744	2 686	2 580
Sum timar i skogbruket	51	38	28	38	33
Sum timar tilleggsnæring	15	21	31	19	15
Familiens arbeid på nyanlegg	104	48	4	9	5
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 429	1 474	1 378	1 546	1 569
Oppnådde prisar					
Kumjolk, kr pr l	3,38	3,41	3,45	3,69	3,84
Kukjøtt, kr pr kg	27,81	28,95	28,91	30,33	33,01
Anna storfekjøtt, kr pr kg	32,50	32,73	32,84	33,63	37,69

Tabell 15b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	6 743	3 910	1 924	4 185	1 439
Driftsbygningar	57 179	18 407	-21 751	-17 055	-13 861
Maskinar og reiskap	-3 379	-244	9 744	70 586	-4 945
Mjølkekvote (ku og geit)	3 112	16 269	4 363	-150	12 955
Sum nettoinvesteringar	63 655	38 341	-5 720	57 566	-4 413

1) inkl. nytta halmavling

Tabell 15c Mjølkeproduksjon. Storleikgruppe under 15 årskyr
Produksjonsinntekt per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Andre planteprodukt	7 496	9 558	8 565	4 233	8 895
Planteprodukt i alt	7 496	9 558	8 565	4 233	8 895
Storfe, mjølk	216 794	220 322	227 428	258 880	263 677
Storfe, livdyr	15 300	19 672	16 728	18 683	17 135
Kuslakt	34 002	28 253	32 893	36 673	45 242
Anna storfeslakt	36 989	34 308	25 066	34 750	38 601
Andre inntekter, husdyrhald	9 775	3 177	6 157	7 012	5 536
Husdyrprodukt i alt	312 861	305 732	308 272	355 997	370 191
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		28 980	26 020	31 064	29 296
Arealtilskot, grovfôr	54 564	26 777	25 851	28 144	27 780
Arealtilskot, korn	439				
Arealtilskot, annet	134	63	111	26	3
Produksjonstillegg, husdyr	55 096	51 739	49 860	53 604	52 217
Botnfrådrag	-6 000	-5 763	-5 185	-5 000	-4 000
Driftstillegg mjølk ku	59 000	52 108	52 800	53 800	58 305
Distriktstilskot storfe	31 854	31 541	29 705	33 391	33 834
Distriktstilskot sau	573	429	654	896	787
Grunntilskot sau	501	311	482	604	469
Beitetilskot	3 716	3 392	3 640	6 493	5 445
Regionale miljøtilskot			1 474	3 419	2 305
Refunderte avlørsarutgifter	36 949	34 594	38 305	38 005	40 005
Andre tilskot	1 580	4 478	3 880	3 965	1 342
Tilskot i alt	238 407	228 648	227 596	248 411	247 787
Leigeinntekt, traktor og reiskap	5 833	5 563	3 843	6 626	5 105
Andre inntekter	2 497	107	2 664	1 105	2 254
Produksjonsinntekter i alt	567 094	549 608	550 940	616 371	634 232

Tabell 15d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	99 089	91 679	93 040	99 184	113 099
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	5 141	6 322	7 768	9 120	8 488
Såvarer	1 435	1 390	2 116	1 505	1 472
Handelsgjødsele og kalk	16 616	15 886	16 646	19 380	22 771
Plantevernemiddel	1 242	1 221	1 356	788	434
Konserveringsmiddel	5 312	5 647	5 237	5 604	6 868
Andre forbruksartiklar m.v.	29 788	27 349	33 352	35 359	37 677
Kjøp av dyr	11 521	6 533	10 567	10 081	7 485
Sum variable kostnader	170 144	156 027	170 081	181 018	198 292
Leigd arbeid	44 850	43 142	47 673	50 534	50 577
Drivstoff	8 496	9 479	9 870	11 423	14 830
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 451	3 765	5 314	2 450	3 739
Vedl.h. driftsbygningar	16 864	17 746	17 138	24 798	13 020
Vedl.h. traktor og maskinar	30 315	27 845	25 420	34 450	31 862
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 947	2 246	1 547	958	1 182
Avskr. driftsbygningar	26 631	27 185	27 121	28 748	25 267
Avskr. traktor og maskinar	30 064	25 582	20 864	27 820	28 219
Maskinleige	11 966	10 663	12 123	14 345	17 944
Leige av bygningar ²⁾					47
Andre faste kostnader	55 161	58 134	63 133	61 628	69 666
Sum faste kostnader	229 745	225 788	230 202	257 154	256 353
Kostnader i alt	399 889	381 815	400 283	438 172	454 645

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleie

Tabell 15e Mjølkeproduksjon, storleikgruppe under 15 årskyr
Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	167 205	167 793	150 657	178 199	179 587
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	37 212	26 675	35 397	48 922	57 484
Familiens arbeidsforteneste	129 992	141 118	115 260	129 277	122 103
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	100 630	111 934	88 288	99 137	98 805
Lønsevne	174 842	184 260	162 933	179 810	172 680
Lønsevne pr. time	64,47	70,23	59,39	66,95	66,94
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	133 147	138 123	123 435	147 639	147 109
Skattejustert vederlag per årsverk		154 718	137 961	169 494	174 275
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	167 205	167 793	150 657	178 199	179 587
Driftsoverskot, skogbruk	1 339	- 1 873	- 619	3 775	2 224
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	20 549	23 704	15 990	6 308	7 328
Driftsoverskot, andre næringar	4 381	10 500	- 1 833	538	200
Løsinntekt	238 818	259 390	258 765	319 327	323 135
Pensjonar og sjukepengar	22 397	33 742	39 439	49 816	34 992
Gevinst/utbyte verdipapir	8 793	17 726	54 210	- 23 361	15 525
Familiens arbeid på nyanlegg	14 727	6 957	532	1 321	799
Renteinntekter	3 541	4 465	4 317	13 607	13 121
- Renteutgifter	32 231	30 095	31 993	27 689	52 197
- Kårutgifter	4 437	4 585	4 228	5 748	8 033
Nettoinntekt	445 082	487 723	485 238	516 094	516 681
Privatforbruk ekskl. skatt	309 666	336 466	335 303	368 988	352 215
Betalte skattar	125 418	131 076	130 374	140 590	127 856

Tabell 15f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	268 741	282 299	285 629	317 714	417 873
Andre krav	95 360	93 219	82 741	96 084	70 451
Omløpsmidlar, jordbruk	82 147	75 480	70 691	75 701	91 412
Omløpsmidlar, skogbruk	526	321	844		
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	95			104	75
Omløpsmidlar, andre næringar	115 440	220 956	232 102	261 015	267 593
Omløpsmidlar i alt	562 310	672 275	672 007	750 618	847 403
Anleggsmidlar, jordbruk	879 660	828 138	812 289	935 487	871 519
Anleggsmidlar, skogbruk	44 005	41 197	21 958	29 845	45 025
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	31 485	32 443	43 496	39 115	37 501
Anleggsmidlar, andre næringar	15 536	15 500	1 073		
Privat, hovudbygningar	496 243	462 276	489 492	516 504	453 077
Privat, anna	138 107	148 908	139 149	128 591	145 255
Anleggsmidlar i alt	1 605 035	1 528 463	1 507 456	1 649 542	1 552 377
Eigedeler i alt	2 167 345	2 200 737	2 179 464	2 400 161	2 399 780
Eigedeler i jordbruket	961 807	903 618	882 980	1 011 188	962 931
Kortsiktig gjeld	183 125	165 006	143 521	149 670	144 741
Langsiktig gjeld	808 123	763 838	692 495	650 471	706 718
Gjeld i alt	991 248	928 844	836 015	800 140	851 459
Endring i året, kroner	104 002	-2 365	5 897	27 171	19 544
Eigenkapital	1 176 097	1 271 893	1 343 449	1 600 020	1 548 321
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 16a Mjølkeproduksjon, storleikgruppe 15-19,9 årskyr
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	29	26	25	25	24
Alder på brukar	45	44	44	46	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	8,5	3,8	10,3	3,0	
Grovfôr, daa	201,0	204,9	231,7	225,2	220,8
Anna areal, daa	0,5	0,1	0,9	0,9	1,0
Jordbruksareal, daa	210,0	208,8	242,9	229,1	221,8
- herav leigd areal, daa	60,0	67,0	91,0	89,7	86,6
Korn, FEm pr daa ¹⁾	387	219	414	39	
Grovfôr, FEm pr daa	422	399	397	376	386
Jordbruksareal, FEm pr daa	421	396	396	370	385
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	17,3	17,1	17,9	17,4	17,2
Kumjolk, liter omsett	102 684	101 357	105 647	107 706	102 357
Mjølkekvote	103 519	100 548	106 867	107 038	106 433
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 735	6 767	6 675	6 855	6 655
Storfekjøl, kg omsett	4 446	4 257	4 180	4 051	3 485
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 137	2 090	2 274	2 236	2 148
Ektefelle	183	385	446	324	382
Barn under 17 år	14	23	6	12	17
Sum familie	2 334	2 497	2 726	2 572	2 547
Leigd arbeid	746	744	710	678	599
Sum timar i jordbruket	3 081	3 241	3 436	3 250	3 146
Sum timar i skogbruket	52	67	59	41	43
Sum timar tilleggsnæring	98	85	73	71	87
Familiens arbeid på nyanlegg	62	48	66		64
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	996	916	1 209	1 221	1 146
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg	1,49		1,66		
Kumjolk, kr pr l	3,46	3,49	3,51	3,70	3,90
Kukjøl, kr pr kg	28,19	28,94	29,28	30,41	33,75
Anna storfekjøl, kr pr kg	33,51	35,27	36,28	36,91	38,86

Tabell 16b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	-1 475	755	2 336	8 847	19 696
Driftsbygningar	46 879	-24 668	-3 733	155 268	122 663
Maskinar og reiskap	19 985	1 604	11 057	51 540	36 733
Mjølkekvote (ku og geit)	6 047	37 793	25 472	448	10 835
Sum nettoinvesteringar	71 436	15 484	35 131	216 102	189 927

1) inkl. nytta halmavling

Tabell 16c Mjølkeproduksjon, storleikgruppe 15-19,9 årskyr
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn	3 920		5 974		
Andre planteprodukt	5 721	8 397	8 207	9 474	11 950
Planteprodukt i alt	9 641	8 397	14 180	9 474	11 950
Storfe, mjølk	354 958	354 118	370 293	398 715	399 639
Storfe, livdyr	19 047	18 460	24 178	18 839	22 068
Kuslakt	50 692	55 809	54 552	54 447	65 916
Anna storfeslakt	79 396	100 309	92 102	100 777	72 975
Andre inntekter, husdyrhald	2 848	6 338	4 144	3 887	6 542
Husdyrprodukt i alt	506 940	535 034	545 268	576 666	567 139
Kulturlandskapstilskot ¹⁾		37 068	40 367	42 833	39 243
Arealtilskot, grovfôr	71 899	33 399	35 205	34 988	35 836
Arealtilskot, korn	3 684	609	2 580	1 185	
Arealtilskot, annet	125	4	6	186	25
Produksjonstillegg, husdyr	82 957	76 330	76 310	75 043	75 803
Botnfrådrag	-6 000	-5 500	-5 000	-6 080	-4 000
Driftstillegg mjølk ku	59 000	52 949	52 800	53 800	59 800
Distriktstilskot storfe	51 505	50 183	51 265	54 026	51 942
Distriktstilskot sau	373	704	535	509	635
Grunntilskot sau	336	579	421	414	430
Beitetilskot	3 926	5 135	4 974	7 208	11 120
Regionale miljøtilskot			1 194	2 448	1 930
Refunderte avlørsarutgifter	46 127	48 911	51 278	49 332	53 229
Andre tilskot	2 221	2 843	3 384	3 139	6 357
Tilskot i alt	316 154	303 214	315 319	319 031	332 352
Leigeinntekt, traktor og reiskap	7 582	11 673	11 978	12 745	16 267
Andre inntekter	275		-2 320	2 051	482
Produksjonsinntekter i alt	840 592	858 317	884 425	919 966	928 190

Tabell 16d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	156 352	163 367	152 824	165 370	165 920
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	7 271	9 861	12 996	8 978	12 931
Såvarer	3 782	2 714	3 209	2 868	3 882
Handelskjødsel og kalk	27 027	26 728	32 720	31 935	32 588
Plantevernemiddel	2 134	2 093	2 786	1 848	2 462
Konserveringsmiddel	8 296	6 927	7 994	6 413	5 674
Andre forbruksartiklar m.v.	42 478	45 681	49 789	48 437	48 409
Kjøp av dyr	15 391	16 067	19 663	18 606	9 107
Sum variable kostnader	262 732	273 438	281 981	284 456	280 973
Leigd arbeid	75 810	68 234	59 268	72 184	69 814
Drivstoff	11 210	14 319	17 704	14 903	21 329
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 613	5 586	8 197	5 914	5 285
Vedl.h. driftsbygningar	16 743	27 667	20 783	24 066	24 541
Vedl.h. traktor og maskinar	38 367	38 385	34 124	35 334	41 192
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 056	2 654	2 238	2 417	1 796
Avskr. driftsbygningar	48 386	46 238	41 895	36 058	47 996
Avskr. traktor og maskinar	34 773	42 614	39 735	37 325	42 910
Maskinleige	16 378	16 871	24 699	25 068	23 514
Leige av bygningar ²⁾				184	
Leige av kvote ²⁾				716	753
Andre faste kostnader	70 398	74 405	76 335	71 699	88 814
Sum faste kostnader	317 734	336 973	324 978	325 868	367 944
Kostnader i alt	580 466	610 411	606 959	610 324	648 916

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleie

Tabell 16e Mjølkeproduksjon, storleikgruppe 15-19,9 årskyr
Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	260 126	247 906	277 466	309 641	279 274
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	64 083	49 190	63 608	74 017	96 683
Familiens arbeidsforteneste	196 043	198 716	213 858	235 624	182 590
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	141 137	134 125	130 934	157 507	123 625
Lønsevne	271 853	266 950	273 126	307 808	252 405
Lønsevne pr. time	88,24	82,37	79,48	94,72	80,23
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	192 450	169 721	168 165	204 130	185 980
Skattejustert vederlag per årsverk		183 836	183 108	231 316	214 816
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	260 126	247 906	277 466	309 641	279 274
Driftsoverskot, skogbruk	3 850	5 456	- 316	- 2 719	902
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	30 967	31 089	33 333	22 616	27 021
Driftsoverskot, andre næringar		10 258	12 586	2 721	3 886
Lønsinntekt	175 098	153 525	218 238	237 518	238 034
Pensjonar og sjukepengar	32 846	28 220	14 286	26 663	20 227
Gevinst/utbyte verdipapir	96 600	13 019	5 477	42 157	- 4 875
Familiens arbeid på nyanlegg	8 904	6 936	9 440		9 701
Renteinntekter	4 438	4 801	10 091	17 277	21 065
- Renteutgifter	20 378	25 435	36 400	36 695	51 032
- Kårutgifter	5 814	5 180	6 530	6 600	7 254
Nettoinntekt	586 638	470 595	537 673	612 580	536 949
Privatforbruk ekskl. skatt	285 331	293 194	382 177	347 302	374 743
Betalte skattar	135 146	113 124	143 178	120 348	117 349

Tabell 16f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	332 082	413 547	463 264	449 935	423 398
Andre krav	89 880	126 367	121 361	174 981	153 901
Omløpsmidlar, jordbruk	122 898	128 659	138 379	132 964	135 636
Omløpsmidlar, skogbruk	948	2 327	1 135	1 734	
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar		785	400	400	214
Omløpsmidlar, andre næringar	327 384	96 547	126 817	159 525	116 215
Omløpsmidlar i alt	873 193	768 231	851 355	919 539	829 362
Anleggsmidlar, jordbruk	1 505 908	1 528 741	1 472 077	1 461 952	1 584 089
Anleggsmidlar, skogbruk	45 985	67 362	69 052	69 244	71 495
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	34 551	44 506	58 469	74 735	65 891
Privat, hovudbygningar	369 369	355 257	390 617	415 441	356 702
Privat, anna	146 755	99 022	112 368	152 944	138 630
Anleggsmidlar i alt	2 102 568	2 094 888	2 102 582	2 174 315	2 216 808
Eigedeler i alt	2 975 761	2 863 119	2 953 938	3 093 855	3 046 170
Eigedeler i jordbruket	1 628 806	1 657 399	1 610 456	1 594 916	1 719 725
Kortsiktig gjeld	209 836	191 988	200 718	177 420	221 786
Langsiktig gjeld	666 465	784 104	892 759	895 082	818 419
Gjeld i alt	876 301	976 091	1 093 477	1 072 503	1 040 205
Endring i året, kroner	17 188	17 800	66 330	267 799	156 520
Eigenkapital	2 099 461	1 887 028	1 860 461	2 021 352	2 005 965
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

Tabell 17a Mjølkeproduksjon, storleikgruppe frå og med 20 årskyr
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Tal bruk	13	15	16	19	19
Alder på brukar	43	45	45	46	45
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	22,5	29,5	16,9	21,8	25,2
Grovfôr, daa	328,2	308,4	381,4	369,2	391,4
Anna areal, daa	1,6	2,1	0,8	0,6	0,7
Jordbruksareal, daa	352,2	340,1	399,0	391,5	417,2
- herav leigd areal, daa	109,4	120,6	113,2	116,5	139,9
Korn, FEm pr daa ¹⁾	202	274	259	340	311
Grovfôr, FEm pr daa	397	376	392	376	421
Jordbruksareal, FEm pr daa	383	366	386	374	413
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	24,3	23,6	28,1	27,4	28,7
Kumjolk, liter omsett	139 886	138 780	167 610	180 303	191 702
Mjølkekvote	142 467	145 960	172 169	171 942	206 114
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 514	6 594	6 761	7 275	7 518
Storfekjøl, kg omsett	6 409	6 555	6 392	6 004	6 983
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 074	2 311	2 421	2 658	2 747
Ektefelle	694	412	485	405	298
Barn under 17 år	5	9	31	32	41
Sum familie	2 772	2 732	2 936	3 096	3 087
Leigd arbeid	872	1 077	800	902	959
Sum timar i jordbruket	3 644	3 808	3 737	3 998	4 046
Sum timar i skogbruket	25	16	36	27	26
Sum timar tilleggsnæring	248	219	53	71	148
Familiens arbeid på nyanlegg	50	23	210	63	120
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	475	617	665	1 101	1 035
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg	1,45	1,61	1,56	1,51	1,82
Havre, kr pr kg				1,45	
Kumjolk, kr pr l	3,45	3,48	3,43	3,73	3,96
Kukjøl, kr pr kg	27,91	28,61	29,68	30,82	32,70
Anna storfekjøl, kr pr kg	33,40	33,96	34,00	36,43	41,01

Tabell 17b. Nettoinvesteringar

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Jord, grøfter og vassanlegg	60 773	1 419	5 675	3 096	3 235
Driftsbygningar	43 125	-27 483	519 629	6 761	282 867
Maskinar og reiskap	68 540	-4 485	-3 728	43 656	-2 786
Mjølkekvote (ku og geit)	5 213	19 515	9 299	28 105	50 750
Sum nettoinvesteringar	177 651	-11 035	530 876	81 619	334 066

1) inkl. nytta halmavling

Tabell 17c Mjølkeproduksjon, storleikgruppe frå og med 20 årskyr
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Korn	3 176	12 246	3 640	9 935	12 635
Andre planteprodukt	11 646	15 784	18 722	21 187	41 878
Planteprodukt i alt	14 821	28 030	22 361	31 122	54 514
Storfe, mjølk	482 299	482 951	575 128	672 491	758 388
Storfe, livdyr	7 995	18 431	17 986	28 476	26 097
Kuslakt	61 751	88 628	100 533	99 882	136 927
Anna storfeslakt	134 852	126 017	126 063	123 999	172 261
Andre inntekter, husdyrhald	1 563	1 429	3 791	13 684	16 286
Husdyrprodukt i alt	688 459	717 456	823 501	938 533	1 109 959
Kulturlandskapstilskot ¹⁾	0	61 163	70 366	73 589	80 394
Arealtilskot, grovfôr	103 477	41 574	46 402	44 595	48 155
Arealtilskot, korn	7 159	6 336	4 060	5 775	6 461
Arealtilskot, annet	43	43	47	224	155
Produksjonstillegg, husdyr	102 819	94 655	101 166	99 814	101 436
Botnfrådrag	-6 000	-5 500	-5 313	-5 526	-4 632
Driftstillegg mjølk ku	59 000	52 800	52 800	57 011	66 058
Distriktstilskot storfe	71 121	70 905	79 740	86 277	100 003
Distriktstilskot sau	164	209	485	234	236
Grunntilskot sau	125	190	440	217	183
Beitetilskot	3 979	3 642	3 433	8 903	12 922
Regionale miljøtilskot			2 553	3 905	2 963
Refunderte avlørsarutgifter	50 708	49 870	49 129	51 727	58 549
Andre tilskot	5 008	4 765	8 095	10 408	11 298
Tilskot i alt	397 603	380 652	413 404	437 152	484 181
Leigeinntekt, traktor og reiskap	21 829	12 670	11 319	23 275	25 196
Andre inntekter			3 887	309	2 152
Produksjonsinntekter i alt	1 122 712	1 138 807	1 274 473	1 430 390	1 676 001

Tabell 17d. Kostnader pr bruk

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kraftfôr	212 666	205 855	235 864	267 672	335 859
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	10 153	10 455	10 146	21 163	23 422
Såvarer	3 784	6 728	5 742	4 580	7 924
Handelsgjødsele og kalk	43 489	36 784	52 194	45 658	57 235
Plantevernmiddel	2 393	2 424	1 554	3 173	5 091
Konserveringsmiddel	5 724	5 702	10 238	9 347	10 436
Andre forbruksartiklar m.v.	60 091	61 923	77 021	75 733	92 995
Kjøp av dyr	19 512	11 275	23 941	15 794	56 776
Sum variable kostnader	357 811	341 146	416 699	443 119	589 738
Leigd arbeid	76 321	89 025	86 371	83 274	93 922
Drivstoff	19 173	18 952	32 956	26 520	35 770
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	10 829	6 457	10 855	7 651	12 794
Vedl.h. driftsbygningar	34 383	26 625	30 783	32 506	40 255
Vedl.h. traktor og maskinar	58 032	57 123	55 423	62 877	67 584
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 920	3 063	2 249	2 137	2 156
Avskr. driftsbygningar	56 168	55 263	79 159	83 082	106 578
Avskr. traktor og maskinar	59 972	57 086	53 452	57 299	59 820
Maskinleige	37 147	39 075	38 049	59 005	80 263
Leige av dyr ²⁾					4 737
Leige av bygningar ²⁾				1 230	5 895
Leige av kvote ²⁾				412	1 898
Andre faste kostnader	85 183	93 041	102 874	104 179	134 399
Sum faste kostnader	441 129	445 709	492 170	520 170	646 070
Kostnader i alt	798 941	786 854	908 869	963 290	1 235 808

1)Var tidlegare en del av arealtilskot

2)Var tidlegare rekna inn i maskinleie

Tabell 17e Mjølkeproduksjon, storleikgruppe frå og med 20 årskyr
Resultatrekning

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	323 771	351 953	365 605	467 101	440 193
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	76 550	57 881	103 113	148 325	211 892
Familiens arbeidsforteneste	247 221	294 072	262 491	318 776	228 301
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	148 347	178 891	152 898	167 316	120 206
Lønsevne	323 542	383 097	348 862	402 050	322 223
Lønsevne pr. time	88,79	100,59	93,36	100,57	79,64
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	180 654	195 874	201 355	227 335	203 006
Skattejustert vederlag per årsverk		209 286	215 163	250 857	229 015
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	323 771	351 953	365 605	467 101	440 193
Driftsoverskot, skogbruk	337	- 2 085	75	505	8 243
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	73 071	49 622	23 303	28 798	36 066
Driftsoverskot, andre næringar	19 765	9 258	- 2 141	5 703	7 564
Lønsinntekt	57 906	104 821	108 047	232 578	213 395
Pensjonar og sjukepengar	14 400	22 597	24 442	688	4 721
Gevinst/utbyte verdipapir	1 417	- 10 177	- 110	1 680	16 426
Familiens arbeid på nyanlegg	7 280	3 320	30 504	9 753	19 135
Renteinntekter	9 305	2 767	8 234	20 206	19 964
- Renteutgifter	57 863	49 364	57 624	82 646	129 824
- Kårutgifter	9 667	8 607	5 805	11 197	11 422
Nettoinntekt	439 722	474 105	494 530	673 168	624 462
Privatforbruk ekskl. skatt	337 618	375 635	330 829	402 748	369 489
Betalte skattar	130 312	110 079	122 476	178 702	189 103

Tabell 17f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2004	2005	2006	2007	2008
Kontantar og bankinnskot	126 171	224 766	214 887	431 154	464 728
Andre krav	175 058	136 819	165 256	163 240	230 707
Omløpsmidlar, jordbruk	196 714	179 036	209 967	191 137	254 619
Omløpsmidlar, skogbruk	1 093	1 000	938		
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar					332
Omløpsmidlar, andre næringar	28 896	86 399	47 943	557 170	529 817
Omløpsmidlar i alt	527 931	628 019	638 990	1 342 701	1 480 204
Anleggsmidlar, jordbruk	1 803 438	1 751 866	2 644 963	2 827 091	3 491 421
Anleggsmidlar, skogbruk	31 302	38 179	19 448	35 332	28 918
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	81 204	73 737	35 474	86 768	102 644
Anleggsmidlar, andre næringar	52 248	44 253	40 522		
Privat, hovudbygningar	553 355	469 830	505 556	508 136	546 416
Privat, anna	38 568	76 361	96 180	133 347	155 467
Anleggsmidlar i alt	2 560 115	2 454 226	3 342 143	3 590 676	4 324 865
Eigedeler i alt	3 088 045	3 082 245	3 981 133	4 933 377	5 805 069
Eigedeler i jordbruket	2 000 151	1 930 901	2 854 930	3 018 229	3 746 040
Kortsiktig gjeld	523 402	386 586	425 859	438 703	437 599
Langsiktig gjeld	1 317 784	1 060 441	1 591 424	1 772 552	2 475 372
Gjeld i alt	1 841 186	1 447 026	2 017 282	2 211 255	2 912 971
Endring i året, kroner	187 601	-19 809	459 236	36 766	309 986
Eigenkapital	1 246 859	1 635 218	1 963 851	2 722 122	2 892 099
1) Kalkulasjonsrente	4,0%	3,0%	4,0 %	5,0 %	6,0%

7 Forklaring på faguttrykka i tabellsamlinga

Arbeid: Både leigd arbeid og arbeidet til familien vert registrert etter medgått arbeidstid. Born i familien over 17 år som har arbeidd i jordbruket, vert førde som leigd hjelp i rekneskapen. Arbeidet til familien på nyanlegg vert halde utanom produksjonen i jordbruket.

Areal: Jordbruksareal i dekar. Leigd jord er med i dette, men ikkje bortleigd. Overflatedyrka beite vert teke med som redusert areal. Utmarksbeite er ikkje med.

Avskrivning: Verdinedgang på grunn av slitasje og stigande alder. Det blir brukt lineære avskrivningar. (Like stor nominell verdinedgang kvart år).

Driftsoverskot: Produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet er den godtgjeringa familien får for innsatsen av eige arbeid, samt for eventuelt ubetalt leid arbeid, og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital: Totale eigedelar minus gjeld.

Eigenkapitalprosent: Viser kor stor del av eigedelane som er finansierte med eigenkapital.

Eigedelar: Også kalla aktiva. Eigedelar i jordbruket er verdsette ut frå bokført verdi, med andre ord innkjøpspris med tillegg av nyanlegg og frådrag for avskrivningar og fråsal.

Familien: Definert som bruker og eventuell ektefelle, samboar eller partner og deira born under 17 år.

Gjeldsprosent: Gjelda til familien i prosent av totalkapitalen, og den syner kor stor del av eigedelane som er finansierte med framand kapital.

Jordbruksfrådrag: Eit frådrag i allminnelig inntekt som vert gitt til skatteytar som har inntekt frå jordbruk og/eller hageverksemd.

Kostnader: Verdien av dei varene og tenestene som er lagt ned (brukt) i produksjonen.

Lønsevne: Arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid

Nettoinntekt: Driftsoverskot for alle yrkesgreiner, løsinntekter og trygd, med tillegg av renteinntekter og verdien av familien sitt arbeid på nyanlegg, minus rente- og kårutgifter.

Nettoinvestering: Verdi knytt til kjøp av faste eigedelar som traktor, maskiner og reiskap, driftsbygningar, jord og grøfter, minus avskrivningar, investeringstilskot og verdien av selde eigedelar.

Nettoprodukt: Bruttoinntekt inkl. alle subsidier minus alle kostnader så nær som leigd arbeid, jordleige og renter. Nettoproduktet er derfor ein rest til arbeidsinntekt og forrenting

Produksjonsinntekter: Verdien av varer og tenester som er produsert i løpet av året.

Skattejustert vederlag: Vederlag til alt arbeid og egenkapital per årsverk med tillegg av inntektsverknad av jordbruksfrådraget. Det er rekna 33 prosent marginalsatt.

Ubetalt leigd arbeid: I driftsrekneskapen vert tidlegare alt arbeid i jordbruket utført av nære slektningar utanom brukarfamilien verdsett etter jordbrukstariff. Differansen mellom kalkulerte lønskostnader og faktisk utbetalt løn, blei sett på som ei gåve til brukarfamilien og kalla gåvearbeid. Frå og med 2002 vart det ikkje lenger sett inn ein verdi på gratisarbeidet. Dette får effekt for nokre resultatmål, som driftsoverskot, familien si arbeidsforteneste og nettoinntekt. Vederlaget til alt arbeid og egenkapital og lønsevne blir ikkje påverka av denne endringa.

Vederlag til arbeid og egenkapital: Driftsoverskot og kostnader til leigd hjelp, minus jordbruket sin del av renter på gjeld og kår.

Årsverk: Eit årsverk i jordbruket er sett til 1 845 timar.

